

รายงานการประชุม

[ช.ม.ล.]

ครั้งที่ ๓๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

๑

รายงานการประชุมคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สภากร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๑ /๒๕๕๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ผมขออนุญาตเปิดการประชุมนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

วันนี้เป็นการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการยกร่างกับคณะกรรมการวิสามัญ

รับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเราจะได้มาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน

เนื่องจากว่าเช้าวันนี้ผมคงนั่งอยู่ที่นี้ได้สักประเดี๋ยวนเดียว เนื่องจากมีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ

พรรคพวกเขาก็ขอร้องให้ผมไปพูดแสดงความเห็นบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับผลงานของรัฐบาลในช่วง ๗ - ๘

เดือนที่ผ่านมา ผมเองก็คิดมาทั้งคืนไม่รู้ว่าผลงานมีอะไรบ้าง ก็ยังคิดไม่ออกนะครับ เพราะฉะนั้นก็จะไปฟัง

เขาดูว่าเขาทำอะไรนะครับ ก็ต้องขออนุญาต แล้วก็ถ้าหากว่ามีภาคบ่ายอย่างไร ผมจะเข้าร่วมประชุม

กับพวกท่านด้วยนะครับ แล้วระหว่างที่ผมไม่อยู่ที่นี่ท่านรองอัครวิทย์จะทำหน้าที่แทนนะครับ อาจารย์เจิม

ศักดิ์จะเริ่มเลยนะครับ ขอเชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็น

และการมีส่วนร่วมของประชาชนนะครับ ได้ช่วยเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้พวกเราในคณะกรรมการยกร่าง

รัฐธรรมนูญได้รับฟังด้วยก็แล้วกันนะครับ ขอเชิญครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (ประธานคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน) : เรียนท่านกรรมการ รู้สึกวันนี้จะ ๓ - ๔ คณะกรรมการร่วมกัน ต้องเรียนท่าน

คณะกรรมการทุกท่าน คณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมที่ผมทำหน้าที่เป็น

ประธานได้เคยหารือร่วมกันกับคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมาแล้ว ๓ ครั้ง แล้วก็ได้ตกลงร่วมกันว่า

เราจะออกไปรับฟังความเห็นของประชาชนในเฟสที่ ๒ หรือในช่วงที่ ๒ เราแบ่งไว้เป็น ๓ ช่วง ผมอยากจะ

ทำความเข้าใจที่เราเคยตกลงร่วมกัน

ช่วงที่ ๑ เป็นช่วงที่ออกไปรับฟังความเห็นของประชาชนในขณะที่ยังไม่ได้ยกร่างและกำลัง

ยกร่าง ก็เพื่อที่จะให้ประชาชนบอกถึงประเด็นสำคัญแล้วก็แนวคิด และทิศทางของรัฐธรรมนูญ หลังจากนี้

ได้รับฟังมาแล้วนี่ก็นำมาประชุมร่วมกับคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ๓ ครั้ง ก็เสร็จสิ้นไปเรียบร้อยแล้ว

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑/๒

เมื่อกรรมการยกร่างทำเสร็จเป็นฉบับรับฟังความคิดเห็นที่อยู่ในปกสีเหลืองนี้ครบ ก็ได้พูดคุยกันและวางแผนร่วมกันว่าจะได้ออกไปรับฟังความเห็นในช่วงที่ ๒

ช่วงที่ ๒ ก็มีความหมายว่า นำเอาประเด็นที่สำคัญ หรือประเด็นที่มีการเปลี่ยนแปลง หรือประเด็นที่คิดว่ายังจะต้องปรับปรุงแก้ไขไปตามความเห็นประชาชนว่าประชาชนมีความเห็นอย่างไร และขณะเดียวกันก็ไม่ได้ปิดกั้นว่าสิ่งที่ประชาชนอยากจะให้แก้ไขก็เสนอขึ้นมาด้วย

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

น้ำพร ๒/๑

เพราะฉะนั้นในช่วงที่ ๒ พวกผมได้ออกไปตกลง แล้วก็ไปสร้างรูปแบบการรับฟังความเห็นในช่วงที่ ๒ ร่วมกับจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด แบ่งออกเป็น ๔ ภาค ได้ร่วมกับกรรมการประจำภาคทุกภาคทั้ง ๔ ภาค ที่นั่งอยู่ในห้องนี้แล้วนั้นนะครับ ร่วมกันสร้างวิธีการรับฟัง วิธีการโดยสรุป อาจจะเรียนว่า ผมได้เชิญ กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญไปที่ห้องส่งสถานีโทรทัศน์ เพื่อที่จะบันทึกเทปทันทีที่ท่านร่างเสร็จในฉบับนี้ เพื่อที่จะอธิบายว่าในประเด็นสำคัญ ๆ หรือประเด็นที่อาจจะถูกประชาชนถาม ทำไมท่านจึงร่างอย่างนี้ เราได้บันทึกเทปแล้ว เทปนั้นตอนหนึ่งประมาณ ๘ นาทีบ้าง ๕ นาทีบ้าง ๖ นาทีบ้าง ๑๐ นาทีบ้าง แล้วกรรมการได้ทำซีดีแจกทุกจังหวัดและทุกทีมที่ไปทำ เมื่อประชาชนหยิบยกเรื่องใดขึ้นมา แล้วกรรมการไม่มีโอกาสได้ไปชี้แจงด้วยตัวเอง ก็สามารถที่จะใช้ซีดีชี้แจง แล้วจะได้เปิดเวทีรับฟัง ความเห็นว่าเขาร่างอย่างนี้อยากจะให้แก้ไขอย่างไร แล้วขณะเดียวกันถ้าเขามีปัญหาที่สามารถจะ โทรศัพท์เข้ามา เพื่อที่จะสอบถามกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญได้ ในเวทีต่าง ๆ คราวนี้ในเวทีต่าง ๆ ในที่สุดได้ทำมาแล้วก็รวบรวมจนถึงเมื่อวานนี้นะครับ เราประชุมกันจนถึงเมื่อวานนี้ รวบรวมมาทั้งหมด ก็ตามเอกสารที่ปรากฏที่ให้ท่าน ก็คือ ๓๑๖ เวที เป็นภาคกลาง ๖๘ เวที ภาคเหนือ ๗๒ เวที ภาคอีสาน ๑๓๐ เวที และภาคใต้ ๖๘ เวที อันนี้เท่าที่ได้รับผลของการส่งมา แต่ทราบมาว่ามีเวทีที่ได้ทำ แต่ไม่ได้ ส่งผลมาอีกจำนวนหนึ่ง อันนี้ได้ผลจากทางอีเมล แล้วก็ทางอินเทอร์เน็ต ที่ขอไว้ว่าเมื่อทำเสร็จให้ส่ง ทำเสร็จ ให้ส่ง แต่ปรากฏว่ายังตกหล่นอยู่อีกจำนวนมาก แต่ว่าอันนี้เท่าที่ได้ นะครับ แล้วประมวลจนถึงเมื่อวานนี้ มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน เท่าที่ได้ในขณะนี้นะครับ แต่ว่ายังมีตกหล่นอยู่อีก แบ่งเป็นภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ เฉลี่ยแล้วภาคละประมาณ ๑๐,๐๐๐ กว่าคน เวทีเฉลี่ย แล้วประมาณ ๒๐๐ คน ต่อเวที โดยค่าเฉลี่ย ส่วนผลที่จะเป็นอย่างไร จะต้องขอให้อาจารย์วรพล ซึ่งเป็น ประธานอนุกรรมการประมวลผลทั่วประเทศนี้นะครับ นำเสนอ ซึ่งคงใช้เวลาไม่มาก เพราะว่ามี Powerpoint ต้องขออนุญาตที่ประชุม นะครับ ขอให้อาจารย์ ดร.วรพล ช่วยนำเสนอผลในการรับฟัง รอบที่สอง

นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ขอบคุณท่านอาจารย์ ดร.เจิมศักดิ์ เรียนท่านคณะกรรมการทุกท่านนะครับ ในการสำรวจครั้งนี้ได้รับฟังความเห็นมาจากเวที ต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นทั่วประเทศ แล้วก็ได้ส่งผลสรุปในการสัมมนา ซึ่งเราได้ประชุมหารือออกแบบไว้ แล้วก็เป็นการเปิดกว้างมากเพียงพอทีเดียว โดยประเด็นที่ได้นำมาประมวลนี้เป็นประเด็นเปิดที่ยกประเด็นกันขึ้นมาเองว่าประเด็นอะไรที่เหมาะสมในการพิจารณาหารือ ซึ่งในตารางหน้าแรก ถ้าท่านกรุณาดูจากเอกสารที่แจก เล่มสี่ชมพู นะครับ ไปถ่ายเอกสาร นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วិถนา ๓/๑

ข้อที่ ๑ เราจะแบ่งสารบัญเป็นข้อ ๆ พุดงาย ๆ ว่ามีทั้งหมด ๑๘ บท ๑๘ ข้อด้วยกัน
บทที่ ๑ ก็คือข้อที่ ๑ ว่าด้วยเรื่อง สิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน และสิทธิชุมชน ในการ
รับฟังความเห็นประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในแต่ละเวทีทั่วประเทศประมวลแล้วได้ผลอย่างนี้ครับ
เห็นด้วย ๘๓.๘ เปอร์เซนต์ โดยแบ่งเป็นภาคต่าง ๆ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
พิมพ์ไม่พอเพียงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ใช่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ จะเห็นว่าส่วนใหญ่แล้ว
เห็นด้วยในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเปอร์เซนต์ที่สูงมากเกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์
คือ ๙๘ เปอร์เซนต์

เหตุผลที่เห็นด้วยนั้นก็เรียงจากมากไปหาน้อย ซึ่งตั้งแต่ความเห็นที่ว่าเป็นการกระจาย
สิทธิในการปกครองและการบริหารให้มากขึ้นต่อประชาชนทั่วประเทศ เหตุผลที่สำคัญเรียงจากมาก
คือหมายความว่าจากความเห็นที่รวบรวมสถิติมาจากผู้ให้ความเห็นนั้นมีมากมายมาก แล้วก็เรียงลำดับ
จากสถิติที่ได้รับเข้ามา อันดับที่ ๒ ก็คือเห็นว่าเป็นเรื่องการให้โอกาสทางการศึกษา และเรื่องเกี่ยวกับ
ผู้สูงอายุ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เรื่องเกษตรกรได้รับสิทธิเพิ่มขึ้น ในเรื่องเกี่ยวกับการได้รับการศึกษา
เป็นเรื่องใหญ่ทีเดียว

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วยก็มีพอสมควร ข้างล่างคือเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยในเอกสาร ท่านจะเห็น
นะครับ ตกคำว่า ไม่ ไปตัวหนึ่ง เหตุผลไม่เห็นด้วยก็คือ การใช้สิทธิอย่างอิสระเกินไปก่อให้เกิดการตรวจสอบ
และร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัญหาระยะยาว ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะเกิดขึ้น แล้วก็จะมีเหตุผลหลายประการ

ส่วนข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงว่าควรจะทำอย่างไรในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ และ
การมีส่วนร่วมของประชาชน ในเรื่องนี้มีข้อเสนอแนะไว้มากมาย รวบรวมได้ ๒๗ หัวข้อด้วยกัน ซึ่งมาจาก
สถิติที่เรียงจากมากไปหาน้อย ข้อแรกก็คือเรื่องการศึกษา การเข้าถึงโอกาสของคนพิการ เป็นเรื่องใหญ่
ที่พูดถึงว่าควรจะมีการบรรจุให้ชัดเจน สิทธิหน้าที่ของคนไทยนี้ชัดเจน เพราะบทบาท สิทธิมีมาก หน้าที่รู้สึก
จะมีน้อย ก็คงจะต้องมีการบัญญัติเรื่องหน้าที่ให้ชัดเจนขึ้น เรื่องทุนการศึกษา เรื่องชุมชนเป็นผู้กำหนด
แล้วก็เรื่องงบประมาณ ทั้งหมดนี้ก็เป็นรายละเอียดเรียงลำดับมามากมาย

ในบทที่ ๒ บทว่าด้วย การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น

สถิติจากทั่วประเทศออกมาเห็นด้วยว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ประเด็นเกี่ยวกับการกระจาย
อำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ เห็นด้วยเป็นจำนวนค่อนข้างมาก ส่วนภาคใต้นั้นเห็นด้วยเพียงครั้งเดียว ที่เหลือไม่ออกความเห็น
ก็เป็นเรื่องที่ฟังสังเกตไว้ แต่โดยรวม ๆ ๘๕.๘ เปอร์เซนต์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วិถนา ๓/๒

เหตุผลที่เห็นด้วยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สถิติที่ประมวลมาแต่ละเวทีก็เห็นว่า ทำให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารจัดการมากขึ้น เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทำให้เกิดความโปร่งใส มีกลไกในการตรวจสอบ มีองค์กรในการตรวจสอบ มีการพัฒนาที่ต่อเนื่องเพื่อสร้างรากฐานระยะยาวของการปกครองประชาธิปไตย กระจายอำนาจสามารถทำได้แล้วก็มีเรื่องวาระตำแหน่ง

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วยก็มีอยู่บอกว่า ยังขาดความพร้อม ต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องท้องถิ่นก่อน แล้วควรทดลองกับองค์กรท้องถิ่นบางท้องถิ่นเสียก่อนจึงค่อยกระจายอำนาจ

ข้อเสนอในการปรับปรุงก็มีทั้งหมดประมาณ ๒๕ ข้อด้วยกัน ซึ่งรวบรวมมาจากทั่วประเทศ ตามสถิติเรียงลำดับ ข้อแรกก็บอกว่า เรื่องเกี่ยวกับจัดเก็บภาษี บประมาณ เงินเดือน เหล่านี้น่าจะมิกลไกในการตรวจสอบ มีการกำกับดูแล มีข้อมูลในการรายงาน มีการจัดสรรให้ถูกต้อง เป็นห่วงเรื่องพวกนี้ครับ จะมีองค์กรกลางในการตรวจสอบที่เป็นมาตรฐานหน่อยจะดี เรื่องสิ่งแวดล้อม และความรู้ของคนพื้นที่ในการเข้าใจการบริหารการปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องใหญ่ ควรจะเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ ก็มีหลายข้อซึ่งคงไม่ต้องอ่านให้หมดนะครับ แต่ว่ามีทั้งหมด ๒๕ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง หากท่านจะนำไปแก้ไขปรับปรุงในชั้นปฏิบัติ ก็เห็นเหมาะสมนะครับ

ในบทที่ ๓ คณะบุคคลเพื่อหาทางออกในยามวิกฤติ ก็เป็นข้อสนใจที่เดียว ความเห็นรวมของทั้งประเทศจากเวทีทั่วประเทศที่ประชาชนเข้ามาร่วมหลายหมื่นคนนี้ เห็นด้วย ๖๐.๘ เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วย ๓๑.๔ เปอร์เซ็นต์ กระจายไปแต่ละภาคก็ค่อนข้างกำกวม เห็นด้วย ๕๕ เปอร์เซ็นต์ ๖๑ เปอร์เซ็นต์ ๖๒ เปอร์เซ็นต์ ภาคกลางเห็นด้วยเพียง ๕๕.๖ เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วยน้อย ก็โดยรวม ๆ ไม่เห็นด้วยน้อย และไม่ระบุอยู่จำนวนหนึ่ง ก็เป็นที่น่าสังเกตอยู่

คณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จดหมาย ๔/๑

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย เหตุผลเห็นด้วยก็มีรายละเอียดพอสมควร เหตุผลที่เห็นด้วยก็เพราะว่ามันเป็น ปัญหาเฉพาะจึงจำเป็นต้องมีคณะบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาวิกฤติของ ประเทศเป็นการปกป้องรัฐธรรมนูญ อันนี้ก็เห็นด้วยที่รวบรวมประมวลมาอันดับสูงสุด ซึ่งมี ๒ ความเห็นหลัก ๆ นะครับ

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย ก็คือว่าความไม่ชัดเจนในขอบเขตของคำว่า วิกฤติ แล้วก็การเกิด วิกฤติก็ยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชนเลือกตั้งใหม่ การแก้วิกฤตการณ์นั้นไม่ควรรวมองค์กรศาลทั้งสาม เข้ามารวมกัน แล้วคณะบุคคลดังกล่าวยังขาดความชอบธรรมในฐานะเป็นผู้แทนประชาชนทั่วประเทศ ความเชื่อมโยงยังน้อยไปในส่วนนี้ ก็ไม่มั่นใจนักกลุ่มเหล่านี้จะแก้วิกฤติได้จริงหรือเกิดปัญหาตามมาอีก หรือไม่ อันนี้ก็เห็นด้วยซึ่งมีความไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงก็มีมาก ถ้าจะมีในหมวดนี้ก็บอกว่าขอบเขต ในคำว่า วิกฤติ คงต้องชัดเจนกว่านี้ คณะบุคคลนั้นควรจะหลากหลายอาชีพมากกว่าที่เป็นอยู่ในกลุ่มเฉพาะทางด้าน สหวิทยศาสตร์ ควรมีองค์มนตรี ควรมีทหาร ตำรวจ ควรรู้มาตรา ๗ ก.พ.

เหล่านี้เป็นตัวอย่าง

ส่วนหมวดที่ ๔ การบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ต้องขอเรียนว่า อันนี้ประมวลไม่ได้ เพราะว่าเนื่องจากมีความเห็น ต้องขออนุญาตเรียนเป็นหมายเหตุไว้ ในบางบริเวณ ไม่ระบุสัดส่วน เพราะปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการชนคนเข้าร่วมแสดงความเห็นและลงคะแนนเพื่อสร้าง สถิติ รวมทั้งบางเวทีที่มีการแจกเอกสารเป็นลักษณะที่ไม่ค่อยจะดีนัก ก็ทำให้หลายเวทีดูคะแนน ผิดเพี้ยนไป แต่อย่างไรก็ตามผมได้รวบรวมเหตุผลนะครับว่า เหตุผลอะไรบ้างที่ควรมี และเหตุผลอะไร ที่ไม่ควรมีนะครับ ที่ไม่เห็นด้วยโดยมากมาแล้วนะครับ แล้วก็ยังมีข้อเสนอในการปรับปรุงไว้ ๑๓ ข้อด้วยกัน อันนี้ก็เห็นด้วยซึ่งอยากจะเรียนฝากไว้ครับ

หมวดที่ ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนะครับ เห็นด้วย ๗๗.๖ ประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นด้วย ๙๓.๕ เปอร์เซ็นต์ ภาคใต้ ก็ไม่ระบุสักเกือบ ๔๒.๙ เปอร์เซ็นต์ เหตุผลที่เห็นด้วย เขาบอกว่า เหมาะสมดีอยู่แล้วที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ และที่สำคัญก็เห็นด้วยครับ มีการสนับสนุนการศึกษาเป็นอย่างดีในเรื่องนี้ ในเรื่องนโยบาย แห่งรัฐ ประชาชนค่อนข้างจะเอาใจใส่กังวลเรื่องการศึกษามากนะครับ จากสังเกตหลาย ๆ ที่ที่ย้ำเรื่อง ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพอสมควรครับ

เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มีอยู่ครับว่า ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย ยังขาดความรู้ความเข้าใจ นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จกตม ๔/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ข้อเสนอในการปรับปรุงก็มีมากมายนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อแรกก็ระบุชัดเจนครับ เป็นอันดับที่อุปเลยครับ เป็นห่วงเรื่องการศึกษามาก การจัดเรื่องการศึกษาต้องทำให้ทั่วถึงนะครับ ต้องมีข้อชัดเจนที่จะระบุว่าต้องอย่างทั่วถึง เข้าถึงทุกท่าน โดยเฉพาะรวมทั้งคนพิการด้วย ยังมีข้อที่ ๒ อีกนะครับ ยังบอกว่าต้องกระจายการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นนะครับ ให้เอกชนมีบทบาทเพิ่มขึ้น พัฒนามาตรฐานคุณภาพ นี่ก็เป็นเหตุผลที่สำคัญมากนะครับ จะเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วอยากให้ย้ำเรื่องการศึกษาเป็นพิเศษนะครับ

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็มีนะครับ น่าสนใจ ศึกษาจากระบบ ก็ให้มีอยู่ด้วยนะครับ ก็อยากย้ำว่ามีศึกษานอกระบบด้วยนะครับ แล้วก็ยังมีเรื่องเกี่ยวกับการใช้การเรียนการสอนก็หลายที่พูดเรื่องการเรียนการสอน การศึกษาเป็นหลัก ก็ฝากไว้ด้วยนะครับ ส่งเสริมการส่งออกก็อยากจะทำถึงเหมือนกัน เช่นเดียวกันนะครับ

ในบทที่ ๖ เรื่อง จำนวนและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คำถามรวมกันเป็นลักษณะประเด็นที่ทวีปในการอภิปรายในเวทีแต่ละเวทีจะพูดถึงเรื่องจำนวนและการเลือกตั้งว่าเป็นอย่างไร ก็เห็นด้วยในที่ร่างไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับร่างนี้ ๖๑.๘ เปอร์เซนต์ ก็มีความใกล้เคียงกันยกเว้นภาคใต้ นะครับ ภาคใต้เห็นด้วยเพียง ๔๖.๓ นะครับ ไม่เห็นด้วย ๒๙.๓ และไม่ระบุอยู่ ๒๔.๔ ส่วนอื่นก็ระบุว่าเห็นด้วยเป็น ๖๒ ๖๔ เป็นต้นนะครับ เห็นด้วยก็มีครับ จำนวน ส.ส. นี้ควรลดลงตามที่ร่างไว้ดีแล้วเพื่อประหยัดงบประมาณ แบ่งเขต เขตละ ๓ คน ดีแล้วนะครับ ทำให้ยากในการซื้อเสียง ๔๐๐ คนเหมาะสมกับประชากรแล้ว

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พหุมติ ๕/๑

มีสัดส่วนที่ดีแล้ว แบ่งตามภาคเลือกตั้งดีแล้ว ทำให้ได้มีโอกาสเลือกทั้งคนทั้งพรรค เป็นต้น ก็ดีแล้ว

ไม่เห็นด้วยก็มีครับ บอกว่าควรเป็นแบบเขตเดียวเบอร์เดียว ใหญ่เกินไป สส. ดูแลไม่ทั่วถึง
ลดจำนวน สส. ลงทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานต่อประชาชนลดลง ควรมีเท่าเดิมนะครับ ไม่ควรมีระบบ
สัดส่วน อันนี้เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มีมากมาย ส่วนข้อเสนอในการปรับปรุงก็เรียงลำดับมากมายดังนี้ครับ มี
ทั้งหมดประมาณ ๒๕ หัวข้อด้วยกัน ลดจำนวน สส. ลงอีก

ข้อเสนอปรับปรุงว่า ลดให้อีก ควรลดลงอีกนะครับ ลดให้มากกว่านี้อีกนะครับ อันนี้เป็น
เหตุผลสูงสุดนะครับ ลดน้อยไปต้องลดมากกว่านี้

๒. ไม่ควรมีบัญชีรายชื่อ ย้ำว่าเขตละ ๑ คน ยึดตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ จบปริญญาตรี
แบ่งเขตนั่นก็ให้แบ่งตามกลุ่มอาชีพด้วย อันนี้รายละเอียดซึ่งท่านสามารถดูได้ มีข้อเสนอต่าง ๆ ในการ
ปรับปรุง เพื่อนำไปแปรญัตติต่อไปนะครับ

ข้อ ๑๔ ระบบสัดส่วนนี้น่าสนใจครับ ให้แบ่งเป็นสัดส่วนว่า เพศหญิง เพศชายเลยดีกว่า
ครับ แบ่งครึ่งเลยนะครับ ก็เป็นข้อเสนอที่น่าสนใจครับ เป็นระบบสัดส่วนแบบแบ่งเพศ เพศหญิง เพศชาย
นะครับ ก็มีหลายข้อนะครับที่พูดถึงเรื่องนี้ ก็ฝากท่านพิจารณาดูนะครับ

บทที่ ๗ ว่าด้วยจำนวนและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา เห็นด้วยตามที่ยกร่างมา ๓๙.๓
เปอร์เซ็นต์ ก็ค่อนข้างน้อย ไม่เห็นด้วย ๕๔.๗ เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ ถ้าดูตามภาคก็ค่อนข้าง
ไม่เห็นด้วยเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์เป็นส่วนใหญ่ครับ ภาคที่ค่อนข้างเห็นด้วยน้อยที่สุดก็คงจะเป็นภาคใต้
เห็นด้วยเพียง ๒๘.๖ เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วยถึง ๕๗.๑ เปอร์เซ็นต์นะครับ และไม่มีความเห็นอยู่จำนวนหนึ่ง
นะครับ

เหตุผลที่เห็นด้วยก็บอกว่า การสรรหานั้นดีแล้วครับ ทำให้ได้บุคคลที่มีความรู้
ความสามารถเข้ามาด้วย ป้องกันผลประโยชน์ ป้องกันการสร้างผลประโยชน์ต่างตอบแทน เห็นด้วยในการ
สรรหาแต่ควรมีเลือกตั้งประกอบด้วยนะครับ โดยรวม ๆ ก็มีเหตุผลในการเห็นด้วยพอสมควรนะครับ

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วยก็มีครับ สว. ต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรง การสรรหาจะส่งเสริมการ
คอร์รัปชัน การสรรหายังมีวิธีการที่ไม่ชัดเจน และอาจจะไม่โปร่งใส ขัดต่อหลักการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตย ไม่ได้ให้ประชาชนเลือกตั้ง คนส่วนน้อยเป็นคนสรรหาไม่ใช่คนส่วนใหญ่ อันนี้ก็มีเหตุผล
มากมาย

ข้อเสนอในการปรับปรุงก็มีทั้งหมด ๒๐ กว่าข้อด้วยกัน เช่น

ข้อแรก ควรมีการสรรหาคณะบุคคลก่อน คือสรรหาเป็นจำนวนหนึ่งและให้ประชาชน
เลือกตั้งภายหลัง เพื่อประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งจริง ๆ

คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พหุญญัตติ ๕/๒

ข้อเสนอนี้ ๒ บอกว่า ควรมาจากการสรรหา และเลือกตั้งเท่า ๆ กัน แบ่งครึ่งเลย สรรหา
ด้วย เลือกตั้งด้วยก็ดี

ข้อเสนอนี้ ๓ บอกว่า ให้เลือกตั้งอย่างเดียว นี่คือโดดเด่นที่สุดมี ๓ ทางเลือกที่เสนอมา
อย่างอื่นก็มีครับ

ข้อเสนอนี้ ๔ สัดส่วนอาชีพ ก็ควรมีอาชีพที่หลากหลายดีแล้วนะครับ

ข้อเสนอนี้ ๕ ป้องกันวงศาคณาญาติของ สส. สว. อันนี้ก็ควรจะมีด้วย ควรจะมีกลไก
ในการป้องกันเรื่องนี้

ข้อเสนอนี้ ๖ ถ้ามาจากการเลือกตั้งให้หาเสียงได้ นี่ก็เป็นรายละเอียดถึงท่าน

ข้อเสนอนี้ ๒๐ ควรเป็น สส. ผู้หญิง ควรมีผู้หญิงเป็น สว. หนึ่งในสาม ให้บัญญัติไว้ด้วย
นะครับ อันนี้ก็น่าสนใจดีครับ ก็แสดงสิทธิสตรีค่อนข้างจะมาแรง หลาย ๆ ที่ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าต้องมี สว.
หนึ่งในสาม

ตารางที่ ๔ บทที่ ๔ สองหมื่นรายชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้นะครับ
เห็นด้วย ๘๓.๓ เปอร์เซนต์ ภาคเหนือเห็นด้วย ๙๕.๔ เปอร์เซนต์ เต็มที่ ส่วนภาคใต้มีความเห็นส่วนหนึ่ง
และไม่มีความเห็นส่วนหนึ่ง

เหตุผลก็คือว่า มีความเหมาะสมและมีขั้นตอนที่ง่ายขึ้น ในการแก้ไขคนไม่ดี จำนวน
ในรัฐธรรมนูญฉบับเดิมมีจำนวนมากเกินไป เหตุผลนี้เห็นด้วยนะครับ ให้ประชาชนมีสิทธิทางการเมือง
มากขึ้น

เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มีครับบอกว่า สองหมื่นชื่อนี้น้อยเกินไป อาจเกิดการกั๊กแก่ง
ของคู่แข่งทางการเมือง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความวุ่นวาย และก็ต้องมาเสียงบประมาณในการเลือกตั้งอีก
ควรลดลงกว่านี้ก็มี เพราะเท่าที่ผ่านมายังไม่เคยมีใครถูกถอดถอน เพราะฉะนั้นน้อยกว่านี้ได้ยิ่งดี

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๖/๑

ข้อเสนอในการปรับปรุงก็มีหลายข้อ ลดจำนวนคนและจำนวนวัน หลักเกณฑ์ให้ชัดเจน บัญญัติให้ชัดเจนในระบบ ให้กลับไปในระดับท้องถิ่นด้วยนะครับ ข้อ ๓ ประชาชนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตก็มีหลายข้อ ทั้งหมดนี้ก็เป็นรายละเอียดซึ่งท่านกรุณาพิจารณาตนเองได้ครับ

บทที่ ๙ การให้บำเหน็จบำนาญ สส. สว. การให้บำเหน็จบำนาญ เห็นด้วย ๒๓ เปอร์เซนต์เท่านั้น ไม่เห็นด้วย ๗๗ เปอร์เซนต์ บางบริเวณบางภาคต้องขออนุญาตเรียนว่า ไม่เห็นด้วย ร้อยเปอร์เซนต์เลยครับ ภาคใต้ไม่เห็นด้วยร้อยเปอร์เซนต์ ภาคเหนือไม่เห็นด้วยร้อยเปอร์เซนต์ เหตุผลหลัก ๆ ที่ไม่เห็นด้วยก็บอกว่า สิ้นเปลือง เป็นการผูกพันงบประมาณรายจ่าย อันนี้ก็เป็นข้อสรุปที่ค่อนข้าง สั้น ๆ ไม่มาก

บทที่ ๑๐ คณะกรรมการสรรหาองค์กรอิสระ เวทีประชาชนอภิปรายกันมีความเห็นสรุป ทั่วประเทศว่า เห็นด้วย ๗๑.๘ เปอร์เซนต์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ๘๕.๗ เปอร์เซนต์ ภาคใต้ เห็นด้วยเพียง ๔๕.๕ เปอร์เซนต์ ไม่แสดงความเห็นอีกประมาณ ๔๕ เปอร์เซนต์ เช่นเดียวกันนะครับ ก็บอกว่าเห็นด้วย เพราะว่าคณะกรรมการสรรหาองค์กรอิสระมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว ไม่เห็นด้วย เพราะว่าไม่ควรมีนักการเมืองเข้ามาเป็นคณะกรรมการ

ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงก็มีหลายข้อครับ กรรมการอิสระจากประชาชนเข้ามาเป็น กรรมการสรรหาด้วย ประชาชนควรเป็นผู้ดำเนินการสรรหาองค์กรอิสระเอง คณะกรรมการสรรหา ต้องมีความรู้ ความสามารถด้วย คณะกรรมการสรรหานะครับ อันนี้ก็มีความเห็น ๑๐ กว่าความเห็น ที่ประมวลได้จากสถิติทั่วประเทศครับ

บทที่ ๑๑ การคานและดุลอำนาจใบแดงคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นประเด็นใหญ่ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่ประชุมส่วนใหญ่ทั่วประเทศเห็นด้วย ๙๐ กว่าเปอร์เซนต์ มีภาคกลางไม่แสดงความเห็นเป็นส่วนใหญ่ประมาณ ๕๐ เปอร์เซนต์ ส่วนที่อื่นก็แสดงความเห็นประมาณ ๙๒ เปอร์เซนต์ เห็นด้วยนะครับ

เหตุผลที่เห็นด้วยก็คือ เกิดความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น จำกัดขอบเขต กกต. ได้อย่างเหมาะสม ดีแล้ว มีศาลกลั่นกรอง เพราะศาลมีความเป็นกลางสูงกว่า เพราะบางครั้ง กกต. ไม่เป็นกลาง นี้ก็มีความเห็นอย่างนั้นมานะครับ

เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มีครับ ศาลมีคดีต้องพิจารณามากมายแล้ว ถ้าเพิ่มการพิจารณาคดี เลือกตั้งอีกก็จะเพิ่มภาระให้ศาลมากเกินไป แล้วก็ไม่ควรให้มีการยื่นอุทธรณ์ไปอีกนะครับ เสียเวลา

ข้อเสนอในการปรับปรุง ควรมีศาลเลือกตั้งโดยเฉพาะ ควรมีกฎหมายวิธีพิจารณาคดี คดีเลือกตั้งให้ชัดเจน ซึ่งเสนอว่าควรมีกฎหมายเรื่องนี้นะครับ กำหนดเงื่อนไขเวลาในการพิจารณาคดี เอาไว้ด้วย เพราะไม่อย่างนั้นจะเป็นปัญหาทางเวลาและปัญหาเทคนิคตามมาอีกนะครับ ควรให้ประชาชน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พทอชาติ ๒/๒

มีสิทธิเลือกตั้ง กกต. เพราะ กกต. เป็นกลไกสำคัญนะครับ อันนี้ก็เป็นรายละเอียด กกต. ควรชี้แจงใบเหลือง
ใบแดงให้ชัดเจน เหตุผลด้วยนะครับ

บทที่ ๑๒ บทบาทใหม่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่นะครับ
๘๗.๕ เปอร์เซ็นต์ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีภาคกลางไม่ระบุอยู่จำนวนมากนะครับ

เหตุผลที่เห็นด้วย ก็มีอำนาจต่อรองมาก คือเป็นองค์กรที่จะทำให้มีอำนาจต่อรองแทน
ประชาชน เพราะมีอำนาจต่อรองมากกว่าประชาชนนะครับ เป็นช่องทางในการกำกับดูแลนักการเมือง
เพื่อให้มีการแก้ไขทันต่อเหตุการณ์แทนที่ประชาชนจะมาเดินหรือมารุมเร้านะครับ

เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มีครับ ไม่จำเป็น เพราะมีหน่วยงานตรวจสอบอยู่แล้ว มีคณะกรรมการ
น้อยเกินไปทำให้ความคิดอาจจะไม่หลากหลาย ไม่ครบถ้วน เหตุผล ควรปรับปรุงก็คือ เพิ่มอำนาจให้
มากกว่านี้ ควรกระจายอำนาจมายังภูมิภาคมากขึ้น บางคนก็บอกว่าให้คงไว้เหมือนรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐

บทที่ ๑๓ การเพิ่มอำนาจ และการลดจำนวนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มีความเห็นด้วย ๘๑.๙ เปอร์เซ็นต์ และบางพื้นที่ก็มีความเห็นด้วยน้อย มาก ต่างกันไปนะครับ เหตุผล
ที่เห็นด้วยก็คือ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ประหยัดงบประมาณ และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มีครับ กำหนดจำนวนไม่เหมาะสม มีอำนาจมากเกินไป การสรรหา
เกิดระบบอุปถัมภ์ขึ้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๗/๑

ข้อเสนอเพื่อปรับปรุง ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในระดับจังหวัดเกิดขึ้นด้วย ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินคดีให้ชัดเจน ควรเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้มากกว่านี้ ควรคุ้มครองการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนด้วย มีองค์กระอิสระมาดูแลสิ่งแวดล้อมก็จะดียิ่งขึ้นนะครับ

บทที่ ๑๔ การปรับปรุงบทบาทตุลาการ อัยการให้เป็นอิสระมากขึ้น ซึ่งรับฟังมาทั่วประเทศ เวทีต่าง ๆ บอกเห็นด้วย ๗๔.๗ เปอร์เซนต์ ภาคเหนือเห็นด้วยถึง ๙๓.๕ เปอร์เซนต์ ภาคใต้เห็นด้วยเพียง ๕๕.๖ เปอร์เซนต์ ไม่ระบุ ๔๔.๔ เปอร์เซนต์ ไม่มีความเห็นอยู่ ๔๔ เปอร์เซนต์ เหตุผลที่เห็นด้วยเรียงจากมากไปหาน้อย ก็เป็นการป้องกันการครอบงำของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ การทำงานมีความคล่องตัว ทำงานจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เหตุผลไม่เห็นด้วยก็คือว่า แบบเดิมมีดีอยู่แล้ว ในมุมมองประชาชนอัยการยังไม่มีความเป็นธรรม จึงไม่ควรให้อิสระมากเกินไปนะครับ อันนี้ก็เป็นความเห็นที่ไม่เห็นด้วยนะครับ

ข้อเสนอที่ควรปรับปรุง ก็มีความเห็นหลากหลายนะครับ ควรตั้งเป็นองค์กรใดขึ้นมา แบ่งเบาภาระของศาล ควรให้องค์กรอัยการมีอิสระมากขึ้น มีการตรวจบัญชีทรัพย์สินอัยการด้วยนะครับ ควรตรวจสอบองค์กรอัยการได้ด้วย นี่เป็นความเห็นระดับสูงที่ระบุมานะครับ ควรตรวจสอบองค์กรอัยการด้วย แจงบัญชีทรัพย์สินอัยการด้วย อันนี้ก็รับฟังไว้เนะครับ ถ้าท่านไปแปรญัตติในข้อใดลองพิจารณาดูนะครับ

บทที่ ๑๕ ปัญหาการกระทำที่ขัดต่อผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ของรัฐ เรื่องการทับซ้อน เรื่องการตรวจสอบ เวทีทั่วประเทศเห็นด้วย โดยเฉลี่ย ๙๓.๑ เปอร์เซนต์ ภาคกลางเห็นด้วย ๗๔.๖ เปอร์เซนต์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือเห็นด้วย ๑๐๐ เปอร์เซนต์

เห็นด้วยเพราะป้องกันการคอร์รัปชัน ผู้บริหารประเทศทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่น ต้องรับดำเนินการ เช่นนี้เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย ก็เห็นว่าสิทธิส่วนบุคคลควรได้รับการคุ้มครอง และอาจจะกลายเป็นกีดกันคนมีคุณภาพไปได้

ข้อเสนอควรปรับปรุง ก็มีหลายข้อครับ ควรเพิ่มบุคคลใกล้ชิดเข้าไปด้วย การแสดงบัญชีทรัพย์สินควรเปิดเผยสู่สาธารณชนทุกกรณี ควรมีการตรวจสอบก่อนเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง ก็มีหลายประการนะครับ มีข้อเสนอ ข้อ ๗ การแสดงบัญชีทรัพย์สินต้องแสดงใบเสียภาษีด้วย ต้องแสดงประกอบเข้ามาเนะครับ แล้วก็ควรมีบทลงโทษไว้ชัดเจน แล้วก็ถ้าให้ดีก็รวมข้าราชการระดับ ๙ เข้าไปด้วยเนะครับ ก็เป็นเรื่องที่รายละเอียดเสนอมานะครับ

บทที่ ๑๖ การกำหนดคุณธรรม จริยธรรมของนักการเมือง ซึ่งเวทีต่าง ๆ สรุปว่าเห็นด้วย ๘๙.๔ เปอร์เซนต์ เหตุผลที่เห็นด้วยก็มี นักการเมืองต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักอยู่แล้ว สามารถ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ส/๒

ป้องกันการแสวงหาประโยชน์ของนักการเมือง ที่ผ่าน ๆ มาเห็นว่ามันมาจากความล้มเหลวทางจริยธรรม
ของนักการเมืองเป็นอย่างมาก จึงควรประหยัดเอาไว้ ทำให้นักการเมืองต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้เป็นพิเศษ
ในการบริหารประเทศ

เหตุผลไม่เห็นด้วยก็บอกว่า กำหนดในรัฐธรรมนูญไว้แต่ไม่ได้นำไปใช้ก็ไม่เกิดประโยชน์
ประชาชนไม่มั่นใจ ก็มีรายละเอียดมากมายนะครับ เพราะต้องเสนอต่อรัฐมนตรีซึ่งเป็นพวกเดียวกัน

ข้อเสนอเรื่องปรับปรุงก็มี ควรมีการใช้กฎหมายบังคับเป็นรูปธรรม มีบทลงโทษ มีกรอบ
ข้อบังคับที่ชัดเจน ไม่ใช่เป็นการยก คล้าย ๆ เป็นบทบัญญัติแบบเชิงส่งเสริมธรรมดา ควรมีองค์กรอิสระ
มาตรวจสอบเรื่องคุณธรรม จริยธรรมด้วย ก็มีองค์กรอิสระตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรมเป็นพิเศษนะครับ
ควรเพิ่มองค์กรให้ประชาชนสามารถเสนอเอง นักการเมืองไม่ควรแทรกแซงข้าราชการในการแต่งตั้งโยกย้าย
อันนี้ให้ขยายไปถึงระดับ อบต. ทั่วประเทศด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้วยนะครับ อันนี้ก็หมายความว่า
คุณธรรม จริยธรรมนั้นต้องลงไปถึงระดับรากแก้ว รากหญ้า นะครับ

บทที่ ๑๗ ประชาชนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ อันนี้น่าสนใจครับ เห็นด้วย
๕๘.๓ เปอร์เซนต์ ส่วนใหญ่ประชาชนคงเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ยึดมั่นเป็นไปได้อย่าง แล้วก็ประชาชนเห็นควร
ปรับปรุงว่าประชาชนผู้มีสิทธิเข้าชื่อมีจำนวนมากเกินไป ก็มีความเห็นด้วยอยู่ ๕๘.๓ เปอร์เซนต์
เวทีทั่วประเทศก็คล้ายคลึงกันเห็นด้วยระดับกลาง ๆ เหตุผลก็คงจะมาจากหลายเหตุผลที่เราพอทราบได้
นะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๘/๑

บทที่ ๑๘ กฎหมายนิรโทษกรรม ในหมวดสุดท้ายนะครับ เห็นด้วย ๒๗.๓ เปอร์เซนต์
ไม่เห็นด้วย ๕๙.๑ เปอร์เซนต์เฉลี่ยกันไปนะครับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่เห็นด้วย ๘๐ เปอร์เซนต์
ภาคใต้ ๕๙.๑ เปอร์เซนต์ เหตุผลที่เห็นด้วยก็เพื่อให้ประเทศสงบสุขมีคำอธิบายพอสมควรว่าหมายถึงอะไร
ในเรื่องนี้นะครับ ในคำอธิบาย เหตุผลไม่เห็นด้วยก็มี สันนิษฐานให้มันเกิดการรัฐประหาร ผิดหลัก
ประชาธิปไตย ก็มีรายละเอียดตั้งที่ว่าไว้หน้าครับ ตอนหลัง ๆ เป็นภาคผนวกเพื่อสรุปให้ฟังว่ามีจากที่ไหน
อย่างไรบ้างนะครับ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงขณะนี้ นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ ทำหน้าที่ประธาน)

ประธาน : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานกรรมการจะขอเพิ่มเติมหนึ่ง

เลขานุการ : ท่านประธานผมขอสั้น ๆ นิดเดียว เดี่ยวท่านประธานจะได้ตอบด้วย
ขออนุญาตเรียนถามสั้น ๆ นิดเดียวว่า ทั้งหมดที่ไม่เห็นด้วยกับร่างนี้มีกี่เรื่องครับ ขอความกรุณาด้วยได้ไหม
ครับ คือที่พูดผมเข้าใจว่าถ้าผมจดไม่ผิดมี ๓ เรื่องเท่านั้น มีเรื่อง สว. ไซ้ใหม่ครับ มีเรื่องบำเหน็จบำนาญ
มีเรื่องการนิรโทษกรรมไซ้ใหม่ครับ ขออนุญาตเรียนถามประเด็นสั้น ๆ เสร็จแล้วท่านจะได้ตอบด้วย

ประธาน : เชิญท่านประธานครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ก็คงเป็นไปตามตารางนะครับ ก็อย่างที่ท่านนับ ผมก็คงนับได้
เท่ากัน

ประธาน : เชิญท่านประธาน พอดีท่านจรัญจะขอตถามนะครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเรียนถามจุดเดียวว่า รายละเอียด
ของประเด็นเรื่องคณะบุคคลแก้วิกฤติออกมาไม่ตรงกับที่ผมไปฟังเหมือนกัน ผมไปฟังเขาไม่เอาเลย ไม่ว่า
ที่ไหน แต่ของท่านอาจารย์ออกมากลับเป็นการที่เขาอยากจะทำเอา รายละเอียดมันเป็นอย่างไรเท่านั้น
ผมอยากได้เห็น เพราะว่าตรงนี้เป็นจุดสำคัญจุดหนึ่ง ขอขอบคุณครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือตอนที่ท่านไปฟังท่านก็คงบังเอิญไปฟังบางเวที แต่ว่าของเรา
มันได้จากการที่กรรมการประจำจังหวัดเขาส่งเข้ามา เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ไปตามบันทึกที่เขาส่งเข้ามา
แล้วเขาก็ให้เหตุผลตามที่บันทึก เมื่อเราได้เราก็ประมวลจากภาพรวมโดยที่ทั้งประเทศ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็
ไม่รู้จะตอบอย่างไรเหมือนกันนะครับ อันนี้มันหลายร้อยเวทีกับของท่านไปก็คงได้สัก ๔ - ๕ เวทีอะไร
พวกนั้นนะครับ ก็อยากจะขอตรงนี้เสียก่อนนิดหนึ่งนะครับ เพราะว่าเรื่องในตารางที่ ๔ อย่างที่ทราบเรียน
ไปแล้วว่า พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ที่ไม่ได้เสนอให้เห็นก็เพราะว่ามันมีปัญหาอย่างที่ทุกท่าน
ทราบแล้ว ผมคงไม่ต้องพูดซ้ำกรรมัง เพราะอาจารย์วรพลก็รู้สึกจะเลี้ยง ๆ ไม่ค่อยพูด ก็เขียนอยู่ใน
หมายเหตุชัดเจนนะครับ แล้วมันมีการแจกเอกสารในที่ประชุมด้วยถึงกับประณามคนถ้าหากว่าจะ
ไม่เห็นด้วยขอให้อะไรนะครับ ใช้ถ้อยคำ มันมีเอกสารที่เราได้รับจากเวทีในต่างจังหวัดส่งเข้ามา ประณามว่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วีรพร ๘/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ขอให้อะไรอาจารย์กรรมการจำได้ไหมครับ คำพูด ผมว่าในที่ประชุมก็น่าจะเล่าให้ฟังได้ มันมีเอกสาร
ที่เขาส่งมาให้จากต่างจังหวัด เพราะฉะนั้นของพวกนี้มันทำให้เราไม่เชื่อมั่นในผล เพราะว่ามันมีการขนคน
มายกมือกันด้วย แล้วก็ขอยกมือ ที่ท่านตั้งข้อสังเกตจากจังหวัดก็คือว่า พอมาถึงรูปแบบของเราให้ประชาชน
เป็นคนกำหนดว่าอยากจะพูดเรื่องไหนก่อน มาถึงก็บอกว่าจะพูดเรื่องพุทธศาสนาก่อนก็ชนะ พอพูดเรื่องนี้
เสร็จ ยกมือเสร็จ แล้วก็ไปไม่พูดเรื่องอื่นเลยหายไปเลย จำนวนหนึ่ง ซึ่งรูปการมันก็เลยบอกว่ามันจะนับ
ได้อย่างไรอย่างนี้ ผมก็ทำหนังสือแจ้งเป็นทางการไปยังทุกจังหวัดว่า ให้ระมัดระวังและให้พิจารณาผล
ทั้งหมดให้ดี ไม่ใช่เฉพาะเรื่องพุทธศาสนา นะครับ ทุกเรื่อง ถ้ามีเหตุการณ์แปลก ๆ ให้โน้ตเข้ามาด้วย ให้ส่ง
เข้ามา เพราะไม่อย่างนั้นแล้วเราก็จะหลงกลลวงไปเรื่อย ๆ สถิติหรือว่าเหตุผลในการรับฟังก็เอียงข้าง ไม่ใช่
เฉพาะเรื่องนี้นะครับ ทุกเรื่อง แต่ปรากฏว่ามีแต่เรื่องนี้ที่มีปัญหา อันนี้ก็เลยต้องเรียนท่านตรงไปตรงมาว่า
ในตารางที่ ๔ มันไม่เกิดความมั่นใจเราก็เลยไม่บรรจุมาให้ในภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นะครับ
ส่วนภาคอื่นไม่ได้รับรายงาน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๙/๑

มีภาคกลางได้รับรายงานบ้างแต่ว่าไม่มาก แต่ภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีได้รับรายงานค่อนข้างจะมาก เพราะฉะนั้นก็เลยคิดว่าสถิตินั้นมันวัดอะไรไม่ได้เลย หรือว่าการรับฟังครั้งนี้จริง ๆ แล้วต้องการเรียนว่าเราก็ไม่ใช่เป็นการสุ่มตัวอย่างอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นสถิตินี้ท่านต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง เพราะว่าเราเป็นเวทีเปิดใครก็เข้ามาได้ เพียงแต่แค่เป็นบอกอะไรบางอย่างเท่านั้นเอง ถ้าหากว่าตัวเลขมันห่างกันเยอะ ๆ อาจจะพอมองเห็นอะไรบางอย่าง แต่ถ้าตัวเลขใกล้เคียงนี้ท่านจะไปสรุปไม่ได้ว่าอะไรมากกว่าอะไร เพราะว่าเราไม่ได้ใช้ Random Sampling นะครับ อันนี้ต้องการเรียนว่าเราใช้เชิงคุณภาพ แต่เพื่อถ่ายทอดการ Present ไม่อย่างนั้นแล้วจะต้องนั่งอ่านเชิงคุณภาพแต่ละใบ แต่ละจังหวัด เพื่อถ่ายทอดการ Present หรือในการเสนอนี้ ท่านอาจารย์วรพลก็พยายามทำให้ง่ายเพื่อให้เข้าใจง่ายเท่านั้นเอง แต่อย่าถึงกับเอาตัวเลขอันนี้เป็นทางการที่จะไป Code ในทางวิชาการว่าก็เปอร์เซ็นต์คงใช้ไม่ได้ แต่พอได้ร่องรอยเท่านั้นนะครับ

อีกประการหนึ่งนะครับ ก็คืออย่างที่ทราบเรียนว่ากรรมการ ๔ ภาคคงจะมีอะไรเพิ่มเติม เพราะว่าเข้าใจว่าบางที่เขาอาจจะผิดหลงไป ไปส่งที่ภาคเฉย ๆ แล้วก็ไม่ได้ส่งมาที่ส่วนกลาง ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น เท่าที่ตรวจสอบดู บางจังหวัดอาจจะผิดหลงไป แล้วก็เพิ่งมาวันนี้ก็มีนะครับ ก็ยังไม่ได้ประมวล เพราะฉะนั้นเรามี Deadline เราก็ต้องทำตาม Deadline ไปก่อน ส่วนเดียวผมก็จะประมวลอีกทีนะครับเท่าที่จะทำได้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านสมคิดก่อนครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตเรียนถามรายละเอียดในประเด็นสำคัญอีกสัก ๒ ประเด็น

ได้ไหมครับ

ประเด็นแรก เรื่อง สว. นะครับ ผมเข้าใจว่าร่างของกรรมการเท่าที่ฟังมาคือไม่เห็นด้วยนะครับ แต่ว่ามีความเห็นฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ เลือกตั้งโดยตรง กับสรรหาแล้วเลือกตั้ง ไม่ทราบพอมีข้อมูลใหม่ครับว่า ๒ กลุ่มนี้ข้อมูลเป็นอย่างไร นี่ประเด็นที่ ๑ นะครับที่เรียนถาม

ประเด็นที่ ๒ ที่มีคำถามเรื่องนโรโทษกรรม เข้าใจว่าหมายความว่าหมายถึง

มาตรา ๒๙๙ ตอนถามเขาคือถามใช้คำว่า นโรโทษกรรม ใช่ไหมครับ ที่เขาไม่เห็นด้วยนี้ ไม่ได้ถามโดยใช้มาตรา ๒๙๙ ใช่ไหมครับ ขออนุญาตเรียนถามเพื่อให้เกิดความชัดเจนนะครับ เพราะว่ามาตรา ๒๙๙ ก็พูดไปคนละทาง เราพยายามพูดว่ามาตรา ๒๙๙ ไม่ใช่เรื่องการนโรโทษกรรม แต่ว่าตอนไปถาม คือถามว่า นโรโทษกรรมใช่ไหม ขออนุญาตเรียนถามอย่างนั้นแค่นั้นครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมตอบคำถามแรกก่อนแล้วกันนะครับ คำถามแรกนี้อันนี้ง่ายกว่า คำถามที่ ๒ เดียวกำลังจะค้นให้ครับว่าเขาไปใช้คำว่าอะไร เพราะผมไม่ได้ไปเองนะครับ ๗๖ จังหวัด

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๙/๒

คำถามแรกเกี่ยวกับ ลว. ผมสังเกตเห็นนะครับ อันนี้ได้จากสังเกตการณ์ที่ผมลงไปในพื้นที่
ตอนแรก ๆ พอประชาชนเห็นว่าไม่ใช่แต่งตั้ง แล้วก็ไม่ใช่เลือกตั้ง ประชาชนค่อนข้างจะเห็นด้วยกับการ
สรรหา แต่ประชาชนมีความเป็นห่วงว่าสรรหาอย่างเดียว เป็นห่วงเรื่องการวิ่งเต้น แล้วเป็นห่วงว่าใครเป็นคน
สรรหา แล้วพอมีคนเสนอว่าถ้าอย่างนั้นสรรหาก่อนแล้วไปเลือกตั้ง ประชาชนค่อนข้างจะเห็นด้วย พอให้
ยกมือพร้อมพร้อมเลยตรงนี้ว่าถ้าอย่างนั้นสรรหาก่อนแล้วไปเลือกตั้งจะดี แต่ระยะหลัง ๆ หลังจากที่สื่อและ
พรรคการเมืองออกมา แล้วก็มีคนออกมามากขึ้นในทางสื่อว่าอยากที่จะให้ไปเลือกตั้งโดยตรง ผมคิดว่า
แนวมันเปลี่ยน มันเริ่มกระเด้งมาทางการเลือกตั้งโดยตรง ผมคิดว่าอันนี้บางที่มันก็อยู่ที่ความรู้สึก อารมณ์
แล้วก็ข้อมูลที่ได้รับอยู่เหมือนกัน มันก็วิเคราะห์ยากมาก แต่ว่าเท่าที่ผมจับตอนแรก ๆ ผมคิดว่าพวกเราจับ
ความรู้สึกของประชาชน ถ้าสรรหาแล้วกลับไปเลือกตั้งนี้เขารับได้ ตอนนั้นนะครับ แต่ว่าตอนหลัง ๆ นี้
กระแสทางด้านนี้ หรือว่ามีความรู้สึก มีคนออกมาพูดอะไร ต้องไปเลือกตั้งถึงจะเป็นตัวแทนอะไรต่ออะไรก็
แล้วแต่นี้ชักมากขึ้น แต่ผมเรียนนะครับ ตอนแรก ๆ นี้แทบทุกคน แล้วเขาเปิดเผยตัวด้วยว่าเขาเป็น กกต.
จังหวัดที่น่าสนใจมากเลย กกต. จังหวัดยะเลย เป็นประธาน กกต. จังหวัดบึง เป็นตัวกรรมการ กกต.
จังหวัดบึง พวกเราไปนั่งอยู่นี่ตกใจ แล้วทำไมที่ประชุมส่วนใหญ่เป็นห่วงว่าเลือกตั้ง เขาบอกว่าเลือกตั้ง
โดยตรงนี้จะหนีไม่พ้น เหมือนได้ สส. โดยสรุป เขาบอกเหมือนกันเลย เป็นพันธมิตรเดียวกันเลย

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หน้า ๑๐/๑

ถามว่าทำไม คือ ๑. อิทธิพลในท้องที่มีผล ๒. จะสัมพันธ์กับพรรคการเมืองโดยอ้อม หาเสียงที่เดียวได้คู่
๓. เงินจะมาเหมือนเดิม และ ๔. มีการโง่งมการเลือกตั้งโดยเฉพาะพวก กกต. บอกว่า อย่าให้ผมพูดเลย
ทำอย่างไรก็เขาไม่อยู่ เพราะฉะนั้นเขาก็บอกว่า เราก็จะได้เหมือน สส. โดยสรุป เพราะตอนนั้นนะครับ
ผมในช่วงแรก พอเขาบอกอย่างนั้นนี่เขาลองแบบสรรหาดีกว่า เพราะว่าแบบสรรหาแล้วไปเลือกตั้ง
ไปเลือกใหม่ยังได้บุคคลหลากหลายไม่ใช่พรรคเดียวกัน คือไม่ใช่ประเภท ๒ สภานี้ก็เหมือนกันปะเลย
เหมือนกับเป็นสภาเดียวกัน อันนั้นคือเหตุผลตอนแรก ๆ แต่ตอนหลังผมก็ไม่ได้ออกไป เพราะว่ามันก็หมด
บทบาทในช่วงแรกไปนะครับ ผมก็มาเห็นสถิติเมื่อก็พร้อมกับท่าน ผมก็ยังว่า มันเปลี่ยนมาบอกว่า
เลือกตั้งค่อนข้างจะเยอะ ก็เรียนความรู้สึกได้ อันนี้ผมพอจะให้ความรู้สึกได้อย่างนี้ครับ

ประธาน : ประเด็นที่ ๒ ได้หรือยังครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ประเด็นที่ ๒ ในหน้าปกซีดีเขียนว่าอย่างไร

นางกรรณิการ์ บันเทิงจิตร : กำลังไปเอา จำไม่ได้ค่ะ แต่ว่าประเด็นเรื่องวิกฤติ

การนิรโทษกรรมไม่มีในซีดีค่ะ เราไม่ได้ทำ แต่ว่าเป็นประเด็นที่เขาหยิบยกขึ้นมา

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ประเด็นที่เขาหยิบยกขึ้นมาเอง เข้าใจใช่ไหมครับ คือเราไม่ใช่
เป็นประเด็นที่เราบอกว่า เราอยากฟัง แต่เราก็ไม่ได้ห้ามว่าประชาชนจะหยิบประเด็นใดขึ้นมา แล้วเขา
หยิบประเด็นนี้ขึ้นมา แล้วจึงหว่าเขาส่งกลับมาอย่างนี้

เลขานุการ : แต่ประเด็นนี้ต้องสรุปว่าตรงกับร่างนะครับ เพราะร่างเขาไม่เห็นด้วยกับ
นิรโทษกรรมนะครับ

ประธาน : เดี่ยวถ้าอย่างนั้นขอผ่านไปที่ท่านไพโรจน์ก่อนครับ แล้วก็ท่านสนั่นทีหลัง
ท่านยกมือมานานแล้ว

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานและท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญรับฟัง
ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมและประธานภาคต่าง ๆ นะครับ ผมคิดว่าวันนี้เป็นเรื่องที่ดีมากนะครับ
ที่เราได้รับฟังรายงานจากการรับฟังความคิดเห็นซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก คิดว่าคงจะได้นำไปใช้
ประกอบการพิจารณาร่วมกับทั้งความเห็นจากทั้ง ๑๒ องค์กรตามรัฐธรรมนูญที่จะส่งตามมานะครับ
ส่วนใหญ่ก็คงจะสอดคล้องกับสิ่งที่เราได้มีการร่างเอาไว้ เว้นอยู่ ๓ - ๔ ประเด็นที่อาจารย์สมคิดได้พูดถึง
แล้วนะครับว่า จะไม่เห็นด้วยหรือว่าจะไม่ชัดเจนนะครับ อันนี้ก็ต้องขอขอบคุณและชมเชยทั้งกรรมการ
วิสามัญ ทั้งกรรมการภาค กรรมการจังหวัดต่าง ๆ ทั้งพวกเรากรรมการยกย่องได้มีโอกาสไปร่วมหลายเวที
ครับ โดยเฉพาะทางภาคใต้และภาคเหนือที่ไปกันเยอะเลย ก็ได้มีโอกาสไปรับฟัง มีโอกาสไปตอบคำถาม

คณะกรรมการธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ธนัญญา ๑๐/๒

มีโอกาสไปชี้แจงหลาย ๆ เรื่อง ส่วนใหญ่ก็สอดคล้องกับรายงานที่ปรากฏนะครับ สิ่งที่ผมอยากจะเรียนเป็นประเด็นข้อสังเกตเพิ่มเติมก็คือ ในเรื่องของคณะบุคคลเพื่อหาทางออกในยามวิกฤตินะครับ อันนี้ผมเพิ่งกลับจากลำพูนเมื่อวานก็มีความเห็น ๒ ฝ่าย อันนี้ก็เรียนเพื่อทราบ อันที่ ๒ เรื่องบทบัญญัติในพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติก็เป็นเรื่องค่อนข้างจะละเอียดอ่อน มีความเห็นหลายฝ่ายเช่นเดียวกันนะครับ รวมทั้งมีพระสงฆ์องค์เจ้ามาร่วม ก็เป็นประเด็นที่เราคงจะต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบต่อไปครับ เรื่องการสรรหาวุฒิสมาชิกก็เช่นเดียวกันนะครับ มีความเห็นที่ก้ำกึ่งกัน ซึ่งเรื่องนี้ก็คงจะหาทางออกต่อไปว่าควรจะเป็นเช่นไรครับ ในเรื่องของหน้าที่เราจะกำหนดคุณสมบัติให้สูงมากขึ้น และอาจจะมีคณะกรรมการกลั่นกรองผู้สมัคร แล้วให้ประชาชนเลือกอะไรก็ได้แล้วแต่ครับ เรื่องบำเหน็จบำนาญ สส. และ สว. ถึงแม้จะอยู่ในร่าง แต่ว่าฟังมาแล้วหลายที่หลายแห่งก็ไม่เห็นด้วยนะครับ ซึ่งเราก็ได้พูดกันในกรรมาธิการยกร่างเช่นเดียวกัน

ประการสุดท้าย ผมมีข้อสังเกต ข้อ ๑๔ คือ การปรับบทบาทของตุลาการ อัยการ ให้เป็นอิสระมากขึ้นนะครับ มันเป็น ๒ เรื่องอยู่ในที่เดียวกัน ตุลาการเราคงไม่เป็นห่วงนะครับ ท่านเป็นอิสระอยู่แล้วครับ แต่อัยการก็มีปัญหาอยู่เหมือนกันว่า เราจะให้เป็นองค์กรอิสระแล้วก็มีทั้งเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ถ้าหากว่ามีความชัดเจนในข้อมูลตรงนี้ ผมคิดว่าอยากจะได้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย เพราะความเห็นจาก ๑๒ องค์กรก็คงจะมาในเรื่องนี้ค่อนข้างมากอยู่เหมือนกันนะครับ สิ่ง que คิดว่า คณะกรรมาธิการยกร่างของเราอยากจะได้ โดยเฉพาะผมเองอยากจะได้ข้อมูลเพิ่มเติม ประเด็นที่เป็นปัญหาที่ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่เราได้ร่างไปแล้วในร่างแรกนะครับ ไม่ว่าจะไม่เห็นด้วยหรือมีความเห็นก้ำกึ่งนะครับ อันนี้ถ้าได้ข้อมูลที่ค่อนข้างชัดเจนหรือละเอียดเพิ่มเติมอีกสักนิดก็จะเป็นการดีนะครับ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปครับ ขอขอบคุณมากครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะที่ ๑๑/๑

ประธาน : เชิญท่านสนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ขอบคุณมากครับ ท่านประธานที่เคารพครับ คือผมฟังจากดอกเตอร์วรพลได้นำเสนอ และผมในฐานะที่เป็นฝ่ายยกย่อง และเป็นคณะกรรมการการวิสามัญของจังหวัดนนทบุรี และเป็นกรรมการภาคกลางทั้งหมด ๒๐ กว่าจังหวัด เราก็ได้ไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป ผมขอเรียนว่าข้อมูลเชื่อถือได้ครับ เป็นไปตามนี้ แต่ว่าสิ่งที่ขอฝากหรืออยากจะทำให้ชัดเจนมากกว่านี้คือเรื่องการศึกษา คือการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ไปที่ไหนทุกคนก็เรียกร้อง และตัวท่านผู้นำเสนอ ดอกเตอร์วรพลเองก็พูดไซ้ใหม่ครับ ทุกจังหวัดการศึกษามาอันดับ ๑ เลย อันนี้ละครับเราควรจะให้กับประชาชนเขา จะให้อย่างไรประชาชนจึงจะได้รับ เมื่อปี ๒๕๔๐ ผมเป็น สสร. อยู่ เราพยายามผลักดันการศึกษาในมาตรา ๔๓ เข้าไว้ในรัฐธรรมนูญจนได้ เมื่อได้เสร็จแล้วเราบอกว่า มาตรา ๔๓ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรัฐต้องจัดให้เปล่าและทั่วถึงอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ปรากฏว่าเก็บค่าใช้จ่ายกันมากมายจนประชาชนแทบแย่ ยิ่งหนักขึ้นกว่าก่อนมีรัฐธรรมนูญอีก เขาบอกอย่างนั้นนะครับ อันนี้ผมอยากจะให้ตรวจสอบให้ชัดเจนและนำเสนอให้ชัดเจนเลยว่า จะทำอย่างไรจึงจะไม่เสียค่าใช้จ่ายตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐

และอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องนี้สำคัญมากครับ เราก็ได้ต่อสู้กันมาตลอดจนเกือบจะไม่มองหน้ากันในปี ๒๕๔๐ นะครับ เรื่องคุณวุฒิของ สส. และ สว. เรามีการเสนอว่า สส. คุณสมบัติควรจะเป็นปริญญาตรี ควรจะได้ปริญญาตรี มีหลายคนก็ฮือฮากันบอกว่า จะให้แต่ปริญญาตรีอย่างไร ไม่ต้องไปตามความต้องการของประชาชน เผลอตอนนั้นผมเป็นประธานในการรับฟังความคิดเห็นทั่วประเทศ เราไปมาทั่วประเทศ เราเอาสถิติให้เห็นเลย สส. เวลาเข้าสภา สส. บางคนว่าจังหวัดผมไม่ต้องการ ต้องการคนที่รู้จักกันและรับใช้กันได้ ผมก็ถามอยู่จังหวัดไหน แล้วก็ฉายให้เขาเห็นเลย จังหวัดเขาตำบลไหน ไล่ไปเป็นตำบล อำเภอ จังหวัด เขาก็ยอมรับ สส. ปริญญาตรีจึงได้ผ่านมาในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ถ้าปีนี้ผมไม่ทราบว่าศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สมคิด ในฐานะเลขาธิการจะลืมหรือเปล่า ไม่ได้ใส่ประเด็นหรือว่าเป็นเพราะอะไรจึงไม่มีประเด็นไปถามประชาชนเพื่อให้เกิดความมั่นใจ เสร็จแล้วผมไปถามมา ภาคกลาง ภาคที่ผมรับผิดชอบ เขาก็เกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ครับต้องการปริญญาตรี เพราะอะไร เหตุผลก็เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เขาต้องการคนปริญญาตรีมาเพื่อจะเป็นผู้นำของชุมชน นำการเปลี่ยนแปลง จะได้ให้ความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาบ้านเมืองได้ เพราะพวกเขาถ้าเมื่อเลือกวุฒิต่างกัน หรือว่าความรู้ขนาดเดียวกัน เดินวนไปวนมาก็ดอกเหวอยู่อย่างนั้น นี่เขาก็ต้องการปริญญาตรีนะครับ ประเด็นอันนี้ดอกเตอร์วรพลนำเสนอเมื่อสักครู่ที่ว่า อันดับ ๑ การศึกษา อันดับ ๒ สส. ปริญญาตรี ท่านก็พูดแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่มีในยกย่องรัฐธรรมนุญ อันนี้เป็นที่น่าเสียดายมาก ผมขอฝากไว้เป็นข้อสังเกตนะครับว่าอันนี้ก็มีความจำเป็น แล้วเรื่องบำเหน็จบำนาญนี้เกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลย ไปถาม

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๑๑/๒

ที่ไหนเขาก็บอกว่าพอแล้ว ตั้งใจมารับใช้ประเทศชาติบ้านเมือง เงินเดือนก็มากแล้ว แล้วทำไมจะต้องแถม
ท้ายด้วยเมื่อออกไปแล้วต้องการบำเหน็จบำนาญไปอีก อันนี้ผมว่าเกือบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ผมว่าประเด็น
สำคัญ ๆ ที่มีความรู้สึกว่าจะต้องแก้ไขและนำเสนอ ถ้าเชื่อว่าฝ่ายนำเสนอในที่ประชุมให้ชัดเจน เหมือน
การศึกษาเขาว่า ๑๒ ปี ไปฟังจริง ๆ แล้วเขาต้องการ ๑๕ ปี ๑๕ ปีเขาบอกว่า เพราะการศึกษานี้เริ่มต้น
ตั้งแต่อยู่ในท้องแล้ว อย่างต่างประเทศ อย่างญี่ปุ่น ในท้องแล้ว ในครรภ์แล้ว ต้องช่วยกันดูแล บำรุง
คุณหมอมเองก็ทราบดีว่า เสร็จแล้วถ้า ๑๕ ปี หลังจากวัยเด็ก ๓ ขวบ อนุบาลนะครบ ๓ ปี แล้วขึ้นพื้นฐาน
อีก ๖ ปี แล้วมาถึงปริญญาตรี รวมเป็น ๑๕ ปี เขาว่าถ้าเมื่อจบปริญญาตรีก็ดีมาก ถ้าไม่ได้จริง ๆ ๑๒ ปี
ก็ได้ แต่ ๑๒ ปีนี้เขาอยากจะให้ลดลงมาได้ไหม มารับตั้งแต่อนุบาลกับประถมศึกษา แล้วไม่ต้องถึงปริญญา
ตรีก็ได้ เพราะเด็กเล็กเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตที่จะสามารถพัฒนาได้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๒/๑

ถ้าอายุมากเกินไปแล้วมันจะพัฒนาด้านสมองลดลง คุณหมอกคงจะยืนยันได้ เรื่องนี้เราก็อยากจะขอฝากไว้
ด้วยว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถที่จะให้การศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์

ประธาน : ขออนุญาตครับ ช่วงนี้คงจะเป็นช่วงที่อยากจะให้กรรมการที่มีข้อสงสัย
สอบถามท่านคณะกรรมการที่มาแสดงความคิดเห็น

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ขอบขอบคุณครับ ผมขอฝากไว้ละครับ

ประธาน : มีท่านกรรมการอื่นจะสอบถามอะไรไหมครับ เชิญครับ

นายชูชัย สุภวงค์ : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานอัครวิทย์ อยากจะเรียนถามพอดี

อาจารย์วรพลได้เสนอ มีอยู่ช่วงการศึกษาในเรื่องของการศึกษาทางเลือกครับ ฟังไม่ทันว่าที่รับฟังความเห็น
เป็นอย่างไรนะครับ เพราะว่าตอนนี้ผมรู้สึกกังวลนิดหนึ่งว่า ทางท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา
ท่านบอกว่า Definition ของการศึกษาทางเลือกคืออะไร ตอนนี้นักศึกษาทางเลือกก็เป็นแนวโน้ม
เป็น Trend ที่ทั่วโลกก็จะให้การสนับสนุนโดยรัฐ เพราะว่าการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือระบบซึ่งเป็นทาง
หลักนี้ก็กำลังเข้าไปสู่ความตึบตัน แล้วก็คนก็รู้สึกมีความทุกข์มาก แล้วโลกที่พาไปสู่ความรุนแรงหรือวิกฤติ
ขณะนี้ก็มองกันว่าโลกการศึกษานี้ กลับไปมองตรงนั้นนะครับ ที่นี้การศึกษาทางเลือกมันจะมาจากฐาน
วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือฐานทรัพยากร แล้วในประเทศไทยมีการศึกษาของ สกว. โดยอาจารย์
สุชาติ จักรพิสุทธิ์ ก็พูดถึงว่ามีการรวมกลุ่มเรื่องการศึกษาทางเลือกถึง ๖๐,๐๐๐ กลุ่ม แล้วก็มีสถาบัน
การเรียนรู้ที่อยู่นอกระบบของรัฐ ไม่ว่าจะเสกสิขาลัยที่ท่านอาจารย์หมอเสก มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
อาจารย์นิธิที่นำนักวิชาการกำลังจะล้มคว่ำรัฐธรรมนูญ ผมว่าก็ต้องให้การสนับสนุนเพราะว่าเป็นการศึกษา
ทางเลือก โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก โรงเรียนรุ่งอรุณ อะไรต่าง ๆ นี้ หรือว่าแพทย์พื้นบ้าน หรือว่ากลุ่มสังฆะ
ออมทรัพย์อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการศึกษาทางเลือก ที่นี้ข้อมูลที่ได้อ่านนี้ผมไม่ทราบตรงนั้น
มีคำถามถามอย่างไร แล้วก็คำตอบคืออะไรอาจารย์ครับ อยากจะเรียนถามอาจารย์วรพลเรื่องการศึกษา
ทางเลือกก่อน

ประธาน : เชิญครับ

นายวรพล ไสคติยานุรักษ์ : ขอขอบคุณท่านคุณหมอชูชัยที่ซักถามในเรื่องนั้นครับ

ในบทที่ ๕ หรือในเรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เวลาอภิปรายกันส่วนใหญ่แล้วก็พูดถึงการศึกษา
เป็นหลัก แล้วประชาชนก็ย้ำเรื่องนี้มากเป็นพิเศษ แล้วก็เน้นว่าควรทำให้การศึกษานั้นอย่างทั่วถึง หมายถึง
รวมไปถึงว่าโอกาสของประชาชนในการเข้าถึงการศึกษาในหลาย ๆ รูปแบบ แน่นนอนคงรวมไปถึงการศึกษา
ทางเลือกต่าง ๆ เพราะว่ารัฐจัดไม่พร้อม จัดไม่พอนะครับ ความเห็นอันนี้ยังมีข้อที่ ๒ อีกที่เป็นความเห็น
ที่นำคะแนนมาสุด ๆ ก็คือเรื่องการศึกษา ๒ เรื่อง การกระจายการศึกษาไปสู่ระดับท้องถิ่นชุมชน เอกชน
การจัดการศึกษาควรจะมีหลากหลาย แล้วก็ควรพัฒนามาตรฐาน คุณภาพการศึกษาไปในตัวด้วย พุดง่าย ๆ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๑๒/๒

ว่าต้องกระจายการศึกษาให้ถึงรูปแบบต่าง ๆ คล้าย ๆ เหมือนกับว่ารัฐอาจจะมีกำลังจำกัด ฉะนั้นกลไกในการจัดการศึกษาควรอย่างทั่วถึง ควรกระจายทุกอย่างให้ลงไปมากที่สุด ยังมี การพูดถึงการศึกษา นอกกรอบต่าง ๆ เข้ามารวมด้วย อันนี้หมายถึงรวมการศึกษาทางเลือกด้วย การศึกษาที่ไม่ใช่อยู่ในโรงเรียน ควรจะมีโอกาสทุกกรณีเพื่อให้คนได้พัฒนาขึ้น การเข้าห้องสมุด การอะไรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการศึกษาของคนที่ต้องเนื่อง การศึกษาทางเลือก หรืออะไรแบบนี้เป็นต้นนะครับ ก็ขออนุญาตเรียนว่ามีความชัดเจนมากในเรื่องนี้นะครับ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเวลาพิจารณา เวลาคุยกัน เวลาสัมมนา ก็เน้นเรื่อง การศึกษาเป็นหลักนะครับ

ส่วนเรื่องที่ท่านพูดถึง สว. นั้น ต้องขออนุญาตเรียนว่าคะแนนที่ออกมาสำรวจมานั้นก็คือว่า เป็นการสำรวจมาในเชิงสถิติต้องใช้ความระมัดระวังนะครับ ก็อย่ายึดถือเปอร์เซ็นต์เป็นหลักเพราะจริง ๆ แล้วออกมากำกึ่งกันมากนะครับ มีเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยระดับกลาง ๆ นะครับ ต้องขออนุญาตเรียนว่า ต้องใช้การพิจารณาด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะว่าที่ไม่เห็นด้วยมีประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๕๔ เปอร์เซ็นต์ ๕๕ เปอร์เซ็นต์ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ เป็นระดับกึ่งกลางมากนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

น้ำพร ๑๗/๑

และเห็นด้วยก็ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ๔๙ เปอร์เซ็นต์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ก็มีนะครับ เพราะฉะนั้น มันเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างกลาง เป็นอะไรที่ก้ำกึ่งระหว่างสองความคิด ความคิดที่ว่าประชาชนควรมีส่วนร่วม ในการเลือกตั้ง ขณะเดียวกันก็เป็นห่วงกลไกการเลือกตั้งที่ผ่านมาว่าก่อให้เกิดโอกาสในทางไม่ดีมากมาย ก็อยากให้มีการสรรหา อยากให้มีการคัดเลือกคนดี ๆ มีคุณภาพมาทำงาน เป้าหมายหลักคืออยากให้มีคน มีคุณภาพเข้ามาเป็นคณะ เป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคมบ้านเมืองในการดูแลประเทศชาติ ฉะนั้น ต้องการคนมีคุณภาพ กลไกอย่างไรที่เหมาะสมเพื่อให้มีคนมีคุณภาพเข้ามา นั่นคือสิ่งที่เขาเรียกร้องนะครับ จะวิธีการอย่างไร ประชาชนฝากมาว่า ๒ วิธี อาจจะผสมกันหรือร่วมกันอย่างไรนะครับ เพราะในวิธีการ เลือกตั้ง ก็คือถ้าประชาชนจะรู้สึกว่าได้ถึงประชาชน แต่ก็เป็นอะไรที่ Abuse ก็คือทำให้คนใช้ประโยชน์จากการเลือกตั้งที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์พูดไปแล้วมากมายว่าปัญหาพวกนั้นเป็นประโยชน์เป็นปัญหาจริง ๆ แล้วก็หลายคนก็แสดงความเห็นอย่างนั้น รวมทั้งกรรมการการเลือกตั้งเองก็เป็นผู้แสดงความเห็นด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมขอคำสุดท้ายสำหรับกรรมการนี้นะครับ ก็คือว่าอยากจะ ขอบพระคุณกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญหลายท่านที่ได้กรุณาไปกับพวกเราเนะครับ แล้วก็ไป ในต่างจังหวัดไปรับฟัง ซึ่งท่านก็จะได้รับความรู้สึกโดยตรงแล้วก็บวกกับการรวบรวมสถิติ รวบรวมความเห็น อันนี้จะเป็นค่อนข้างจะหยาบ เพราะว่ามันไม่สามารถจะเสนอได้ทุกเวที หรือว่าในรายละเอียดทั้งหมด อันนี้ก็พยายามทำให้ง่ายในความเข้าใจ เมื่อสักครู่นี้ที่อาจารย์สมคิดถาม ตอบให้ชัดเจนครับ เรื่องที่บอกว่า นิรโทษกรรมเป็นสิ่งที่ประชาชนหยิบขึ้นมาเอง เราไม่ได้เป็นประเด็นถาม เพราะฉะนั้นไม่มีคำถามว่าถามว่า อย่างไร แต่เป็นเรื่องที่เขารายงานเข้ามาอย่างนี้ เขาเข้าใจอย่างนี้ก็ตีความได้แค่นั้นนะครับ อันนี้ที่เคยเรียน เรื่องวุฒิว่าพัฒนาการเป็นอย่างไร อยากจะเรียนเรื่องพุทธศาสนานิดหนึ่ง พุทธศาสนาก็มีพัฒนาการ คล้าย ๆ กัน ในตอนหลัง อย่างเช่น คุณ ช. ชัยนาท ที่จังหวัดชัยนาทเขารายงานให้ฟังว่า ของเขา ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ในเวทีของเขาเห็นด้วยกับบรรจุพระพุทธรักษา ถามว่าทำไมเห็นด้วย เขาบอกเขาถามว่า ในที่สุดแล้วต้องการอะไร เขาบอกในเวทีทั้งหมดบอกว่าเอาอย่างที่เขาจริง หมายความว่าบรรจุแล้วเป็น กฎหมายจริงแล้วบังคับ แล้วพระต้องเรียน ถ้าไม่เรียนจับสึก คือเอาอย่างจริงทั้งหมด เขาบอกว่าถ้าบรรจุ เอกลักษณะไม่เอา อันนี้คุณ ช. ชัยนาท มารายงานว่าเวทีที่เขาไปทำเอง ช. ชัยนาท เราเป็น สสร. คนหนึ่ง บอกว่าความหมายคืออย่างนั้นนะ อาจารย์เวลาไปตีความ ตีความให้ถูกต้องด้วย ตรงนี้ยุ่ง เข้าใจใช่ไหมครับ เพราะว่าเวลาบอกเห็นด้วยมันจะตีความอย่างไร มันจะกลายเป็นว่าตีความว่า เห็นด้วย โดยใส่เป็น เอกลักษณะ กับ เห็นด้วย โดยการที่จะต้อง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นำพร ๑๓/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

บังคับและมีกฎหมายลูกและเอาจริงทั้งหมด ตามธรรมวินัย ๒๒๗ ข้อ สำหรับพระ แล้วอย่างน้อยคือห้า สำหรับประชาชนอะไรอย่างนี้ะครับ มันจะไปโนนเลย อันนี้ต้องกราบเรียนว่าให้ระมัดระวังในการตีความ ตัวเลขที่ใส่ไปด้วยนะครับ

สุดท้าย ผมเรียนว่าอย่างนี้ว่าเรายังจะต้องมีเฟสท้ายที่ ๓ แล้วพวกผมก็เตรียมวางแผนใน เฟสที่ ๓ กันอยู่ ก็หวังว่ากรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ ในเฟสที่ ๓ ท่านก็คงจะต้องงานหนักขึ้นไปอีก ชั้นหนึ่ง เพราะว่าเฟสที่ ๓ เป็นเฟสในการชี้แจงลูกเด็ยนะครับ เราไม่ได้ฟัง กลับมาแล้วนะครับท่านจะต้อง ไปตอบคำถาม แล้วท่านจะต้องเดินสายมากขึ้น เพราะว่าท่านจะมีเวลามากขึ้นหน่อยหนึ่ง แต่ก็รู้ว่างานเยอะ แต่ว่าท่านจะต้องมีงานหนักกับพวกผมด้วยนะครับ เพราะที่ยวนี้ผมพอจะช่วยอธิบายได้มากขึ้น ผมในฐานะประธานกรรมการที่ไปรับฟัง จะพอช่วยอธิบายได้มากขึ้น แต่ผมก็ไม่ลึกซึ้งเท่าท่าน เพราะว่าท่าน ร่างแล้วก็ตกกันมาละเอียดกว่าผม ผมจะรู้ผิวเผินมาก เพราะฉะนั้นท่านต้องช่วยเยอะ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอบคุณมากครับ ขอบคุณคณะกรรมการวิสามัญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมอยู่ไกลครับ

ประธาน : ขอปิดเรื่องนี้แล้วครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือไม่ได้ท่านประธาน ยกมาตั้งนานแล้ว ท่านอยู่ไกลนะครับ

ประธาน : ขอเป็นคนสุดท้ายนะครับ สำหรับคณะกรรมการนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คืออยู่ไกลครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณท่านประธานครับ ขอบคุณท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

และคณะนะครับ คือในองค์กรแก้ววิฤติไม่ทราบว่าจะไปอภิปรายกันอย่างไร ถ้าเป็นเวทีเฉพาะนะครับ อย่างที่ ผมไปที่คณะนิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์นี่นะครับ ซึ่งเป็นเวทีเฉพาะ แล้วคนที่เขาสนใจในเรื่องนี้ มันไม่ตรงกับ ผลอันนี้นะครับ อันนี้ไม่ทราบว่าเวทีนี้อภิปรายอย่างไร แต่ที่นี้ผมอยากจะพูดถึงตารางที่ผมอยากจะทำให้ท่าน ช่วยอธิบาย คือตารางที่ ๖ นะครับ จำนวนและการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อยากจะเรียนถามใน ๓ เรื่องด้วยกันนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีนว ๑๔/๑

๑. จำนวน สส. เห็นชอบด้วยกับจำนวน ๔๐๐ หรือ ๕๐๐ นี้แน่นอนไหมครับ ว่าเป็นอย่างใดครับ ๔๐๐ กับ ๕๐๐ หรือจำนวนเท่าไรแน่ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่เราจะต้องมาเขียนในครั้งที่ ๒ เอาเท่าไรแน่

๒. การเลือกตั้งเขตเดียวเบอร์เดียวกับเขตเดียวเลือก ๓ เบอร์ ที่ฟังดูแล้วเขาเข้าใจไหม แล้วเขาเอาอย่างไรกันแน่

๓. สส. แบบสัดส่วนที่แยกกันตามเขต ๔ เขต ให้จำนวนประชาชนใกล้เคียงกันและแบ่งเป็น ๔ เขต แล้วเป็น สส. เขตละ ๒๐ คน ประชาชนเข้าใจไหมตามที่เขียนนี้ แล้วเป็นอย่างใดครับ ขอความชัดเจนนิดหนึ่งครับ

นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตตอบท่านประธานนะครับ ก็คือว่าจากการสอบถามในเวทีต่าง ๆ นั้น ได้อธิบายอย่างกว้างขวางแล้วก็เห็นด้วย โดยคะแนนรวมสูงนใหญ่อยู่ระดับ ๖๐ เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ยทั่วไปนะครับ คะแนนรวมของประเทศก็ ๖๑.๔ เปอร์เซ็นต์ มีภาคใต้จะเห็นด้วยน้อยหน่อย ความหมายเห็นด้วยคือเห็นด้วยว่าเป็นไปตามร่าง คือ ๔๐๐ แบ่งเขต ๓ คน แล้วก็มีการสัดส่วนแบ่งภาคการเลือกตั้งตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญที่ยกข่างมา ความเห็นที่เห็นด้วยตามที่ข่างมา เห็นด้วยก็เปอร์เซ็นต์ ก็ราว ๆ ๖๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ซึ่งสถิติที่ว่าไว้หรือตัวเลขที่เป็นสถิติมานี้ ท่านก็ต้องใช้วินิจฉัยให้ดี เพราะว่าอย่า Code เป็นเปอร์เซ็นต์ทีเดียว เพราะเนื่องจากมันเป็นการรับฟังความเห็นที่มาจากหลากหลาย จำนวนผู้เข้าฟังนั้นไม่ได้มาจากการ Random Sampling นะครับ จึงต้องใช้วิธีใคร่ครวญให้รอบคอบ เพียงแต่ว่ามันเป็นคล้าย ๆ เหมือนว่าเป็นทิศทาง เป็นแนวทาง เป็นทิศทางว่าเป็นอย่างใด โดยรวม ๆ ต้องเรียนว่า ๖๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ๖๒ เปอร์เซ็นต์ เทียบกับ ๓๑ เปอร์เซ็นต์ ท่านต้องวินิจฉัยดูนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ผมว่าพอแล้วครับ ไม่อย่างนั้นไม่ไปกรรมการอื่น ยังมีอีกหลายกรรมการนะครับ ฉะนั้นต้องขอขอบคุณท่านคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมตินะครับ แล้วก็ขอเชิญ ไม่ทราบระหว่างคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของภาคเหนือ หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สดแล้วแต่ท่านภาคไหนจะก่อน เชิญครับ

นายวิชัย ศรีขวัญ : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นายวิชัย ศรีขวัญ ประธานของภาคเหนือ ความจริงแล้วท่านดอกเตอร์วรพลได้กรุณาสรุปประมวลแล้วนะครับ จะขออนุญาตเพียงแต่เล่าถึงบรรยากาศชนิดหนึ่งว่า ในการรับฟังความคิดเห็นของภาคเหนือนั้นมีทั้งหมด ๒๐๐ เวที ขณะนี้เอกสารซึ่งรวบรวมของภาคเองได้ ๘๖ เวที มีผู้ร่วมประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน ในการรับฟังนั้นสิ่งที่เป็นข้อสังเกตคือได้มีการจัดตั้งอยู่บ้างในบางเรื่อง ก็คือองค์กรชุมชน กลุ่มแรก กลุ่มที่ ๒ คือกลุ่มพระพุทธศาสนา กลุ่มที่ ๓ นั้นคือบุคลากรทางการศึกษา ก็จะเป็นการจัดตั้งมาร่วม ก็ปรากฏตามเอกสารที่ผมทราบว่ามีฝ่ายเลขานุการ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วินิจฉัย ๑๔/๒

ได้แจกแล้วนะครับ นั่นเป็นเอกสารที่ทางกรรมการของจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้รายงานไปยัง สส. บางท่าน ซึ่งเป็นปรากฏจริงตามนั้น โดยหลังจากเราทราบปัญหาว่าได้มีบุคคลจัดตั้งเข้าไปในเวทีรับฟังมากขึ้นนั้น ผมได้แจ้งไปยังทุกจังหวัดในการประชุมว่าหากเป็นเรื่องที่ล่อแหลม แล้วก็ไม่สามารถที่ควบคุมเวทีได้นั้น สำหรับประเด็นนี้ขอให้มันเป็นเพียงรับฟังความคิดเห็น ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยนะครับ ไม่ควรจะมีการลงมติกันในที่ประชุม ก็ปรากฏตามรายงานที่ปรากฏแล้ว สำหรับความเห็นต่าง ๆ นั้นคงจะไม่แตกต่างไปจากที่ท่านดอกเตอร์วรพลได้ชี้แจงครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอขอบคุณครับ ก็ขอเชิญท่านประธานกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เชิญครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เราก็เอาแนวนโยบายที่ท่านอาจารย์ เจิมศักดิ์กำหนดแนวนโยบายที่จะไปรับฟังความคิดเห็นแต่ละเวทีเป็นแนวทางเดียวกันทั้ง ๑๙ จังหวัด แล้วอาจารย์เจิมศักดิ์ได้ไปเป็นผู้บรรยายให้กับวิสามัญประจำจังหวัดทุกจังหวัดได้ทราบ เพราะฉะนั้นข้อมูลที่ได้รับมาก่อนข้างจะตรงกับความจริง ยังไม่มีเวทีไหนที่คิดว่าจะบิดเบือนไปจากความจริงนะครับ อย่างที่ท่านได้รายงานไปแล้วสักครั้งหนึ่งสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือครับ รายละเอียดปรากฏอยู่แล้วในเอกสาร ผมขออนุญาตรายงานเพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๕/๑

ประธาน : ท่านกรรมการมีอะไรจะซักถาม เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ล้อธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะขออนุญาตเรียนถามท่านผู้ไปรับฟัง จริง ๆ ผมก็ไปมาแล้วเวทีหนึ่ง แต่ก็อยากจะขอความยืนยันว่า นอกเหนือจากเรื่องของพระพุทธศาสนาแล้ว ในประเด็นอื่น ๆ ท่านได้สังเกตไหมครับว่ามีความพยายามที่จะจัดตั้งเพื่อให้ประชาชนที่มาร่วมได้พยายามที่จะออกความเห็นไปในแนวใดแนวหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับสิ่งที่ท่านคิดว่ามันน่าจะเป็นอย่างแท้จริง มีประเด็นไหนไหมครับที่ท่านคิดว่า คืออาจจะมีความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการแสดงออกของประชาชน นอกเหนือจากเรื่องของพระพุทธศาสนาแล้ว มีประเด็นอื่นอีกไหมครับ ขอความยืนยันเท่านั้นเองครับ

ประธาน : ท่านไหนจะตอบครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คิดว่าต้องถามภาค แล้วภาคจะรู้ดีกว่าผม ผมได้รับแต่รายงาน แต่ของผมไม่มีรายงานอย่างอื่นครับ

ประธาน : ท่านวิชัยครับ

นายวิชัย ศรีขวัญ : ขออนุญาตทางภาคเหนือครับ ความจริงแล้วในการรับฟังความคิดเห็นก็เป็นประเด็นที่ ๑ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ประชาธิปไตย จึงได้มีการจัดตั้งกันโดยทั่วไป แต่ในภาพรวมแล้วเรื่องอื่น ๆ นั้นจะเป็นการศึกษามาก่อนมากกว่าที่จะเรียกว่า การจัดตั้ง เรื่องที่จะเบี่ยงเบนมีเรื่องเดียว เรื่องศาสนา เรื่องขององค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่เสนอในเรื่องของสิทธิเสรีภาพนั้นเป็นการประชุมภายใน แล้วก็ไปเฉพาะเวทีของตนเอง ส่วนเรื่องของการศึกษานั้นจะไปเฉพาะเวทีของตนเอง แต่ว่าเรื่องศาสนานั้นจะข้ามพื้นที่ของอำเภอ บางที่ข้ามพื้นที่จังหวัดไป ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิศย์ ปิตะนิละบุตร : สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็น มีประชาชนประมาณ ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ คน อย่างจัดที่จังหวัดอุบลราชธานีก็ดี จังหวัดกาฬสินธุ์ก็ดี จังหวัดยโสธรก็ดี จังหวัดมหาสารคามก็ดี หลาย ๆ เวทีรวมทั้งเวทีของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ดี สังเกตดูไม่มีปัญหา เขาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ไม่มีอะไรแอบแฝงอยู่ เป็นเนื้อ ๆ ของเขาเลยว่าเขามีความเห็นที่เขาต้องการอยากจะเป็นอย่างไรในส่วนของเขา ไม่มีใครไปชักนำอะไรไปอย่างอื่น ผมขอกราบเรียนครับ

ประธาน : เชิญท่านศิวะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ขออนุญาตท่านประธานครับ สำหรับเวทีบักส์ได้ผมก็ไปปอยหน่อยส่วนมากทางภาคใต้เราไม่ค่อยมีจัดตั้งหรือครับ เพราะว่าส่วนใหญ่คนภาคใต้สนใจทางการเมืองอยู่แล้วหรือแม้กระทั่งภาคอีสานเองเราก็ไปหลายเวที ก็ปรากฏว่า ๒๐๐ คน มาที่เป็น ๑,๐๐๐ คนก็มี คือตอนนี้

คณะกรรมการสิทธิการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จ.งณ.ม ๑๕/๒

คนสนใจเรื่องรัฐธรรมนูญมากขึ้น เพราะฉะนั้นเราจะเห็นว่าภาคใต้แทบจะไม่มีการจัดตั้ง แต่ที่ท่านถามว่าจัดตั้งบางที่เราเป็นการไปบอกเป็นกลุ่ม ๆ จริง แต่บอกให้หลากหลายเพื่อจะมาร่วม ไม่ได้ไปจัดตั้งมาเพื่อให้ลงมติอันใดอันหนึ่ง แต่ที่นี้ผมอยากจะฝากท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญนิดหนึ่ง คือว่าข้อมูลที่ได้มาเราต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนด้วย เพราะต้องยอมรับว่าทุกเวทีวิทยากรต่างกัน การที่มีวิทยากรต่างกันสามารถจะเบี่ยงเบนความคิดเห็นของประชาชนได้ หรือชาวบ้านอาจจะไม่เข้าใจก็ได้ อันนี้ผมคิดว่าต้องดูให้ลึกซึ้ง เราต้องเทียบดูว่าเวทีไหนคะแนนต่างกันอย่างไร อันนี้อาจจะมาพอดูได้ แต่ว่าอย่าไปยึดเอาว่าจะต้องตรงทุกเวทีอาจจะเป็นไปได้ เพราะว่าวิทยากรต่างกัน แล้วบางเวทีในบางภาควิทยากรก็เป็นคนช่างพูดเยอะ เพราะฉะนั้นอาจจะชี้นำไปง่าย ๆ ก็มี อันนี้ก็ต้องระมัดระวังในการที่เราจะรับฟังข้อมูลเหล่านี้ แต่ว่าส่วนใหญ่ผมยืนยันได้ว่าเป็นความคิดเห็นร่วมกันส่วนใหญ่ ยกเว้นบางเรื่องที่เขาอาจจะเข้าใจไม่ค่อยจะถูกต้อง ผมยกตัวอย่างว่า ไปถามว่า ให้ศาล อัยการ เป็นอิสระอย่างนี้ คือชาวบ้านเข้าใจยาก คือเขาบอกว่าอิสระก็ โอ.เค. ดีแล้ว

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๖/๑

หรือไปตามเขาวง สว. สส. ไม่ควรจะมีบำเหน็จบำนาญกับเรื่องนี้ เขาบอก ยิ่งตัดเงินเท่าไรชาวบ้านชอบ เพราะอย่างไรยกมืออยู่แล้ว ดีไม่ว่ายกย่องหลังไปยังคนที่เคยเป็น สว. ด้วยซ้ำ ที่นี้ผมฝากนิดเดียวครับ อีกอันหนึ่ง ขอฝากไว้เพิ่มเติมคือว่า ผมขอความรู้หนึ่งเนื่องจากผมไม่ได้จบนิติศาสตร์ เนติบัณฑิตก็ไม่ได้ จบนะครับ ก็ขอลาถามนิดเดียวว่าสิ่งที่กรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญเพิ่มเติมภายหลังจากรัฐธรรมนุญฉบับยกย่องออกไปแล้ว เราจะมีโอกาสไหนที่จะแปรญัตติว่าเขาเพิ่มอะไร เราจะแปรญัตติอย่างไร ผมยกตัวอย่างว่า สิ่งที่มีกรรมการยกย่องบางคนไปพูดในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า จะเพิ่มเรื่องคุณสมบัติต้องห้ามของ สส. อย่างนี้เราไม่มีโอกาสรู้ว่าท่านเพิ่มแน่หรือไม่แน่ ท่านสะเด็ดน้ำหรือยังเรายังไม่รู้ จะมีโอกาสแปรญัตติใหม่ หรือว่าตอนเข้าไปอยู่ในสภาสามารถจะยึดอภิปรายได้เลย อันนี้ผมถามเป็นความรู้ครับ อันนี้ผมฝากท่านถามนิดหนึ่ง

ประธาน : ท่านผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญตอบ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ คือพอหลังจากที่ร่างฉบับนี้รับฟังความเห็นมาแล้วกรรมการก็จะใครลงไปก็จะนำกลับเข้าไปสู่เวทีของ สสร. ซึ่งตรงนั้นคือสิ่งที่กรรมการเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่นั้นท่าน สสร. ทุกท่านสามารถที่จะพูดหรืออภิปราย หรือลงมติเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยได้

นายศิวะ แสงมณี : ดูในกฎหมายไม่ได้เขียนไว้อย่างนั้น บอกว่า เราแปรญัตติได้เฉพาะแล้วผมกลัวว่าถึงเวลาท่านบอกว่าแปรญัตติไม่ได้ อย่างนี้เป็นปัญหา เท่ากับว่ากรรมการมาเพิ่มเติมหักหลังเป็นการหักหลังเรา เพราะว่ามาเพิ่มโดยที่ยกย่องออกไปแล้ว ผมเป็นห่วงประเด็นนี้ครับ เพราะว่า

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขออธิบายนิดหนึ่ง เท่าที่เคยทำกฎหมายพวกนี้มาก็คือว่า สิ่งที่กรรมการแก้ไขเหมือนกับกรรมการขอแปรญัตติตัวเอง เหมือนกับเรา กลุ่มเราขอแปรญัตติ เขาก็ขอแปรญัตติจากร่างที่เขาเขียนไว้แล้ว เพราะฉะนั้นไปเทียบกันได้ แล้วก็ไปสู้กัน ในที่สุดแล้วจะเอาตามร่างแรกหรือเอาตามกรรมการขอแปรญัตติ หรือจะเอาตามท่านศิวะขอแปรญัตติ หรือจะเอาตามอาจารย์เจิมศักดิ์ขอแปรญัตติก็แล้วแต่ ที่นี้ที่ประชุมก็ตัดสินเป็นอย่างนั้นครับ ตรงไหนก็ตามที่เขาขอแปรญัตติคนทุกคนจะอภิปรายได้หมด

นายศิวะ แสงมณี : อันนี้จะเรียกว่า ขอแปรญัตติ หรือเปล่า เพราะกรรมการเพิ่มเอง

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอแก้ครับ กรรมการขอแก้ไข

นายศิวะ แสงมณี : ผมอยากให้อยืนยันนะครับอันนี้

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เมื่อกรรมการแก้ไข ถือว่าเหมือนกับกรรมการขอแปรญัตติเอง ในความหมายในทางกระบวนการเหมือนกัน

ประธาน : ก็ยืนยันได้ครับ ว่าในทางกฎหมายจะเป็นเช่นนั้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๖/๒

นายศิวัช แสงมณี : ครับ เพราะผมคิดว่ามีอยู่หลายอันถ้าท่านเพิ่มมาแล้วพวกเราเดี๋ยวไม่ได้โอกาสแปรญัตติเลย ไม่มีโอกาสอภิปราย เพราะว่าเราก็ไม่เห็นด้วยหลายเรื่อง แล้วผมคิดว่าฝากกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญว่า การจะเพิ่มเติมอะไรต่าง ๆ ผมว่าต้องช่วยดูว่าเพิ่มแล้วจะช่วยให้รัฐธรรมนูญนี้ผ่านไหม ถ้าเราไปเพิ่มแล้วมีโอกาสทำให้รัฐธรรมนูญนี้ล้ม ผมคิดว่าผมจะเป็นหัวหอกในการล้มในสภาเลยนะครับ ดีกว่าไปล้มข้างนอก เพราะว่าล้มในสภาเราไม่เสียอีก ๒,๐๐๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอยากจะฝากกรรมการด้วยว่าอะไรที่ไม่เกินเลยไปผมว่าเราอย่าไปเพิ่มศัตรูโดยไม่จำเป็นนะครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : พูดอย่างนี้เหมือนกับว่า สงสัยเราจะล้มกันในสภาแล้วจะมั่งครับ ผมเรียนสุดท้ายอย่างนี้นะครับ เมื่อภาคจบแล้วเดี๋ยวจะมา ๑๒ องค์กร ผมกราบเรียนอย่างนี้ว่า เมื่อดูภาพรวมของการรับฟังแล้วยังมีจุดอ่อนซึ่งอยากจะเรียนกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญตรง ๆ นะครับ เพราะว่าท่านจะได้ช่วยกันคิดว่าจะแก้ไขอย่างไร แม้เราจะเปิดกว้างแล้วก็ให้ประชาชนหลากหลายอาชีพ หลากหลายวัย หลากหลายเพศ หลากหลายอะไรก็ตามที่มาเปิด ผมฟังแล้วผมมีข้อสังเกตว่าประชาชนรากฐานจริง ๆ ยังไม่ค่อยได้มา คือท่านพอเข้าใจไหมครับ ประชาชนที่ต้องทำมาหากินแล้วก็รากฐานฐานรากจริง ๆ เลยยังไม่ค่อยเข้าใจนักในเรื่องรัฐธรรมนูญ แล้วเราก็ไปได้เพียงแต่หลักแสนไม่ใช่หลักล้าน ด้วยซ้ำของคน ๖๐ ล้านคน หรือ ๔๐ กว่าล้านคนที่ลงประชามติ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๑๗/๑

ผมว่านี่คือปัญหาใหญ่ นะครับ พวกผมทำกันเต็มที่ ผมคิดว่ากรรมการทุกชุดทำกันเต็มที่ ทุกภาคทำกันเต็มที่ แต่ท่านจะหวังให้ไปถึงประชาชนฐานราก เพราะผมทำได้เป็นเรือนแสนไม่สามารถจะทำได้เป็นจำนวนล้านและหลาย ๆ ล้านด้วยซ้ำ คำถามก็คือท่านจะทำอย่างไรให้เขามีความรู้ความเข้าใจในขณะนี้ จนถึงการลงประชามติ ผมเรียนว่าสื่อเป็นของสำคัญอย่างยิ่ง แล้วสื่อที่เราออก ๆ กันมากก็ถึงชนชั้นกลางอีก ไม่ว่าสื่อที่ประชาสัมพันธ์พยายามจะทำไปออกช่อง ๑๑ ผมพยายามจะเดินสายออกช่อง ๑๑ ผมเรียนตรง ๆ ว่าไปถึงแต่ชนชั้นกลาง ชนชั้นล่างจริง ๆ ไม่ถึง เพราะเขาเห็นแต่เขาไม่ดู ท่านเข้าใจไหมครับ เขาเห็นพวกท่านออกทีวี รายการต่าง ๆ เขาดู เขาเห็นแต่เขาไม่ดู เขาเห็นบ๊อบแล้วเขาก็ไปดูอย่างอื่นแทน นั่นคือตัวปัญหา ผมคิดว่าท่านต้องช่วยคิดแล้วละครับ ตอนนี่เราต้องผนึกกันหมดทั้งกรรมการ ทั้ง สสร. ว่า จะทำอย่างไร ในฐานะที่ผมเคยทำสื่อแล้วก็เคยเข้าถึงชาวบ้านระดับฐานรากมา ผมเรียนว่าเขาอยากจะดูตัวเขาครับ เขาไม่อยากดูตัวพวกเราครับ ผมก็พูดตรง ๆ นะครับ เขาอยากดูตัวพวกเราแหวกอยู่ในบรรดาตัวพวกเขา แต่เราจัดรายการที่มีแต่ตัวพวกเรา เขาก็ไม่ดู เขาไปดูละครดีกว่า ตกลงผมคิดว่ารายการที่จะเกิดประโยชน์จะต้องเป็นรายการที่มาจากปัญหาพื้นฐานของชาวบ้าน ชาวบ้านเขาอยากจะดูตัวเขา เขาอยากจะฟังปัญหาที่พื้นฐานเขา และนำเข้ามาหา รัฐธรรมนุญ อย่าเริ่มต้นจากรัฐธรรมนุญแล้วกลับไปหาชาวบ้าน แต่ต้องเริ่มจากปัญหาปากท้อง ปัญหาที่เขาเจอทุกวัน ปัญหามลพิษ ปัญหาไม่รู้ทุกแห่งนะครับ ไปจังหวัดไหนก็ตาม ไปที่ไหนก็ตาม เขามีปัญหาอะไรหนีบจากอันนั้น แล้วสวขึ้นมาหา รัฐธรรมนุญ และค่อย ๆ ให้เขาเรียนรู้รอบ ๆ รัฐธรรมนุญไป แล้วการที่จะทำได้ทันสมัยคือเรื่องสื่อ ผมอยากเรียนนะครับ กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญว่า ท่านจะต้องช่วยกันอย่างไรตรงนี้ครับ แล้วผมเรียนว่าผมพยายามกระตุ้นสื่อมวลชนให้ทำในแนวนี้ เขาไม่ทำ แล้วไม่มีปัญญาทำหรือไม่ทำไม่ทราบ ผมพูดกับช่อง ๙ พูดกับหลายช่อง พูดหลายทีแล้วว่า ต้องมีรายการประเภทที่ไปนั่งคุยกับเขา ถ่ายในหมู่บ้านเขา ถ่ายในห้องที่และตัวของเขา ตัวของชาวบ้านรากหญ้าจริง ๆ ฐานรากจริง ๆ ได้พูด เขาจะบอกต่อกันว่า คอยดูนะบ้านเขาจะออกทีวี ตัวเขาจะออกทีวี และเขาจะเผยแพร่อย่างรวดเร็ว อันนี้จะเร็วมากเลย แต่ว่าเรายังไม่ทำในแนวนี้ ผมก็ไม่รู้จะทำอย่างไรนะครับ เพราะฉะนั้นฝากเรียนด้วยว่า ข้อมูลที่เราได้นั้น คือผมปรารถนาว่าการรับฟังไม่ใช่เอาข้อมูลมาให้ท่านอย่างเดียว นะครับ ผมปรารถนาจะให้ประชาชนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แล้วประชาชนฐานรากจะสำคัญที่สุดที่เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และจะเป็นประโยชน์ในการไปลงประชามติว่า เขาลงประชามติด้วยความรู้ แต่ขณะนี้พวกผมทำกันให้ตายไม่ถึงล้านคนหรอกครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เสิญคุณหมอชูชัย

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบคุณครับ ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ เมื่อสักครู่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์พูดถึงจะไประยะที่ ๓ ผมไม่ทราบว่า ตอนนีถ้าทางกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญอยากจะขอความกรุณาว่า

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
 วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๑๗/๒

ทางอาจารย์วรพลและคณะ ช่วยไปลงประเด็นเล็ก ๆ เฉพาะประเด็นได้ใหม่ครับ คือภาพทั่วไปเราได้หมดแล้ว เช่น เรื่องที่มา สว. อาจจะมีคำถามที่ลงลึกไปว่า มีสภาเดียว ถ้า สว. ทดแทนด้วยกรรมาธิการวิสามัญของรัฐสภาอะไรอย่างนี้ทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย อาจจะลงรายละเอียดเฉพาะประเด็นลงไป ตรงนี้จะทำได้ใหม่ครับอันนี้ แล้วก็อย่างเรื่องมาตรา ๙๖ ที่เสนอให้คุณสมบัติของคนที่จะลงสมัคร สส. ว่าต้องไม่เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคภายใน ๕ ปีอย่างนี้ ว่าประชาชนคิดเห็นอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น เพราะว่าการกำหนดคุณสมบัติข้อนี้เป็นการป้องกันการเลือกตั้งที่สกปรก เพราะว่าการสั่งยุบพรรคได้ ศาลท่านต้องพิจารณาแล้วว่ามีหลักฐานที่ชัดเจน ที่นี้ถ้าจะใส่ตรงนี้ลงไปถ้ามีฐานประชาชนรองรับในทั่วทุกภาคของประเทศที่ชัดเจน ก็ทำให้ทิศทางของการร่างรัฐธรรมนูญเป็นลักษณะที่ประชาชนร่วมร่างมากขึ้นนะครับ

๑๘/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุภาพรณ ๑๘/๑

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ที่คุณหมอมอซุซัยถามมานี้ผมว่าน่าสนใจมาก พรรคแรกผมตอบว่าทำไม่ได้ เพราะว่ากรรมการเรา ๗๖ จังหวัด ถูก Design ไว้อย่างหนึ่ง พอไปทำอย่างนี้ทำไม่ได้ แต่พอกลับมาคิดอีกทีหนึ่งผมว่าน่าสนใจมาก มันมีหนทางทำได้นะครับ ก็คือต้องทำแบบ Focus group คือ Focus group แคนาดาทำแล้วทำมาก แคนาดาเขาเรียกของเขา ผมไปดูงานด้านนี้โดยเฉพาะสมัยผมเป็น สว. เพราะผมเป็นประธานกรรมการการมีส่วนร่วม และสนใจรูปแบบต่าง ๆ คือ Focus group แคนาดาเรียกว่า Citizen dialog คือเขาสุ่มตัวอย่าง เทียบนี้ต้องสุ่มตัวอย่างของจริง แล้วสุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละภาค ๔ ภาค แล้วสุ่มตัวอย่างให้ได้ตัวแทนของประชาชนจริง ๆ นะครับ ด้วยวิธี Satisfy random sampling เสร็จแล้วมาใส่ในห้องประมาณห้องละ ๕๐ คน จะเป็นกี่ห้องก็แล้วแต่ แต่ละเขต ๕๐ คน แล้วใน ๕๐ คนนี้ต้องให้ได้ Random sampling จริง ๆ เสร็จแล้วหยิบประเด็นเข้าไปปรึกษาหารือ แต่การปรึกษาหารือต้องไม่เริ่มจากประเด็นก่อน ต้องเริ่มจาก Background ก่อนว่าในเรื่องเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มันมีสถิติ มันมีข้อมูล มันมีข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรบ้าง โดยที่ค่อนข้างที่จะ Objective มาก ๆ อย่า Subjective เลย ห้ามชี้นำในทางหนึ่งทางใด ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เราจะทำ หลังจากนั้นจึงถามว่า มันมีทางเลือก ๓ ทาง ๔ ทาง แล้วแบ่งกลุ่ม ใน ๕๐ คนนั้นแบ่งกลุ่มอีกทีหนึ่งเป็น ๔ กลุ่ม ให้คุยกับทุกอาชีพ ทุกวัย แล้วให้ถกกันอีกทีหนึ่งว่าแต่ละแบบนี้มีข้อดีข้อเสียอย่างไร แล้วกลับมารวมอีกทีหนึ่ง เขาใช้เวลาหนึ่งวันเต็ม ๆ ผมไป Observe แล้วนะครับ และตอนสุดท้ายจะได้ Consensus ออกมา โดยที่เขาไม่ติดกาศที่สำคัญคือ ขอให้ใช้คำว่า Consensus ไม่ใช่คำว่า Debate คือ ถ้า Debate แปลว่าเขาเชื่อว่าของเราถูก ของคนอื่นผิด เราจะต้องเอาชนะซึ่งกันและกัน แต่การหา Consensus แปลว่าเขาคิดว่าของเรายังดีอย่างหนึ่ง คนอื่นก็มีดีอีกอย่างหนึ่ง ทำอย่างไรที่เราจะมาดูของเหมือนกัน แล้วก็มาหาข้อที่ร่วมกัน ในที่สุดมันออกมา มันใช้ประโยชน์ได้อย่างมาก แล้วมีสถาบันสัมพันธ์กันรัฐสภาของแคนาดาทำในเรื่องนี้แล้วประสบความสำเร็จ ซึ่งประเทศไทยคุณหมอมอซุซัย วัฒนธรรพ ไปพร้อมกับผมพยายามจะมาทำที่สถาบันพระปกเกล้า แต่ว่าไปเรียกชื่ออะไรไม่รู้ ผมคิดว่าชื่อมันแปลกมันทำให้คนเข้าใจผิด แต่ว่าถ้าจะทำจริง ๆ ถ้าคุณหมอมอซุซัยจะทำนะ ผมไม่รู้เรามีเวลาหรือเปล่า นะครับ ถ้าจังหวัดละ ๑ หรือภาคละ ๑ อาจจะพอทำได้ แล้ว ๔ ภาค แต่ว่าต้อง Random sampling จริง ๆ แล้วผู้ดำเนินการต้องเก่งมาก ๆ ใน Group dynamic นะครับ ผู้ดำเนินรายการ ๒ คนจะต้องเก่งมาก ๆ ก็แล้วกัน ถ้าไม่เก่งผมว่าวิธีการนี้ก็ล้มอันนี้ก็เรียนตอบกลับไปว่าถ้าคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญอยากจะทำนะครับ ผมอาจจะเข้ามาช่วยเหลือได้ครับ แต่ว่าน่าสนใจครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์วรพลครับ

นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : คำถามของคุณหมอมอซุซัยถ้าจะทำแบบเดิมไม่มีเวลาหมดแล้ว ยกเว้นอย่างเดียวที่พูดถึง Dialog ซึ่งในอันนี้เราใช้ในสภาที่ปรึกษา แล้วเราทำอย่างนี้มาก่อนในเรื่องนี้ในบาง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๑๘/๒

กลุ่มเหมือนกันนะครับ ก็กระบวนการนี้ แต่ว่ายากที่สุดก็คือบุคคลที่เลือกมาต้อง Sampling จริง ๆ

ข้อที่ ๒ คนดำเนินงาน วิทยากรดำเนินการยากมาก แล้วถ้าไม่ได้วิทยากรดำเนินการที่
เข้าใจและชำนาญก็จะไม่ได้ผลอะไรขึ้นมาครับ

คำตอบอีกอย่างหนึ่งที่อยากจะฝากก็คือว่า สารที่สรุปมาทั้งหมดนี้ผมคิดว่าประชาชน
ฐานรากยังไม่ค่อยถึงเท่าไร เป็นเรื่องยากของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญจะต้องดำเนินการต่อไป ผมขอ
เรียนย้ำที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้พูดไป ประชาชนมีปัญหาเยอะ ชาวยากมากแพง ทำมาหากินลำบาก
ทุกอย่างเป็นเรื่องใหญ่โตแล้วตอนนี้ เพราะฉะนั้นความสนใจเรื่องยังมีน้อยนะครับ ฉะนั้นต้องเป็นเรื่องการ
สื่อสาร การสื่อสารที่ลงไประดับชั้นกลางก็ยังไม่ถึงชั้นล่างนะครับก็เป็นห่วง แล้วอีกอย่างหนึ่งประชาชนมี
Mind set มีกรอบความคิดเฉพาะอะไรบางอย่างอยู่ในเรื่องรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๐ ไม่น้อย เพราะฉะนั้นมัน
เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรอบคอบนะครับ ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๑๙/๑

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานก็เคารพครับ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น นะครับ ก็คงจะผ่านไปทางท่านศิริวนิดเดียวนะครับ เขาให้เราร่างนะเขาไม่ให้มาล้มหน้าครับ เพราะฉะนั้น เดี่ยวฟังกันให้จบเสียก่อนแล้วเดี๋ยวจะล้มจะร่างอย่างไร ไม่เป็นไรครับ เพียงแต่แอบผ่านไปนิดเดียว ท่านประธานครับ ผมสนใจประเด็นที่อาจารย์เจิมศักดิ์ยกขึ้นมาพูดว่าประเด็นเนื้อหาสาระที่เราร่างมันไม่ถึง ฐานรากนะครับ แต่ว่าภารกิจของเราในการรับฟังมันจบแล้วนะครับ อย่างไรก็ตามแล้วแต่สมมุติว่าเราสามารถ ผ่านร่างแรกนี้ไปจนถึงร่างสุดท้ายภายในเดือนมิถุนายนแล้ว ผมก็ยังคิดว่ากรรมการวิสามัญรับฟัง ความคิดเห็นที่ดี กรรมการภาคที่ดี กรรมการจังหวัด กรรมการวิสามัญจังหวัดที่ดีครับ จะมีบทบาทหรือมีส่วนสำคัญอย่างมากในการที่จะเผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญของเรานั้นต่อพี่น้อง ประชาชนทั่วทั้งประเทศนะครับ เพราะฉะนั้นนอกจากกรรมการเผยแพร่ที่เราตั้งไปแล้วดูเหมือนจะ ๑๓ ท่าน ซึ่งมันไม่พออนนอนนะครับ แล้วก็กรรมการประสานงานมีอยู่ ๔ - ๕ ท่าน ซึ่งสภาเราตั้งไปแล้ว ผมยังคิดว่าบทบาทในเรื่องนี้ประมาณเราก็คงพอจะมีน่าจะให้น้ำหนักกับทางกรรมการวิสามัญประจำ จังหวัด กรรมการภาค และกรรมการรับฟังความคิดเห็นได้ช่วยกันอย่างจริงจังนะครับ รวมทั้งพวกเรา กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญอาจจะต้องไปช่วยจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคได้ผมไม่หวังเลยนะครับ เท่าที่ไปดูไปฟังมา รู้เรื่อง เข้าใจทั่วถึงเลยค่อนข้างมากนะครับ แต่ที่ห่วงก็คือทางภาคเหนือและภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องรัฐธรรมนูญนั้นมันยังไม่ถึง เวลานั้นนะครับ แต่ว่าพูดไว้ก่อนตอนนี้เลย ๑๓ ท่านไม่พออนนอน ที่เราตั้งบอกเป็นกรรมการวิสามัญ แต่ว่า ส่วนใหญ่เป็นพวกเราตั้งแต่ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญของเราลงมา ผมยังคิดว่าอย่างน้อยที่สุด ๔ ปลัดกระทรวงหลักต้องเอาครับ ต้องมาเป็นประธานกรรมการวิสามัญตรงนี้ ปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ระดับ มือไม้ลงฐานรากหมดเลย และอย่างน้อยที่สุดก็อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์อีกท่านหนึ่งเป็นส่วนกลาง แล้วแต่ ละภาคแต่ละจังหวัดนั้นก็คงจะให้ท่านกรรมการวิสามัญเหล่านั้นได้ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ในช่วงที่ ๓ ครับ แล้วเราก็คงจะต้องสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ ขอเพิ่มเป็นข้อสังเกตไว้ เพิ่มเติมครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ขอท่านสุพจน์เป็นคนสุดท้ายและหลังจากนั้นเราจะขอให้ ท่านประธานกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญได้กล่าวเชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ อยากจะเรียนถาม ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ในประเด็นที่ ๖ เรื่องจำนวนและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในส่วนที่ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกคือการที่เราจะเปลี่ยนจากระบบมาบัญชีรายชื่อ การเลือกตั้งแบบรายชื่อกับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วีรพร ๑๗/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

แบบสัดส่วน วิทยากรเข้าใจประเด็นต้องแก้แค่ไหนในการไปนำเสนอประชาชน เพราะว่าขณะนี้เรายังไม่ได้สรุปว่าจะมีการเลือกตั้งแบบไหน คณะกรรมการการยกย่องเองก็ยังไม่ตกผลึกเหมือนกันว่าแบบสัดส่วนจริง ๆ แล้วถ้าอ่านแล้วรู้สึกจะเข้าใจยาก แล้วการไปนำเสนอให้ประชาชนที่จะเปลี่ยนจากระบบอันเก่า ผมคิดว่าประชาชนหลายท่านก็ยังไม่เข้าใจ แล้วนี่เรามาเปลี่ยนระบบใหม่อีกแล้วเป็นสัดส่วน ผมไม่แน่ใจว่าการนำเสนอทำให้ประชาชนทุกระดับเข้าใจต้องแก้แค่ไหน แล้วก็ผลที่ออกมาได้มันมีความที่จะเชื่อถือได้แค่ไหนครับ ขอขอบคุณครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมคิดว่าที่ประชาชนเข้าใจคือ ๑๔.๐๐ คน แล้วก็เข้าใจว่าแบ่งเป็น ๒ ประเภท แต่ว่าระบบสัดส่วนจริง ๆ ประชาชนยังไม่เข้าใจ ประชาชนก็ยังคิดคล้าย ๆ กับ Party list เก่าเท่าที่เห็นได้ นะครับ เพราะว่าผมคิดว่าถามผมว่าตอนที่ผมไปปฐมนิเทศหรือไปพูดคุยกับผู้ที่จะเป็นผู้ดำเนินรายการในเวทีต่าง ๆ ผมก็ยังไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้นท่านพอจับได้ไหมครับ ผมพูดอย่างนี้ว่าผมก็ไม่เข้าใจว่าท่านจะเอาอย่างไรกันแน่ เพราะว่าในกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญผมถาม ๒ คน มันก็ไม่ค่อยเหมือนกัน นี่ผมไม่ได้อยากจะทำท่านนะครับ เพราะท่านหนึ่งบอกว่าเหมือน Party list เก่า อีกท่านหนึ่งบอกไม่ใช่มันเป็นแบบสัดส่วนแบบใหม่ ตกกลางเอาอย่างไรกันแน่ในวันแรกเลยนะครับ ผมยังจำได้ว่าผมไปรับฟังที่พิททฯ ผมถาม ๒ คนไม่เหมือนกัน ผมก็บอกอย่างนี้ผมก็สับสนแล้ว แสดงว่าของท่านเองก็ยังไม่ลงตัวในขณะนั้นนี่พูดกันตรง ๆ เราพูดกันเองในนี้ผมก็พอจะรู้ว่ามันมี Deadline ก็ว่าไปก่อน แล้วก็ยังไม่เปิดกว้างอยู่ว่าตรงนี้จะเอาอย่างไร แล้วผมก็มาตามดูว่าแล้วระบบสัดส่วนมันเป็นอย่างไร บัดนี้ผมรู้แล้ว ขณะนี้ผมรู้แล้วและผมชอบ ผมก็บอกตรง ๆ นะครับ ขณะนี้ผมชอบ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๒๐/๑

แต่ถ้าถามว่าจะอธิบายให้ประชาชนเข้าใจได้ไหม ผมคิดว่าอธิบายได้ แต่ว่าต้องใช้เวลาหนึ่ง
แล้วยากหน่อย แต่อธิบายได้ ผมมั่นใจว่าเราพอมีปัญญาจะอธิบายได้ แต่ว่าไม่ถนัดครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ขอเชิญท่านวิชัย รูปขำดี ในฐานะคณะกรรมการรับฟัง
ความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

นายวิชัย รูปขำดี : ท่านประธาน ท่านกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ ท่านประธาน
คณะกรรมการทุกท่านครับ ทางด้านความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญทั้งหมด ๑๒ องค์กรนี้
นะครับ อันที่จริงเราเพิ่งได้มาครั้งเดียวครับ เป็นทางการนะครับ แต่ว่าเราก็ได้รับการรวบรวมมาเป็น
ช่วงตลอด ๆ มานี้ครับ ผมเรียนเป็น ๒ ประเด็นนะครับ ในช่วงแรกนี้เราได้รับฟังแล้วก็มีร่าง แล้ว
ก็ได้รายงานให้สภาทราบไปแล้ว ช่วงที่ ๒ หลังจากที่เรามีร่างแล้ว ก็ได้รับฟังอีกรอบหนึ่งคือรอบที่ ๒
กระบวนการ วิถีการ แนวปฏิบัติ ก็ได้ใช้แนวเดียวกันกับทางคณะกรรมการมีส่วนร่วมครับ ให้เป็น
แนวเดียวกัน ในรอบที่ ๒ นอกจากที่เราจะได้รับเอกสารเป็นทางการแล้ว เรายังได้พบกับบรรดาท่าน
ผู้แทนขององค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ เราขอพบองค์กรละ ๕ ท่านเป็นตัวแทน บางองค์กรก็มีหัวหน้าทีมเป็น
ประธานขององค์กรด้วย เช่น ปปช. อย่างนี้ครับ ก็ทำให้ได้บรรยากาศ ส่วนที่ท่านส่งมานี้ ที่ท่าน
เล่าให้ฟังว่ามีกระบวนการในการสรุป ในการหา Consensus อย่างไร ก็ได้รวบรวม ขณะนี้กำลัง
จัดทำเป็นมาตราว่า มาตรานี้องค์กรไหนบ้างที่ให้ความเห็นอย่างไร แล้วก็ยังมีน้ำหนักอย่างไร ที่นี้ผม
เรียนนิดหนึ่งว่า สำหรับ ๑๒ องค์กร เราแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรก ๑๑ องค์กร ก็ค่อนข้างจะเป็น
องค์กรที่มีจำนวนคนไม่มากนัก อีกส่วนหนึ่งเป็นมหาวิทยาลัยซึ่งมีทั้งหมด ๑๔๓ แห่ง ตรงนี้ค่อนข้าง
ลำบาก เพราะว่าในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีบุคลากรอย่างน้อย ๓ - ๔ กลุ่ม กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร
อาจารย์ กลุ่มที่เป็นเจ้าหน้าที่ แล้วก็กลุ่มที่เป็นนักศึกษา ในช่วงที่แล้วมาก็บังเอิญเป็นช่วง
มหาวิทยาลัยปิด บางแห่งก็ยังไม่เปิดนะครับ แต่ว่าเราก็ได้พยายามที่จะพบปะโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น
ผ่านช่องทางสภาอาจารย์บ้าง ผ่านไปทางสโมสรนักศึกษาบ้าง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือค่อนข้างดี
นะครับ สรุปอย่างนี้ครับว่า ในกลุ่มของมหาวิทยาลัย เราก็ใช้วิธีให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งแน่นอนมีความเห็น
ไม่ตรงกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ เขาได้เสนอในกลุ่มของเขา มา แล้วเรามาประมวลแต่ละกลุ่ม
นั้นให้เป็นคำตอบของมหาวิทยาลัยนั้น โดยใช้หลักง่าย ๆ ว่า ขอผู้แทนอาจารย์ ๑๐ คน นักศึกษา
๑๐ คน เจ้าหน้าที่ ๑๐ คน แล้วก็มาประมวลร่วมกัน หาข้อสรุปร่วมกัน เมื่อเราได้ทั้งหมดแล้วผมเรียน
หรือที่ประชุมด้วยนะครับว่า มีคำถามว่ามหาวิทยาลัยนั้นมีมากกว่าองค์กร แล้วถ้าหากว่าเราเอา
มหาวิทยาลัยไปนับเป็น ๑ หน่วย ก็เท่ากับว่าองค์กรที่เป็นองค์กรไม่มีความหมาย คำตอบที่ผมตอบ
ไปก่อนก็คือว่า เราถือว่ามหาวิทยาลัยนั้นเป็น ๑ องค์กร เพราะฉะนั้นความเห็นทั้งหมดของ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๒๐/๒

มหาวิทยาลัยเราจะนำประมวลเพียงเป็นตัวแทน ๑ องค์กร เพื่อที่จะไป Weight น้ำหนักกับอีก ๑๑ องค์กร
แล้วก็จะบอกว่า ๑๒ องค์กรนั้นแต่ละประเด็นแต่ละมาตรานั้นมีความเห็นเชิงไปทางไหน อันนี้ก็
ประเด็นที่ได้ดำเนินการมาแล้วครับ ผมคิดว่าคงจะพยายามทำให้เสร็จภายในวันอาทิตย์นี้นะครับ
ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ธันวาคม ๒๑/๑

ประธาน : ขอบขอบคุณ ท่านกรรมการเรามีเวลาอีก ๑๕ นาทีนะครับ ท่านกรรมการ มีอะไรจะซักถามท่านกรรมการวิสามัญการมีส่วนร่วมและการประชาคมดี คณะกรรมการภาค แล้วก็ องค์การรัฐธรรมนูญ ก็เชิญนะครับ เชิญท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เดี่ยวขออนุญาตเรียนถามท่านประธานที่ได้ชี้แจงไปเมื่อสักครู่ นะครับว่า พอจะมีข้อมูลอะไร Feedback มาบ้างไหมครับว่าสิ่งที่ทางชุดแรกได้ชี้แจงไป ในการที่ท่านไปรับฟังจากกลุ่มและองค์กรต่าง ๆ นี้ครับ มีประเด็นไหนไหมครับที่อาจจะผิดแผกแตกต่างกันไป เพื่อที่เราจะได้เตรียมมุมมองประเด็นเหล่านั้นด้วย มีไหมครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องคุณสมบัติของ สส. นะครับ ก็คงจะโน้มเอียง ไปในแง่ที่ว่า มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยากเห็น สส. ที่จบปริญญาตรี แล้วก็อยากเห็น สว. ที่มีคุณวุฒิ คุณสมบัติที่สูงกว่า สส. อันนี้เป็นประเด็นที่ชัดเจนนะครับ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทางศาสนาพุทธก็ค่อนข้าง จะแน่นอนครับ ที่เราได้นิมนต์ ได้เชิญทางมหาวิทยาลัยสงฆ์ไปด้วย ก็แน่นอนว่าท่านยืนยันเต็มที่นะครับ แล้วก็เมื่อข้อสรุปโดยภาพรวมแล้วก็จะเอียงไปในทางที่ว่าไม่ควรบรรจุ อันอื่นก็คงจะใกล้เคียง

ประธาน : มีท่านกรรมการท่านใดจะสอบถามเพิ่มเติมไหมครับ เชิญท่านพิสิฐ แล้วเชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ อย่างกรณีขององค์กรอิสระ เช่น ศาลกิติ หรือ ปปช. กิติ ที่ออกมาในข่าวหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ตรงกับที่เขาแจ้ง มาอย่างเป็นทางการไหมครับ ข่าวที่ออกมาในหนังสือต่าง ๆ ขณะนี้ครับ

นายวิชัย รูปขำดี : กราบเรียนครับ ส่วนใหญ่จะไม่ตรงนะครับ เพราะว่าเวลาพูดคุยใน บรรยากาศที่ไม่เป็นทางการก็จะได้อารมณ์อีกแบบหนึ่ง แต่ว่าเมื่อทำออกมาแล้วนี่ก็จะอีกแบบหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผ่านไปทางท่านอาจารย์วิชัย นะครับ ผมคิดว่าความคิดเห็นของ ๑๒ องค์กรตามรัฐธรรมนูญนี้ เป็นความคิดเห็นในส่วนที่สำคัญมาก ไม่แพ้ ๘๖ จังหวัด หรือภาคที่เราได้รับมา แต่ประเด็นมีอยู่ว่าทำอย่างไร ผมเข้าใจว่าทางคณะกรรมการ คงจะสรุปประเด็นมา ประเด็นต่าง ๆ นั้นผมอยากจะขอความกรุณาได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งก็คือประเด็น หลัก ๆ คล้าย ๆ กับภาคเหนือ แล้วเราจะได้มาเปรียบเทียบหรือให้มันสอดคล้องสัมพันธ์กันกับอีก ประเด็นหนึ่งกับประเด็นที่เพิ่มเติม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอะไรบางอย่างที่มันเป็นประเด็นหลัก ๆ ว่าในเรื่อง นั้น ๆ เราจะได้นำมาประกอบการพิจารณาในแต่ละมาตราที่เกี่ยวข้อง ถ้าทำได้เช่นนั้นมันก็คงจะง่ายขึ้น แล้วก็อีกอย่างช่วงนี้คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ เราก็กำลังพิจารณาทบทวนในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ธัญญา ๒๑/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นะครับ คิดว่าท่านคงจะสรุปเสร็จภายในวันสองวันนี้เป็นอย่างช้าใหม่ครับ พอได้มาเราก็จะได้รับนำมาประกอบการพิจารณา แต่อย่างไรก็แล้วแต่ถ้าหากว่าสามารถสรุปเป็นรูปร่างคล้าย ๆ อย่างนี้นะครับ เราจะได้นำมาเปรียบเทียบกันได้ง่ายขึ้นว่า ๗๖ เวที ทุก ๔ ภาคทั่วประเทศเห็นเป็นอย่างไร แล้วใน ๑๒ องค์การนั้น ในภาพรวมเป็นอย่างไรจะได้ประกอบการพิจารณาด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านสมคิดครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตเรียนสรุปสั้น ๆ นิดเดียวครับท่านประธาน เท่าที่ผมฟังจากชุดของกรรมการประสานการรับฟังความคิดเห็นน่าจะสรุปได้ว่า ร่างทั้งหมดของเรานะครับก็ตรงกับความคิดเห็นของประชาชน ยกเว้น ๒ ประเด็นเท่านั้น

ประเด็นที่ ๑ ก็คือ มาตรา ๖๘ ซึ่งเดิมเราบอกให้มีมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ แล้วตอนหลังเราก็มีมติว่าให้ตัดทิ้ง เข้าใจว่าฟังจากเสียงประชาชนประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์โดยส่วนใหญ่ยังอยากให้มีมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ นี่ประเด็นที่ ๑ ที่ต่างกัน

ประเด็นที่ ๒ ที่ต่างกัน คือเรื่องบำเหน็จบำนาญ เรายังไม่ได้ Debate เรื่องนี้อยู่ แต่ว่าเรายังคงเรื่องบำเหน็จบำนาญของ สส. สว. ไว้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๒๒/๑

ส่วนประเด็นเรื่องเลือกตั้ง สว. นี้ก็ตรงกันแล้วว่าระบบสรรหานี้กรรมการก็มีมติว่าไม่เอาระบบสรรหา ซึ่งก็ตรงความเห็นประชาชน ก็เหลือแต่เพียงว่าเลือกตั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์ หรือสรรหาผสมเลือกตั้งซึ่งก็ตรงกับความเห็นของประชาชนนะครับ

เรื่องสุดท้ายเรื่องนิรโทษกรรมที่พูดกัน เราก็มีเรื่องนิรโทษกรรมนะครับ ก็ตรงกันกับประชาชนอีก ผมเรียนสรุปสั้น ๆ ท่านกรรมการว่ามี ๒ เรื่องเท่านั้นที่เห็นไม่ตรงกัน ๑. คือมาตรา ๖๔ วรรคสอง ความเห็นของกรรมการในภายหลังบอกว่าควรตัดทิ้งนะครับ แต่ความเห็นประชาชนบอกคัดง้าง อันที่ ๒ คือเรื่องบำเหน็จบำนาญใช้ใหม่ครับ ที่ความเห็นประชาชนเห็นว่าควรตัดทิ้ง กรรมการยังไม่ได้ Debate กันแต่ว่าตามร่างอื่นคัดง้าง ผมมีประเด็นถามท่านวิชัยสั้น ๆ นิดเดียว เท่าที่ผมฟังองค์กร ๑๒ องค์กรเข้าใจว่าความเห็นเขาไม่ค่อยตรงกับประชาชนโดยทั่วไปนัก ผมจะสรุปนะครับ ความจริงยังไม่มีตัวเลขออกมา แต่ยกตัวอย่างเช่น เรื่อง สว. ผมเข้าใจว่าความเห็นของ ๑๒ องค์กรเป็นไปในทิศทางว่าไม่ค่อยเห็นด้วยกับการเลือกตั้งโดยตรง ในช่วงแรก ๆ ที่ให้ความเห็นมาเท่าที่ผมประมวล เข้าใจว่ามีประเด็นอื่นใหม่เท่าที่อาจารย์ดูเห็นไม่ตรงกับความเห็นของประชาชนในประเด็นที่ได้รวบรวมมา ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๖๔ วรรคสอง ทาง ๑๒ องค์กรบางส่วนที่ส่งมาแล้วมีความเห็นอย่างไรบ้าง อาจารย์พอมีข้อมูลใหม่ครับ ตามไปเร็ว ๆ ถ้าไม่มีไม่เป็นไรครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ผมเรียนตอบท่านอาจารย์สุวิทย์ก่อนนะครับ ข้อมูลตอนนี้อาจได้ครั้งเดียวครับ เพราะฉะนั้นเป็นการสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่ครั้งเดียว ส่วนใหญ่แล้วใกล้เคียงกันนะครับ มีที่ผมเรียนเมื่อสักครู่นี้คือเรื่องคุณสมบัติของ สส. ต้องจบ เขาขอให้จบ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านครับ ประชาชนไม่ได้มีประเด็นนี้ออกมา ประชาชนไม่ได้มีประเด็นนี้หยิบขึ้นมาโดยเฉพาะ เพราะว่า ๑. เราไม่ได้ถามไป อันที่ ๒ เขาก็ไม่ได้หยิบยกสิ่งที่เราไม่ได้ถาม แต่เขาไม่ได้หยิบยกขึ้น ซึ่งเราเปิดโอกาสอยู่แล้ว และจะหยิบเมื่อไรก็ได้ เรื่องอะไรก็ได้นะครับ และอยากจะเรียนมาตรา ๖๔ วรรคสอง ผมคิดว่าอย่างนี้การตีความเรื่องนี้ ผมเห็นว่าคนทั่วไปแล้วก็สื่อมวลชนที่ออกมาในสื่อ ๑. สิ่งที้ออกมาในสื่อถูกชี้นำโดยพรรคการเมือง นี่ถ้าพูดกันตรง ๆ เพราะมาตรา ๖๔ วรรคสอง มันไปกระทบอำนาจพรรคการเมืองพอสมควรและถูกชี้นำในสื่อ ๒. ประชาชนที่ออกมาพูดในสื่อทั้งหลาย มาตรา ๖๔ วรรคสอง เป็นการพูดโดยที่ยังไม่เข้าใจว่า ๑. อะไรคือวิกฤติ ใครเป็นคนตัดสินใจว่ามีวิกฤติองค์ประชุมเป็นอย่างไร เพราะว่าในร่างของท่านไม่ได้เขียน ผมเองตอนแรกก็คิดเหมือนท่าน คิดเหมือนประชาชนปะเลย แต่ผมได้ซักถามกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญในครั้งที่ไปทำซีดีที่จะไปให้ชาวบ้าน ผมซักใช้ไล่เรียงประเด็นนี้แล้วผมคิดว่ากรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญที่ตอบผม ๒ ท่าน ตอบได้เคลียร์มาก เพราะฉะนั้นเวลาที่ผมเอาไปเปิดในเวทีต่าง ๆ ที่เขาจะหยิบขึ้นมาในประเด็นนี้เขาอยากจะทำอะไร

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๒๒/๒

เขาเอาซีดีไปเปิด เพราะเขาเคลียร์ในประเด็นเขาจึงเห็นด้วย เพราะฉะนั้นสถิติที่ท่านได้มาได้จากคนที่ได้รับ
ข้อมูลที่เคลียร์ในประเด็น ความรู้สึกของผมนะครับ เพราะว่าเวลาที่ทั้งหลายได้ดูอันนี้เพราะอันนี้เป็นของใหม่
ไม่เคยมีมาก่อนว่ามันคืออะไร ก็เอามาเปิดดู แล้วผมต้องชมว่าครั้งนั้นกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
๒ ท่านที่ผมซัก เพื่อที่จะทำซีดีตอบได้เคลียร์มาก ๆ ที่นี้อ่านจากมาตรา ๖๘ วรรคสอง ผมเองก็ไม่เคลียร์
ที่แรก แต่พอผมซักแล้วเคลียร์ ผมคิดว่าไปได้แต่ท่านต้องอธิบายให้เคลียร์เหมือนกับในซีดี ที่นี้จะอธิบายให้
เคลียร์ผมว่าต้องแปรญัติติ ผมเตรียมที่จะแปรญัติติไม่รู้ละ ท่านจะเอาออกผมก็ไม่สนใจผมจะแปรญัติติ
ของผม เพราะว่าผมต้องยึดร่างแรก ผมมีหน้าที่จะยึดร่างแรก ผมจะไปรู้ใจได้อย่างไรท่านจะไปเปลี่ยนเมื่อไร
เพราะฉะนั้นผมจะแปรญัติติจากร่างแรกของท่าน แล้วผมเตรียมไว้แล้ว แล้วตอนนี้เจ้าหน้าที่กำลังร่างอยู่
ผมแปรญัติติท่านแน่ ก็คือเอามาตรา ๖๘ วรรคสองเหมือนเดิม แต่ผมใส่ให้เคลียร์ว่าอะไรคือวิกฤติ วิกฤติ
ของผมอย่างเดียว ก็อย่างที่ท่านอธิบายกับผมในซีดีก็คือว่า เมื่อองค์ประชุมมีกึ่งหนึ่งของ ๑๑ คนนี้มา
ประชุมก็ถือว่าเป็นองค์ประชุมมันก็เป็นวิกฤติถ้ามาไม่ถึงมันก็ไม่ใช่วิกฤติ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๒๓/๑

ผมก็เขียนเสียว่าให้มันชัดเจน แล้วก็เขียนให้ชัดว่าผู้หนึ่งผู้ใดก็สามารถที่จะเชิญประชุมได้ มันก็ชัดเจนว่ามันเริ่มอย่างไร แล้วก็ไม่ใช่หน่วยงานถาวร เป็นมาพบกันเมื่อเกิดเหตุอย่างนี้ แล้วก็ไม่มีหน้าที่ ไม่มีบทบาทหน้าที่ไม่มีกฎหมายให้อำนาจ แต่มันจะเป็นประโยชน์ในทางสังคมอย่างไร อันนั้นอธิบายต่อได้แต่กฎหมายไม่ต้องเขียน เพราะฉะนั้นผมเตรียมแปรรูปคดีนะครับ ท่านกรุณาพิจารณาของผมด้วยก็แล้วกันนะครับ ในคณะกรรมการของท่านนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับผมท่านก็ไม่ยากเลย ท่านก็รับว่าแก้ไขตามผู้แปรรูปคดีท่านไม่เสียอะไรเลย ท่านแก้ไขใหม่ตามกลุ่มผม กลุ่มผมก็ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนั้นนะครับ อย่าดูถูก ผมจะบอกคุณให้ จะบอกท่านให้ท่านนะครับ กลุ่มผมตอนนี้ ๔๐ ในที่สุดที่เขาจับกันนี้เขาวิ่งมาหาผม ๔๐ ผมต้องแยกออกไปเป็น ๔ กลุ่มแล้วนะครับ ตอนนี่เพราะฉะนั้นกลุ่มผมนี้ถ้าท่านไม่เอา ๔๐ เสียงนะครับ ท่านจะเอาไม่เอาก็แล้วแต่

ประธาน : ท่านสนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ที่จริงผมเป็นห่วง แล้วเรื่องนี้เราก็เคยพูดกันเสมอมา แล้วอย่างหนึ่งผมไปฟังมาหลายจังหวัดก็ตรงกับที่ดอกเตอร์วรพลกับอาจารย์วิชัยได้พูดนะครับ ว่าคุณสมบัติของ สส. อันนี้หัวใจสำคัญมาก เราให้ถึงระดับนี้แล้วไปตัดเขามาแล้วเวลาให้เขารับหรือไม่รับ ส่วนนี้อันนี้จะ เป็นปัญหา ผมคิดว่าไม่เสียหายอะไรมันจะดีขึ้นครับ เพราะเราให้เขาไปแล้วแล้วมาตัดเขานี้ อย่างไม่ยอม ผ่ากดอกเตอร์สมคิด หรือจะยืนยันอาจารย์พิชัยอีกคนก็ได้ครับ ขอเชิญยืนยันอีกทีนะครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านธรรมนิตย์ครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ วันนี้ผมมี ๒ ประเด็น โดยเฉพาะได้รับความคิดเห็นจากผู้พิพากษาระดับอธิบดี ลงชื่อผ่านมาทางผมประมาณ ๑,๒๐๐ คนนะครับ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาตรา ๒๑๖ นี้กำหนดคณะกรรมการตุลาการ ศาลยุติธรรม

๑. ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ตรงนี้ไม่แตะ
๒. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละศาลได้แก่ ศาลฎีกา ๖ ศาลอุทธรณ์ ๔ ศาลชั้นต้น ๒ โดยเลือกให้การในแต่ละชั้นศาลนะครับ มาดูรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กำหนดศาลฎีกา ๔ ศาลอุทธรณ์ ๔ ศาลชั้นต้น ๔ เลือกคละกันไป ศาลระดับอธิบดีก็บอกว่าขอให้ไปตามมาตราเก่าคือ มาตรา ๒๗๔ ของปี ๒๕๕๐ ครับ ขอแก้ไขตรงนี้ครับ ประเด็นนี้เป็นประเด็นหนึ่งครับ

อีกประเด็นหนึ่งรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนนี้แล้วรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน มาตรา ๓๒ วรรคสาม การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำได้อัน กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ที่ตรงค้นตัวบุคคลครับ ขออนุญาต ค้นตัวบุคคลนี้ผมไม่เห็นด้วย เพราะว่าต้องไป

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๒๓/๒

ขอหมายศาล ผมอยากให้เหมือนกับรัฐธรรมนูญ เก่าครับ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ใน ป.วิ. อาญา เขียนไว้ชัดเจนแล้วว่าจะต้องปฏิบัติในการตรวจค้นตัวบุคคล เพราะฉะนั้นผมฝากไว้ตรงนี้
ด้วยครับว่า การค้นตัวบุคคลครับ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์วิชัย

นายวิชัย รูปขำดี : ผมขออนุญาตประธานตอบท่านไพโรจน์นะครับ เนื่องจากว่าเราได้รับความ
ความเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนี้ค่อนข้างชัดเจนเป็นทางการ เพราะฉะนั้นจากเอกสารทั้งหมดนี้เรา
สามารถจะมาจัดเป็นรายมาตราได้ด้วยนะครับ ทางกรรมการผมจะทำงานเสาร์นี้แล้วก็คิดว่าเสร็จ
แล้วก็จะนำเสนอ คิดว่าจะเป็นประโยชน์กับท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ตามกำหนดการนั้นเราก็จะเลิกเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา แล้วก็จะมีการพบกัน
อีกครั้งหนึ่งเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา เพื่อฟังความคิดเห็นจากกลุ่มองค์กรเครือข่าย ซึ่งได้นัดไว้ ๑๕ องค์กร
ให้เวลาองค์กรละ ๑๐ นาที ฉะนั้นเราก็คงจะขอยุติการประชุมในวันนี้ ต้องขอขอบคุณท่านประธาน
คณะกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วม กับการประชุม คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็น
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ทางฟากที่มานะครับ รวมทั้งทางคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของ
องค์กรตามรัฐธรรมนูญด้วย ที่กรุณามาสงวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญฟังในวันนี้ ซึ่งการสรุปผลดังกล่าวนั้นก็คงจะเป็น
ประโยชน์แก่การพิจารณาทบทวนร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญเป็นอย่างยิ่ง
ขอขอบคุณ ไว้ ณ ที่นี้ และขอเลื่อนการประชุมไปภาคบ่ายครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอดำเนินการหนึ่งครับ ว่าภาคบ่ายนี้จะมีคณะกรรมการยกย่อง
รัฐธรรมนูญอยู่ที่คนครับ

ประธาน : อยู่ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อยู่ครับ เพราะองค์กรต่าง ๆ เขา
อยากจะมาพบท่าน ไม่ได้อยากพบผมนะครับ ผมได้แต่ผู้ประสานกันเท่านั้น

พักประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นำพร ๒๔/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ทำหน้าที่ประธาน)

ประธาน : ขอเปิดประชุม อยากจะขอเชิญกลุ่มองค์กรเครือข่ายกลุ่มแรกนะครับ
คือขบวนผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมือง ขอเชิญท่านเข้ามา

นางภมรรัตน์ ตันสงวนวงษ์ : กราบเรียนท่านประธานและคณะกรรมการการยกย่อง
รัฐธรรมนูญที่เคารพทุกท่าน ในนามของขบวนผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมือง ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้เวลา
รับฟังข้อเสนอแนะของทางขบวนผู้หญิง และขอขอบพระคุณที่ได้กรุณาเก็บเกี่ยวข้อเสนอแนะของทาง
ขบวนผู้หญิงเข้าในร่างแรกของร่างรัฐธรรมนูญ ขบวนผู้หญิงเป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีสมาชิกเป็น
ปัจเจกบุคคลทั้งหญิงและชาย ที่ต้องการร่วมสร้างสรรค์สังคมที่มีความเสมอภาค เป็นธรรม และสันติ
ทางขบวนผู้หญิงได้จัดทำการประชุมต่าง ๆ กับเครือข่ายทั่วประเทศ เพื่อที่จะเก็บเกี่ยวประเด็นต่าง ๆ
ที่เกี่ยวกับความเสมอภาคของหญิง ชาย ในทุกรูป จากเครือข่ายในต่างจังหวัดและในกรุงเทพฯ แล้วก็ได้
รวบรวมกลั่นกรองประเด็นข้อคิดเห็นเพื่อนำเสนอแก่คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ในร่างรัฐธรรมนูญ
นั้นเราได้ประสานกับเครือข่ายต่าง ๆ ในหลายเครือข่ายด้วยกัน แต่สำหรับเครือข่ายของขบวนผู้หญิง
กับการปฏิรูปรัฐธรรมนูญนั้นเราต้องการที่จะมีข้อเสนอแนะให้กับทางคณะกรรมการการยกย่องใน ๒ ประเด็น
ด้วยกันคือ ในประเด็นที่ ๑ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้หญิงและเด็กจากความรุนแรงในทุกรูปแบบ และใน
ประเด็นที่ ๒ เกี่ยวข้องเรื่องของการมีส่วนร่วมของหญิง ชาย ในกระบวนการต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญ ดิฉัน
ใคร่ขอให้ทางคุณยุพาได้นำเสนอในเรื่องของการคุ้มครองผู้หญิงและเด็กจากความรุนแรงในทุกรูปแบบค่ะ

นางยุพา ภูสาลี : กราบเรียนท่านประธานและท่านคณะกรรมการทุกท่าน ในฐานะ
ของประชาชนผู้หญิง ดิฉันรู้สึกดีใจมากที่ทราบว่าการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทางคณะกรรมการได้
พิจารณาแล้วก็ให้ความสำคัญกับการคุ้มครอง ส่งเสริมและขยายสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่
เพราะฉะนั้นก็คงเป็นสิ่งที่เราคาดหวังว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้อย่างน้อยในหมวดสิทธิเสรีภาพหรือหมวด
ที่ว่าด้วยเรื่องของความเสมอภาคหญิง ชาย จะไม่มีมาตรฐานที่ลดต่ำไปกว่ารัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้า
ซึ่งเราก็มีหลายข้อหลายประการที่เรารู้สึกดีใจว่าประเด็นเกี่ยวกับหญิง ชาย ได้รับการพิจารณาอย่างจริงจัง
แล้วก็มีความพยายามที่จะทำให้ดีขึ้นจริง ๆ แต่ในแง่ของความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก ซึ่งทุกคนก็มักจะ
อนุมานว่าเป็นภาระหน้าที่ของผู้หญิงที่จะดูแลไปด้วย แล้วเราก็ยินดียินดีนะค่ะ เราคิดว่ามันมีอยู่บางประการซึ่ง
อาจจะมีใจความเข้าใจผิด แล้วก็ก็เป็นสิ่งที่เวลาที่ผู้หญิงคุยกันเรากังวลมาก ตั้งแต่ข้อแรกในข้อเสนอที่เอกสาร
ที่เราแจกทุกท่านไป ในเวทีทุกเวทีของผู้หญิงที่คุยกันในขณะนี้เราพบว่าในมาตราที่ว่าด้วยความรุนแรง
ต่อผู้หญิงและเด็กก็คือมาตรา ๕๑ มีข้อความซึ่งอาจจะสร้างปัญหาแล้วก็ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

น้ำพร ๒๔/๒

คณะกรรมการ โดยเฉพาะถ้าเราพูดถึงเรื่องความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กแล้ว เราต้องคำนึงถึงว่าในการแก้ปัญหา มันก็ต้องแก้ปัญหาทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำเพื่อที่จะคุ้มครองทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้งนี้ในการเขียนมาตรา ๕๑ ในวรรคสอง ซึ่งดูเสมือนว่าพยายามที่จะคุ้มครองในเรื่องของผู้ถูกกระทำหรือผู้เสียหาย โดยอนุญาติให้มีการแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว ประเด็นแบบนี้ เราคิดว่ามันมีลักษณะที่ล่อแหลมถ้ากรมที่น่าจะเป็นอันตรายต่อการคุ้มครองของบุคคลที่ด้อยโอกาสกว่า ถ้าหากว่าการระบุเรื่องบุคคลนั้นไม่ชัดเจน เพราะว่าในสังคมไทยเป็นสังคมที่เราต้องยอมรับว่ามี ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันอยู่หลายประการแล้วก็ซับซ้อน เพราะฉะนั้นในเรื่องของความรุนแรงในครอบครัว เราน่าจะมุ่งไปที่ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำที่ควรจะได้รับการคุ้มครองจากรัฐอย่างชัดเจน แล้วเราก็คิดว่าในมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญที่กำลังร่างอยู่นี้ ถ้าว่าโดยเทียบกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อนแล้ว ก็คือมาตรา ๕๓ เดิม ซึ่งโดยสาระสำคัญก็คือยกระดับความสำคัญของปัญหาเด็กและผู้หญิงตั้งแต่ในระดับครอบครัว แล้วก็เอามานำเสนอในรัฐธรรมนูญ ก็คือโดยเฉพาะอยู่ในหมวดที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ เราก็คิดว่า ในประเด็นเรื่องของความรุนแรงในครอบครัวที่ว่านี้ก็ยังน่าจะปรากฏชัดเจนอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในมาตรา ๕๑ แล้วก็ไม่มีถ้อยคำที่ทำให้สับสนหรือดึงไปสู่ความสนใจ หรือว่าทำให้ประเด็นมันเบี่ยงเบน หรือไม่ชัดเจน ส่วนเป้าหมายที่ควรจะได้รับการดูแลก็น่าจะได้รับการดูแล แล้วก็รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย

คณะกรรมการสิทธิการข่มขู่รัฐธรรมนุญ

วិธีนา ๒๕/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ซึ่งในเรื่องของความรุนแรงในครอบครัวเราพบว่า ในการดูแล คຸ້ມครอง เยียวยา ช่วยเหลือทางสิทธิและทางกฎหมายแก่ผู้ถูกระทำเป็นปัญหามาก เพราะว่ามันต้องใช้ทั้งแนวคิดที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ใช้ทั้งความคิด ความสามารถทางวิชาชีพ ใช้ทั้งงบประมาณ แล้วก็ใช้ทั้งความเข้าใจตอบปัญหาหรือความละเอียดอ่อนของปัญหา ซึ่งเราพบว่าในเรื่องนี้มีองค์กรภาคเอกชนมากมายที่เข้ามามีบทบาท เข้ามาช่วยเหลือภาครัฐในการทำงานเรื่องนี้อย่างเข้มแข็ง แต่ไม่ได้รับการพิจารณา หรือไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร มีองค์กร เช่น สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายอาจจะเป็นสมาคมวิชาชีพที่ชัดเจนในเรื่องนี้เป็นตัวอย่างว่า ยังไม่เคยได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างเป็นทางการในกรณีนี้ รวมทั้งองค์กรเอกชนด้านผู้หญิงอื่น ๆ ด้วย หรือองค์กรด้านเด็กที่ทำเรื่องของความรุนแรงในครอบครัว ฉะนั้นเราก็คิดว่าในรัฐธรรมนูญเราน่าจะรับรองในเรื่องสิทธิเสรีภาพของบุคคล โดยการคิดถึงกลไกที่จะเข้ามาช่วยเหลือให้มากขึ้น นอกจากนี้ในกระบวนการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ คนทุพพลภาพ ในมาตรา ๔๐ ในเอกสารที่แจก เราก็คิดว่ามันมีคดีที่ว่าด้วยความรุนแรงทางเพศที่น่าจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ และระบุเป็นพิเศษ เพราะเราคิดว่าในกระบวนการยุติธรรมปัจจุบันนี้ บางที่เราไม่ได้มองเห็นประเด็นเหล่านี้ อย่างเช่น ในเรื่องที่ว่าในคดีที่ผู้หญิงและเด็กถูกละเมิดทางเพศในปีนี้อาจจะต้อง ๒ ปี ข้างหน้าถึงจะขึ้นสู่กระบวนการพิจารณาทางศาล ก็จะเป็นเรื่องที่น่าเข้าไป หรือว่าไม่มีตำรวจหญิง ไม่มีบุคลากรที่เหมาะสมในการคุ้มครอง ฉะนั้นเราก็คิดว่าควรจะต้องใส่ในเรื่องของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเรื่องคดีความรุนแรงทางเพศที่จะได้รับการคุ้มครองด้วย และสุดท้ายในเรื่องของความรุนแรงเราก็คิดว่าในรัฐธรรมนูญของเราควรจะทำให้ความสำคัญกับภาพของความรุนแรงในทุกรูปแบบ ในภาพใหญ่ ๆ ที่ควรอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อจะเป็นหลักประกันว่าทุกคนไม่ว่าจะอยู่ภาคไหน ไม่ได้อยู่ภายใต้เงื่อนไขอะไร จะปลอดภัยจากความรุนแรงที่ถูกกระทำจากรัฐ และความรุนแรงที่ถูกกระทำโดยบุคคลอื่น ฉะนั้นในเรื่องของความรุนแรงทั้งต่อสังคม และต่อเด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ทางกลุ่มผู้หญิงก็อยากจะฝากท่านคณะกรรมการได้ช่วยพิจารณาพิจารณาจากข้อเสนอของเราด้วยคะ

ขอขอบคุณค่ะ

นางเรืองรวิ เกตุผล : ในประเด็นที่ ๒ ขบวนการผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมือง ขอนำเสนอเรื่องของระบบสัดส่วน โดยการเพิ่มจำนวนให้ผู้หญิงมีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นในระดับการตัดสินใจ และการเมือง ตามที่ทุกท่านคงจะตระหนักดีว่า ประเทศไทยนั้นมีจำนวนผู้หญิงที่อยู่ในระดับการตัดสินใจ สัดส่วนที่ต่ำมาก ๙ ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ เพราะฉะนั้นการที่จะบอกว่าประเทศไทยนั้นมีความเจริญ มีการกระจายความเป็นธรรมหรือไม่ เป็นเรื่องที่คะแนนคงตกแน่นอน เพราะว่าองค์กรสหประชาชาติก็ได้ถือว่า ตัวชี้วัดอันหนึ่งที่สำคัญที่สุดของการวัดความเจริญ และ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วินิจฉัย ๒๕/๒

การกระจายความเป็นธรรม ความเป็นประชาธิปไตยนั้น คือต้องมีผู้หญิงอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ในระดับการตัดสินใจ จึงจะถือว่าประเทศชาตินั้นสามารถที่จะแสดงความเป็นประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง ในโลกนี้มีเพียง ๑๙ ประเทศเท่านั้นที่มีสัดส่วนของผู้หญิงมากกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ในระดับรัฐสภา แต่กระนั้นก็ตามประเทศต่าง ๆ และรวมทั้งผู้หญิง รวมทั้งพวกเราด้วยได้พยายามนำเสนอระบบการเลือกตั้ง ระบบการมีส่วนร่วม ที่ทำให้ผู้หญิงมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น นั่นคือระบบสัดส่วน เพราะฉะนั้นเราขอเสนอว่า ในมาตรา ๒๗๕ ในร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นี้ ทางขบวนการผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมืองขอเสนอว่าสมาชิก สภาท้องถิ่นคือตั้งแต่ อบต. ขึ้นมา จนถึงระดับ อบจ. ต้องมาจากการเลือกตั้ง และขอเพิ่มว่า ต้องมีสัดส่วน หญิงชายใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นก็เป็นภาระหน้าที่ที่จะไปออกแบบว่าจะทำอย่างไรให้มีสัดส่วนผู้หญิง กับผู้ชายใกล้เคียงกัน เพื่อที่จะแสดงความเป็นประชาธิปไตยที่ผู้หญิงมีถึงครึ่งหนึ่งของประชากรของ ประเทศนี้ แล้วก็ในระดับผู้บริหารท้องถิ่นก็ต้องมีสัดส่วนหญิงชายใกล้เคียงกันด้วย เรื่องนี้เป็นเรื่อง que ผู้หญิง ต่อสู้มาเป็น ๓๐ ปีแล้ว

ในมาตราต่อไปที่เราขอเสนอให้มีการแก้ไขที่สำคัญมาก ที่เรียกว่าเป็นระบบ Nominee Nomination ระบบการส่งตัวแทน นั่นก็คือมาตรา ๙๒ ใน (๒) ซึ่งถือว่าเป็นการจัดบัญญัติการเลือกตั้ง เราขอเสนอให้มีข้อความดังนี้ค่ะ _____

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๒๖/๑

กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎร และการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครทั้งหญิงและชาย จริง ๆ แล้วเราอยากจะเสนอให้เป็นระบบ เขาเรียก Zebra system เป็นทางม้าลาย นั่นก็คือสลับหญิงสลับชาย แต่ว่าเราก็ขอแค่นี้ก่อน ขอให้มีส่วนของผู้หญิงและผู้ชายที่ใกล้เคียงกันก็พอแล้ว และในบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองที่ต้องจัดทำขึ้น ก็ให้มีสัดส่วนหญิงชายที่ใกล้เคียงกันด้วย อันนี้เป็นข้อเสนอที่เป็นสาระสำคัญที่พวกเราต้องการให้เสนอไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นกรอบทางเชิงกฎหมายเอาไว้เลย และนอกจากนั้นยังมีมาตราที่เกี่ยวข้องเรื่องสัดส่วน ก็คือมาตราที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการร่างพระราชบัญญัติอยากจะให้มีผู้หญิงและผู้ชายอย่างที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกันด้วย ไม่ทราบท่านติดใจในคำอธิบายของพวกเราหรือเปล่าคะว่า ทำไมจึงต้องต่อสู้ในเรื่องของระบบ Quota System หรือระบบสัดส่วน ขอบคุณมากค่ะ

ประธาน : ขอขอบคุณที่ได้กรุณามาแล้วก็เสนอความคิดเห็น คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญก็ได้รับฟังอยู่นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านประธานคณะอนุกรรมการที่ว่าด้วยเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน คือคุณหมอชูชัย ผมอยากจะขอให้คุณหมอชูชัยได้พูดอะไรสักหน่อยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบคุณท่านประธาน ผม ชูชัย ศุภวงศ์ เรื่องของผู้หญิงเคยได้ไปพูดคุยกันบ้างแล้วในที่ประชุมคณะอนุกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๑ แล้วก็ในครั้งนี้นะ ผมคิดว่าสิ่งที่ทำได้ก็คือคงประสานงานกับอาจารย์กรรณิการ์ บรรเทิงจิตร ที่จะอยู่ในขั้นตอนที่จะแปรญัตติ ซึ่งผมดูแล้วในหลายจุดที่มีการแปรญัตติแล้ว เช่น ในมาตรา ๓๐ ที่พูดถึงเรื่องเพศสภาพ อันนี้ก็อยู่ในหน้าสุดท้ายที่ได้ขอเพิ่ม แล้วก็ประเด็นอื่น ๆ เรื่องสัดส่วนหญิงชายอะไรต่าง ๆ ตรงนั้นก็จะส่งผ่านไปเพื่อให้มีการแปรญัตติอย่างเป็นทางการ แล้วก็อยากจะเรียนตัวแทนของขบวนผู้หญิงว่ามี สสร. ท่านไหนที่ท่านจะเข้าไปที่จะพูดทำความเข้าใจได้โดยตรง ก็อยากให้มีการเคลื่อนไหวด้วย เพื่อจะได้ช่วยกันหลายทาง แล้วก็มีการเคลื่อนไหวทางสังคมด้วย ขอบคุณครับ

ประธาน : กรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญท่านอื่นจะมีความเห็นอย่างไรไหมครับ ถ้าหากว่าไม่มีนะครับ ผมขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณามาชี้แจง แล้วก็ขอคิดเห็นและข้อเสนอท่านนั้นเราจะรับไว้พิจารณาในคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่งครับ ขอขอบพระคุณครับ

นางเรืองรวี เกตุผล : ขอขอบพระคุณมากนะคะ คิดว่าคำเสนอของพวกเราคงมีนัยสำคัญ เพราะว่ามันหมายถึงคน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศนี้จะไปลงประชามติให้หรือไม่ให้กับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย ขอบพระคุณมากค่ะ

คณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

คงทนถาวร ๒๖/๒

ประธาน : อย่างไรก็ตามก็ขอให้ลงประชามติรับนะครับ ต่อไปก็เป็นเครือข่ายคนพิการ
ขอเชิญครับ ถ้าท่านพร้อมแล้วเชิญได้เลยครับ

- ๒๗/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นิตยสารกานต์ ๒๗/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายณรงค์ ปฏิบัติสกรกิจ : ท่านประธานครับ กระผม ณรงค์ ปฏิบัติสกรกิจ ผู้แทนเครือข่ายคนพิการครับ กระผมขออนุญาตเล่าให้ฟังว่าในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ เครือข่ายคนพิการได้มีความสนใจอย่างมาก ได้ประชุมกันทั่วประเทศและทุกภาคเนะครับ และมีความเห็นตรงกันว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เกี่ยวกับคนพิการในหลักการนั้นสำหรับคนพิการดีมาก เราสนับสนุนเนะครับ เพียงแต่ว่ามีข้อความบางอย่างซึ่งขออนุญาตเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ทั้งนี้ด้วยเราต้องการให้เปลี่ยนหลักการในการให้บริการคนพิการในประเทศนี้ เปลี่ยนจาก ขอประทานโทษ ใช้ภาษาอังกฤษชนิดหนึ่งเนะครับ เปลี่ยนจาก Charity best เป็น Life best ด้วยเหตุดังนี้จะมียหลายข้อความ หลายบท ใช้คำว่า ให้สวัสดิการแก่คนพิการ แต่ยังมีหลงเหลืออยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ ใช้คำว่า สงเคราะห์และสวัสดิการ ความจริงถ้าแปลเป็นภาษาอังกฤษมันก็ตัวเดียวกัน แต่โดยภาษาไทยนั้นจะทำให้ผู้ที่ให้บริการโดยเฉพาะข้าราชการนั้นมีความรู้สึกว่าจะให้นี้เป็นของชั้นเนะ ทั้ง ๆ ที่เป็นภาษีของราษฎร เราอยากให้อธิว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ เป็นบริการของรัฐ เรามีถ้อยคำสำคัญที่เราอยากเปลี่ยนใน ๒ มาตรา ผมขออนุญาตเพื่อนเครือข่ายของผมได้ชี้แจงดังนี้ครับ

นายมนเฑียร บุญตัน : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม มนเฑียร บุญตัน ขออนุญาตเรียนชี้แจงในส่วนที่เป็นมาตรา ๓๐ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องของสิทธิ โดยเฉพาะในกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชนนั้นได้ให้ความสำคัญในสาระที่ปรากฏในมาตรา ๓๐ เป็นอย่างมาก ฉะนั้นเครือข่ายคนพิการก็เลยให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๓๐ วรรคสาม ซึ่งได้บัญญัติห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเอาไว้เนะครับ คำว่า คนพิการ หรือ ความพิการ นั้นเป็นที่สนใจและมีความชัดเจนในระดับสากล จนกระทั่งองค์การสหประชาชาติได้มีการประกาศแล้วก็รับรอง ได้มีการรับรองกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นกฎหมายสิทธิมนุษยชนฉบับแรกของศตวรรษที่ ๒๑ คืออนุสัญญาะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิคนพิการ ถือว่าการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมโดยเหตุเพราะเหตุแห่งความพิการนั้นจะกระทำมิได้ สาระสำคัญนี้เดิมเราเคยพยายามเสนอแล้วในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่ว่าขณะนั้นผู้ร่างเห็นว่าคำว่า สภาพทางกาย หรือ สุขภาพ นั้นน่าจะครอบคลุมถึงคำว่า ความพิการ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ปรากฏว่าข้อเท็จจริงก็คือคำว่า ความพิการ นั้นมีทั้งมิติของปัจเจกบุคคล คือเป็นมิติภายใน เป็นมิติทางกายหรือสุขภาพ หรือที่เราเรียกว่า Impairment หรือความบกพร่อง แต่จำมิติที่มีน้ำหนักมากขึ้น ได้รับความสนใจมากขึ้น และเป็นปัญหาที่ทำให้การพัฒนาประเทศชาตินั้นประสบความยากลำบาก ก็คือมิติทางสังคมหรือสภาพแวดล้อมภายนอก เพราะฉะนั้นความพิการนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับการนำเสนอ ทั้งถ้อยคำเพื่อป้องกันความสับสน สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง Impairment หรือความบกพร่อง กับอุปสรรคจากภายนอก สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวสะท้อนเจตนารมณ์ที่ประเทศไทยได้เป็นหนึ่งในแกนนำในการผลักดันอนุสัญญาะหว่างประเทศฉบับนี้ และพร้อมกันนี้เราก็สนับสนุนการให้รัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พหุมติฉบับที่ ๒๗/๒

คุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งที่โดยบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และโดยที่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเช่นกัน เพราะฉะนั้นก็อยากจะขอเรียนย้ำในเรื่องของคำว่า ความพิการ ซึ่งไม่อาจอธิบายได้ด้วยคำว่า สภาพทางกาย หรือ สุขภาพ แต่จำเป็นต้องใช้คำว่า ความพิการ โดยตรง ซึ่งมีความหมายอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วครับ ขอขอบคุณมากครับ

พันโท ต่อพงษ์ กุลครรชิต : ขอขอบคุณครับ ท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ผม พันโท ต่อพงษ์ กุลครรชิต จากเครือข่ายคนพิการ ขออนุญาตตรงประเด็นไปที่มาตรา ๕๓ ที่ในฉบับร่างนี้ได้พูดถึงว่า บุคคลที่พิการทุพพลภาพให้ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก บริการสาธารณะ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ อันนี้ต้องขออนุญาต ผมเชื่อว่าท่านจะเข้าใจในสิ่งที่ผมได้อธิบายสั้น ๆ นี้ครับ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้นได้เกิดความเข้าใจผิดมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อเราพูดถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สรร. หลาย ๆ ท่านก็ได้ยอมรับนะครับ เข้าใจว่ามันหมายถึง Convenience คือความสะดวกสบาย ซึ่งจริง ๆ แล้วเราไม่ได้หมายความอย่างนั้น เราหมายถึง Accessibility คือการเข้าถึงที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์ได้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พุทธชาติ ๒๘/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็อยากจะให้มีความชัดเจน แต่ว่าเราก็ยังจำเป็นที่จะต้องมีคำว่า สิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ นะครับ ดังนั้นจึงอยากจะขอให้ท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ กรุณาพิจารณาบรรจุด้วยคำ อย่างน้อย ๆ ก็จะได้ใส่ไว้ในช่วงใดของมาตรานี้ก็ได้ นะครับว่า ในสิ่งอำนวยความสะดวก บริการสาธารณะ และความช่วยเหลืออื่น ๆ จะต้องเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ นะครับ ซึ่งตัวนี้จะเป็นตัวที่สำคัญมาก มีฉะนั้นแล้ว จะแปลความหมายเพี้ยนไปอีก เพราะฉะนั้นเราจะเน้นเรื่องเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ นะครับ ให้อยู่ใน มาตรานั้นด้วย นะครับ หวังว่าท่านคณะกรรมการจะเข้าใจสั้น ๆ ในความหมายของมัน นะครับ ซึ่ง จริง ๆ แล้วก็ต้องใช้เวลาในการอธิบาย แต่ว่าผมคิดว่าเมื่อที่ที่ท่านประธานอนุกรรมการ กรอบ ๑ จะได้ซักถามเราเพิ่มเติมหรือท่านคณะกรรมการจะซักถามเพิ่มเติม

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบพระคุณครับ ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ อยากจะเรียน ผู้แทนที่มานำเสนอ นะครับว่า ทางคณะกรรมการและทางฝ่ายเลขานุการกรรมการได้รับข้อเสนอของ ท่านทั้ง ๒ ข้อแล้วครับ ทั้งมาตรา ๓๐ ที่ให้เดิมว่า ความพิการ และมาตรา ๕๓ เรื่องเข้าถึงและใช้ประโยชน์ อันนั้นที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบแล้วครับ

นายณรงค์ ปฏิบัติธุรกิจ : นิดหนึ่ง นะครับ ที่นี้ไม่ใช่ข้อเสนอ นะครับ แต่เป็นเรื่องถ้อยคำ ถ้าเมื่อในบรรดาข้อความที่เกี่ยวกับเรื่องคนพิการนั้น มันมักจะมีถ้อยสร้อยคอทำยคำว่า พิกัดและ ทูพพลภาพ ถ้าเมื่อท่านจะกรุณาตัดออกเสียก็ได้ เพราะว่าไม่มีความจำเป็นอะไรและไม่เสียหายอะไร นะครับ เพราะเหตุว่าความพิการนั้น สมัยนี้มีนิยามตามกฎหมายเรียบร้อยแล้วคืออะไร ส่วนทูพพลภาพ นั้นไม่ได้ประโยชน์อะไรครับ ขอบพระคุณครับ ส่วนคำว่า สงเคราะห์ นั้นถ้าเมื่อท่านตัดออกได้จะเป็น พระคุณครับ อันนี้เป็นเกี่ยวกับเรื่องจิตใจเท่านั้นเองครับ ไม่มีผลในทางปฏิบัติอย่างไรครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ก็เป็นข้อเสนอที่ดีครับ ท่านอัครพรรับไปดูรายละเอียดอีกทีครับ ต้องขอบคุณมากครับ

ประธาน : มีอะไรอีกไหมครับ ถ้าไม่มี คณะกรรมการขอรับความเห็นของท่านไว้ พิจารณาต่อไป นะครับ ขอบพระคุณอย่างสูงครับ

ขอเชิญเครือข่ายครอบครัว นะครับ

รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์จิตตินันท์ เดชะคุปต์ : กราบเรียนท่านประธานและ คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ ต้องกราบขอบพระคุณที่ให้โอกาสคณะเครือข่ายเด็ก เยาวชนและ ครอบครัว ได้ขออนุญาตกราบเรียนข้อเสนอเพื่อการปรับเปลี่ยนแก้ไขร่างรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ในครั้งนี้คะ ตามที่ทุกท่านคงได้ทราบว่า สถานการณ์ครอบครัวในทุกวันนี้มีความรุนแรงและมี ปัญหาหลากหลาย ในส่วนของร่างรัฐธรรมนุญฉบับใหม่นี้เราก็มีความหวังว่าจะมีโอกาสที่เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชนและครอบครัว จะได้รับการพิทักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริมและขยายสิทธิได้เพิ่มขึ้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๒๘/๒

ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาตามศักยภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งเราได้แจกข้อเสนอให้กับคณะกรรมการทุกท่านนะคะ ดิฉันขออนุญาตเข้าสู่ประเด็นที่เราจะขอเสนอปรับแก้ถ้อยคำหรือข้อความในมาตราต่าง ๆ ในบางประเด็น ก่อนอื่นขออนุญาตทราบเรียนในเรื่องของคำว่า ครอบครัว ค่ะ คำว่า ครอบครัว นั้นจะมีการใช้คำนี้อยู่หลายมิตินะคะ ซึ่งในส่วนของมิติที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลนั้น จะหมายถึง การรวมกลุ่มของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจะเป็นในส่วนที่เป็นตัวของครอบครัวหรือเราเรียกว่า Family unit ในส่วนของสถาบัน คือการรวมกลุ่มของครอบครัวในระบบบริบท สังคมหนึ่งนั้นเราจะใช้ในส่วนที่เป็นสถาบันทางสังคม เช่นเดียวกับสถาบันอื่นนะคะ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๒๙/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ส่วนมิติทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มครอบครัว ก็จะเป็นในเรื่องของเครือข่ายครอบครัว ซึ่งในข้อเสนอที่จะขอความกรุณาท่านคณะกรรมการได้พิจารณาก็คือ ในมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ที่กล่าวถึงเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา เราขออนุญาตเพิ่มข้อความคำว่า การแสดง เพิ่มเติมขึ้นไปนะคะ และต่อด้วยการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ส่วนในวรรคสองนั้น จะขอความกรุณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดเสรีภาพในส่วนที่ต่อเนื่องจากคำว่า สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ขออนุญาตเพิ่มคำว่า หรือสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน เพิ่มเติมเข้าไปด้วยนะคะ

ส่วนในมาตรา ๕๑ เดี่ยวเราคงจะขออนุญาตขยายความถ้ามีเวลานะคะ ในมาตรา ๕๑ ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชนและครอบครัวโดยเฉพาะ เราอยากขออนุญาตเพิ่มในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เยาวชนและบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐ จากการใช้ความรุนแรง การปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม รวมทั้งมีสิทธิในการอยู่รอด และขอเพิ่มคำนี้ซึ่งเป็นคำที่แม่กระทั่งในองค์การระหว่างประเทศ ตามสิทธิเด็กหรือสิทธิของครอบครัวจะมีคำนี้อยู่ด้วย ในเรื่องของการมีส่วนร่วม ขอเพิ่มข้อความนี้เข้ามานะคะ และต่อด้วย และได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม แล้วขอเพิ่มท้ายคำว่า สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมนี้ เพิ่มเติมด้วยคำว่า และภายใต้สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ซึ่งคำว่า สัมพันธภาพที่ดีนี้ ได้บ่งบอกให้เราทราบถึงความเข้มแข็งหรือความผาสุกของครอบครัวด้วย ส่วนในวรรคที่สองการแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชนและบุคคลในครอบครัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่ง คำเดิมใช้คำว่า สถานะ ในส่วนนี้เรามองว่าในเป้าหมายของการดำเนินชีวิตของบุคคลและก็ครอบครัว เราอยากขอเสนอว่า จะเป็นไปได้ไหมที่จะเปลี่ยนจากคำว่า สถานะ เพื่อความชัดเจนในตัวขอเป้าหมายสุดท้ายของความเป็นครอบครัวก็คือ ความผาสุก หรือคำว่า ความเข้มแข็งของครอบครัว ซึ่งต่อด้วยประโยคเดิมก็คือ หรือประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น แล้ววรรคสามก็เช่นเดิมนะคะไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การศึกษา และวัฒนธรรม
ดังต่อไปนี้

คุ้มครองและพัฒนา เราขออนุญาตเพิ่มคำว่า และสร้างพื้นที่การเรียนรู้แก่เด็ก เยาวชน แล้วก็ขอเพิ่มอีกคำหนึ่งก็คือคำว่า และครอบครัว เพราะเด็กและเยาวชนไม่ได้อยู่ในสถานะที่จะทำทุกสิ่งด้วยตนเองได้เพียงอย่างเดียว แต่ว่าต้องการการมีส่วนร่วมหรือว่าการได้ให้คุณประโยชน์ตรงนั้นในส่วนขอครอบครัวด้วยนะคะ เราก็เลยขออนุญาตเพิ่มข้อความนี้เพิ่มขึ้นมา ส่วนข้อความที่ต่อเนื่องมานั้นเป็นข้อความเดิมนะคะ และขออนุญาตในข้อความท้ายสุดที่บอกว่า ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

คณะกรรมการข้าราชการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๒๙/๒

เราขออนุญาตเพิ่มอีกส่วนหนึ่งของบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเพิ่มข้อความว่าและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในเรื่องของการคุ้มครอง พัฒนาและสร้างพื้นที่การเรียนรู้ในพรรคหนึ่งนี้ นะคะ

ส่วนมาตราสุดท้ายที่เราจะขออนุญาตเสนอเพื่อพิจารณา ก็คือในมาตรา ๒๔๐ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๙ ที่ได้ขอความกรุณาเพิ่มเติม ก็คือในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครอง พัฒนาเด็กและครอบครัว ขออนุญาตเพิ่มคำว่า มีหน้าที่คุ้มครองพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวเพิ่มขึ้นด้วยนะคะ เพราะว่าจากการที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชนได้ทำงานในเรื่องของการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวนั้น เราคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญยิ่งที่น่าจะได้มีโอกาสทำหน้าที่นี้ให้กับสังคมด้วยนะคะ ถ้ายังพอมีเวลาดิฉันอยากจะขอให้คณะกรรมการได้กรุณาเพิ่มเติมข้อมูล ถ้าท่านคณะกรรมการต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม นะคะ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วีรพร ๓๐/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นางอัญญาอร พานิชพิงรัต : สวัสดิ์ค่ะ ท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญทุกท่านนะคะ ดิฉัน อัญญาอร พานิชพิงรัต ตัวแทนจากเครือข่ายครอบครัวอาสา ขออนุญาตชี้แจงเหตุผลที่สนับสนุน ข้อเสนอให้ปรับปรุงแล้วก็เพิ่มเติมข้อความลงไปในมาตรา ๔๕ การแสดงที่อยากให้เห็นเพิ่มเติม เนื่องจากว่าเราอยากให้ครอบคลุมไปถึงการแสดงของนักแสดงภาพยนตร์ ละคร เกมโชว์ วีซีดี หรือแม้แต่นักแสดงที่ถ่ายภาพลงนิตยสาร ส่วนเรื่องของสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนก็อยากให้ครอบคลุมไปถึง เนื่องจากว่าปัจจุบันสื่อเหล่านี้มีการเผยแพร่ภาพที่รุนแรงแล้วก็ยั่วยุทางเพศสำหรับเด็กเยอะ แล้วเด็กก็เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบได้เยอะ เพราะฉะนั้นก็อยากจะให้ใส่ลงไปในเรื่องของสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน เพราะว่าในมาตรา ๔๕ กล่าวถึงสิทธิของครอบครัว แต่ไม่ได้พูดถึงเรื่องเด็กและเยาวชนโดยตรง แต่เราจะพบว่าปัจจุบันสื่อที่มีภาพไม่เหมาะสมมันลิดรอนสิทธิของเด็กและเยาวชนอย่างมาก เปรียบเทียบกับมาตรา ๓๙ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ปัจจุบันมาตรา ๔๕ ในร่างป็นข้อความเหมือนกันทุกอย่างเลย เพราะฉะนั้นพวกเราจึงอยากให้ท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญช่วยเติมคำที่พวกเราขอเสนอไป ก็อยากจะขออธิบายแล้วก็ขอเล่าประสบการณ์ตรงนิดหนึ่งนะคะ จากการที่มีประสบการณ์จากการทำครอบครัวเคลื่อนไหวเรื่องของเฝ้าระวังสื่อ ๔ ปีที่ผ่านมาจะบอกว่าภาพยนตร์ปัจจุบันนี้ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์ และเด็กก็จะเข้าไปดูได้อย่างอิสระเมื่อมีเวลาว่างนะคะ แต่เพราะว่าภาพยนตร์ตอนนี้ทั้งไทยและเทศ มีการสร้างซึ่งแสดงภาพการตายอย่างโหดเหี้ยมแล้วก็รุนแรง เช่น ตัดศีรษะแล้วเลือดพุ่งกระจายโดยที่ไม่มีการเซ็นเซอร์ในภาพยนตร์ หรือการฆาตกรรมกันแล้วก็เปิดเพลงโอเปร่า ฆาตกรก็แสดงสีหน้าได้เลือดเย็น มันทำให้เด็กที่เห็น คือวิถีคิดของเขาจะไม่รู้ว่าอันนั้นคือการแสดง เขายังแยกแยะไม่ออกนะคะ สำหรับเด็กในช่วงอายุที่ยังเล็กอยู่

ในเรื่องของนิตยสารทุกวันนี้ที่วางแผงอยู่เราจะพบว่านิตยสารบนแผงหนังสือทุกวันนี้มีภาพที่ไม่เหมาะสมเยอะมาก ครั้งก่อนเล่มมีภาพของการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม แสดงท่าทางยั่วยวน แล้วก็ขายตามแผงหนังสือทั่วไปตามร้านหนังสือชั้นนำ แล้วก็เด็กเยาวชนชอบซื้อไปดูกัน อันนี้ดิฉันเคยเอนิตยสารเหล่านี้เข้าไปที่กระทรวงวัฒนธรรม แล้วก็เรียนท่านปลัดกระทรวงว่าถ้ากระทรวงวัฒนธรรมมีหน้าที่ในการดูแลตรงนี้อยากให้กระทรวงได้ดำเนินการ แต่เราก็พบว่ากระทรวงวัฒนธรรมรับเรื่องได้อย่างเดียว แต่ดำเนินการไม่ได้ เพราะอำนาจไม่ได้อยู่ในมือ ก็ต้องฝากต่อไปถึงผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการตรงนี้ อันนี้คือสิ่งที่อยากจะแลกเปลี่ยนให้ทางสภาได้รับทราบว่าเป็นปัจจุบันนี้ผู้บริโภค คุณพ่อ คุณแม่ รู้สึกกระทบทุกข์กับมันอย่างไรกับสื่อพวกนี้ ถ้าบรรจลงไปในเวลาที่มันมีเรื่องเกิดขึ้นแล้วพวกเราอยากดำเนินการเราจะให้มีมาตรา ๔๕ นี้ไว้คอยดูแลผู้ผลิตด้วย ก็เลยอยากจะชี้ให้ท่านเห็น

เรื่องของการ์ตูนลามกอีกหนึ่งเรื่องก็อยากฝากไว้นะคะ การ์ตูนลามกดิฉันอาจจะเป็นคนแม่คนหนึ่งที่ใช้อินเตอร์เน็ตเป็นแล้วก็ทำงานผ่านอินเตอร์เน็ต เพราะฉะนั้นจะค่อนข้างทันเด็กนิดหนึ่ง

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๓๐/๒

แต่คุณพ่อ คุณแม่บางท่านที่ไม่มีโอกาสดูแลลูกหรือเข้าอินเทอร์เน็ตไม่เป็น เด็กเมื่อเปิดคอมพิวเตอร์เป็น Load การ์ตูนในคอมพิวเตอร์ได้ เราจะพบว่าเว็บไซต์ต่าง ๆ ขยายการ์ตูนลามกกันเกลื่อนมากและโจ่งครึม ภาพไม่ใช่เฉพาะภาพที่เป็นภาพที่วาสนะคะ มันเป็นภาพการร่วมเพศ การมีเพศสัมพันธ์ชัดเจนมาก เห็นอวัยวะเพศทั้งหญิงและชายชัดเจน อันนี้ก็อยากให้ผู้ใหญ่ได้ลงไปดูนะคะ อันนี้ถึงเล่าให้ฟัง

แล้วก็อีกเรื่องหนึ่ง คือนิตยสารทุกวันนี้ที่อยู่ตามแผงเป็นภาพผู้หญิง ผู้ชายนอนก่ายกัน แล้วก็มีการจูบไล้กันสัมผัสกันให้เห็น ผู้ชายก็บอกว่าอยู่และเห็นกันเลย อันนี้คือสิ่งที่อยากจะบอกว่า ตามแผงหนังสือมันต้องจัดการ แต่ที่ได้รับความตอบมามันคือสื่อสีเทา มันไม่ใช่สีดำเราจะจัดการมันไม่ได้ อันนี้ฝากท่านสมาชิกช่วยนะคะ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เบญจบุศ ๓๑/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อย่างที่พวกเราบอกว่าประโยชน์ที่จะได้รับทั้งหมดเราอยากให้เด็กและเยาวชนของเราซึ่งเป็นกำลัง เด็กบอก
ว่าไม่อยากจะอนาคตของชาติ เด็กอยากเป็นปัจจุบัน แล้วก็เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่ดีของประเทศ
ด้วยค่ะ ก็ฝากไว้เท่านี้ค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : มีอะไรอีกไหมครับ

นายกิตติศักดิ์ จงรักมี : ผมขอเพิ่มนิดหนึ่งในมาตรา ๕๑ ครับ การมีส่วนร่วมของเด็ก
เยาวชน และบุคคลในครอบครัว และอันจะเป็นที่มาของสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว เพื่อให้เด็กได้เป็น
ประชากรที่ดีในสังคมต่อไป ผมในฐานะที่ทำงานด้านเครือข่ายผู้ประกอบการนี่นะครับ ส่วนในพรรคสอง
ขอเปลี่ยนสถานะ จากคำว่า สถานะ เป็น ความผาสุกสำหรับครอบครัว เพราะว่าทุกวันนี้ปัญหากฎหมายที่
ติดขัดอยู่ก็คือคำว่า สถานะ ในขณะที่ครอบครัวหลายครอบครัวยังมีสถานะตามกฎหมายที่ดีอยู่ แต่ความ
ผาสุก สัมพันธภาพในครอบครัวมีความรุนแรง มีความอะไร ซึ่งการกำกับดูแลในภาครัฐที่จะต้องเข้าไป
คุ้มครองจะเข้าไปกระทำได้ยากโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐจะติดกฎหมายทางนี้อยู่ ไม่กล้าเข้าไปที่จะไปถึง
อันจะเป็นเหตุให้เกิดสถานการณ์ทางครอบครัวแตกแยก ทั้ง ๆ ที่โดยพฤติกรรมนี้แตกแยกหมดแล้ว แต่ว่า
ในทางนิตินัยก็มักจะยึดกันทางนั้น จึงขอเปลี่ยนคำว่า สถานะ เป็น ความผาสุก ซึ่งจะเป็นช่องทางให้รัฐ
สามารถเข้าไปคุ้มครองดูแลแล้วก็ช่วยเหลือกับทางครอบครัว เพื่อให้เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว
เป็นประชากรที่ดีของสังคมต่อไป ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผมขอขอบพระคุณมากนะคะ ความเห็นที่ท่านเสนอนี้ โดยเฉพาะตัวผมเอง
ผมเรียนตรง ๆ ว่าเป็นความเห็นที่น่ารับฟังมาก บางสิ่งบางอย่างก็ไม่เคยรู้มาก่อนเหมือนกัน สำหรับเรื่องนี้
นอกจากท่านคุณหมอมอชู้ซี้ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ ผมอยากจะขอให้ท่านรออีกพรลองช่วย ถ้าใส่หรือ
แก้ไขให้ได้มันน่าจะเป็นประโยชน์ ลองช่วยพิจารณาดูอีกทีหนึ่งครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ในมาตรา ๔๕ ที่เสนอเรื่อง เสรีภาพ เดิมคำว่า การแสดง ลงไป
แต่ฟังดูนี่เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจตรงกันนะครับว่า จริง ๆ แล้วที่ทางกลุ่มเสนอมาคือต้องการให้มีการ
ควบคุมพวกการแสดงที่มีผลกระทบต่อเด็กเยาวชนมากกว่าที่จะเปิดเสรี เพราะมันจะขึ้นอยู่กับกรเขียนด้วย
นะครับ ถ้าเข้าใจตรงกันว่าความจริงแล้วไม่ใช่ต้องการให้มีการแสดง เสรีอะไรพวกนี้ แต่ต้องการให้จำกัด
การแสดงว่ากระทบต่อเด็กหรือเยาวชนไม่ได้

นางอัญญาอร พวนิชพิงรัก : ไซค์ะ คืออย่างนี้คะ ถ้าสมมุติว่าเราบัญญัติคำว่า
การแสดง ลงไป ในพรรคแรกก็จะเพิ่มเสรีให้กับสื่อแสดงได้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันพรรคสองเราก็จะจัดการ
มันได้มากขึ้น คือถ้าควบคุมได้คือการจัด Rating นะคะ คือดิฉันอาจจะอธิบายในมุมมองของความเข้าใจจะคะ
ด้วยความที่ไม่ได้เป็นนักกฎหมายก็จะบอกว่า การจัด Rating มันจะดูแลถึงเรื่องการชมของเยาวชนไปในตัว

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๓๑/๒

ถ้า Rate มันเป็น Rate R Rate ของความรุนแรงมันก็ไปจัดอยู่ในระดับ R ซึ่งผู้ไปอยู่บนนั้นที่จะชมได้ มันก็ต้องมีการวางแผนของการทำงานเป็นขั้นเป็นตอน หลังจากที่ได้จัด Rate แล้วจะต้องมาเน้นการต่อไปอย่างไร ๑, ๒, ๓ อะไรประมาณนี้ค่ะ

ประธาน : ขอขอบพระคุณ เชิญคุณหมอลครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ผมคิดว่าหลายเรื่องที่เครือข่ายเด็ก ครอบครัว เสนอ เป็นเรื่องที่เป็นความจริงที่เกิดขึ้นในสังคมในเรื่องของสื่ออะไรต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็กอย่างมากอันนี้ก็เป็นเรื่องจริง ดูละครโทรทัศน์ปัจจุบันนี้มีคนี่ดูเกี่ยวกับเรื่องเด็ก เขาบอกว่า อย่างเรื่องแรมพิศวาสนั่นทำลายสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวมากและสร้างความรุนแรงมาก คุณหมอก็คงน่าจะดูเลย แต่ว่าความจริงกำลังจะเปิดเผยด้วยการตรวจประวัติ Group ผมก็ดูครับ แล้วก็เรื่องของ การมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนเราเต็มไปแล้วครับ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนนะครับ แต่ว่าในเรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือประเด็นอื่น ๆ ที่ท่านเสนอมานี้ ผมคุยกับอาจารย์วุฒิสารเมื่อที่ ท่านมาคุยบอกว่าเป็นเรื่องที่น่าที่จะใส่ไว้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ธัญญา ๓๒/๑

เพื่อที่จะให้มีน้ำหนักมากขึ้น แล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกลับมาดูบทบาทให้มากขึ้น เดิมทีก็มีบอกว่า มีอยู่ในกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว แต่ว่าการให้น้ำหนักตรงนี้ก็มีความหมายนะครับ แล้วถ้าตรงไหนที่เราไม่สามารถใส่ในตัวมาตราได้ก็จะบันทึกไว้ในเจตนารมณ์นะครับ ซึ่งในแต่ละมาตราเวลาดูมาตราแล้วต้องไปดูบันทึกเจตนารมณ์แต่ละมาตรา ซึ่งตรงนี้ก็ช่วยครับ เพราะฉะนั้นก็อยากให้ทางผู้แทนได้สบายใจขึ้นนะครับว่า ตรงนี้ก็พยายามอย่างที่สุดแล้วครับ

นางอัญญาอร พานิชทิ้งริต : ขอบคุณค่ะ

ประธาน : ต้องขอขอบคุณทางเครือข่ายครอบครัวมากนะครับ แล้วเราจะรับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งนะครับ ขอบคุณครับ

รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์จิตตินันท์ เตชะคุปต์ : ขอบพระคุณค่ะ ตอนนีเรากำลังผลักดันเรื่องพระราชบัญญัติส่งเสริมครอบครัวด้วย ขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นขอลำดับที่ ๔ เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคครับ เชิญเลยครับ

นางสาวรุจรี แสงแกลง : ก่อนอื่นต้องขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ ท่านเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่เปิดโอกาสให้ทางเครือข่ายได้มานำเสนอประเด็นสาระที่อยากจะกำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนุญในวันนี้นะคะ ดิฉัน รุจรี แสงแกลง ค่ะ เป็นผู้ประสาน งานเครือข่ายองค์กรผู้บริโภค อยู่มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ซึ่งทำงานกับเครือข่ายที่เป็นทั้งเครือข่ายที่เป็นผู้เดือดร้อนจากการบริโภคในปัจจุบัน ๕ เครือข่าย แล้วก็เครือข่ายที่ทำงานในพื้นที่ใน ๔๒ จังหวัดทั่วประเทศคะ จากการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายในช่วงที่ผ่านมาตลอด ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา ตั้งแต่มีรัฐธรรมนุญฉบับประชาชนปี ๒๕๔๐ ซึ่งในมาตรา ๕๗ ได้กำหนดชัดเจนให้มีองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภค เราก็ได้พยายามที่จะออกเคลื่อนไหวผลักดันเพื่อให้เกิดองค์การอิสระอย่างแท้จริงมาโดยตลอด จนกระทั่งมีการยกย่อง พรบ. องค์การอิสระผู้บริโภคที่ภาคประชาชนได้ยกย่องขึ้น และพยายามที่จะสำราญชื่อประชาชนตามกฎหมายเดิมะคะว่า ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ สามารถเสนอกฎหมายได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ยังไม่สามารถประสบความสำเร็จ เพราะว่า มีปัญหาอุปสรรคมากมาย ขณะเดียวกันทางภาครัฐโดยสำนัก งานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคก็ได้มีการดำเนินการเสนอแก้ไขปรับเปลี่ยน พรบ. คุ้มครองผู้บริโภคปี ๒๕๔๒ โดยนำเอาองค์การอิสระผู้บริโภคเข้าไปใส่ไว้เป็นหมวด ๑ ของร่าง พรบ. ซึ่งแนวคิดทั้ง ๒ ส่วนนี้แตกต่างกัน เนื่องจากว่า แนวคิดของภาคประชาชนก็คือ เราอยากเห็นองค์การอิสระที่เป็นอิสระจริง ๆ ปราศจากผลกระทบของภาครัฐ ภาคการเมือง และภาคธุรกิจนะคะ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องมีการเฉพาะต่างหาก แต่ว่าอย่างที่เรียนให้ท่านทราบว่า มีความเห็นที่แตกต่าง ทำให้ถึงแม้ว่าในร่างรัฐธรรมนุญที่กำลังรับฟังความคิดเห็นอยู่ในขณะนี้ ในมาตรา ๖๐ ถึงแม้ว่าได้กำหนดไว้แล้วนะคะว่า ให้มีกฎหมายองค์กรอิสระผู้บริโภค และในบทเฉพาะกาลก็ได้กำหนดไว้แล้วว่า กฎหมายนี้จะออกภายในหนึ่งปี แต่ถึงอย่างนั้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

มติที่ ๓๒/๒

ก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคก็ยังดีใจที่ไม่ได้ตราว่า องค์การอิสระ
ผู้บริโภค อยู่ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแต่ที่ทางเครือข่ายผู้บริโภคเป็นห่วง
ขณะนี้ก็คือว่า วันอังคารนี้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้นำเสนอร่างแก้ไข พรบ. คุ้มครอง
ผู้บริโภค ปี ๒๕๒๒ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาเราก็ได้มีการผลักดันและก็
เจรจา เพื่อที่จะนำเสนอความคิดเห็นและแนวคิด แต่เนื่องจากว่าทนายเลขาธิการ สคบ. เขายืนยันว่า
ไม่สามารถที่จะดำเนินการใด ๆ ได้ เพราะว่าได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนมากมดแล้ว เพราะฉะนั้นทาง
เครือข่ายองค์กรผู้บริโภคเลยหวังที่จะอยากเห็นร่างรัฐธรรมนุญฉบับใหม่ ได้บรรลุความเป็นอิสระขององค์กร
ผู้บริโภคอย่างชัดเจน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกฎาอักษรณ์ ๓๓/๑

โดยสาระสำคัญที่อยากจะนำเสนอก็คือ มาตรา ๒๐ ในร่างรัฐธรรมนุญ วรรคแรกขอให้คงไว้อย่างเต็ม ส่วนในวรรคสองอยากจะเสนอให้เขียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในเรื่องของความเป็นอิสระ โดยกำหนดว่ากฎหมายตามวรรคหนึ่งบัญญัติให้มืองค์การอิสระผู้บริโศคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ การเมือง และภาคธุรกิจ ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโศค แล้วประโยคสุดท้ายขอเพิ่มเติม โดยรัฐต้องสนับสนุนงบประมาณที่ชัดเจนเพียงพอในการดำเนินงาน ทั้งนี้ เนื่องจากว่าจากการทำงานที่ผ่านมา สถานการณ์ปัญหาผู้บริโศคนับวันยิ่งซับซ้อนมากขึ้น ในยุคโลกาภิวัตน์ที่การสื่อสารไร้พรมแดน การโฆษณาที่ไม่มีขีดจำกัด ทำให้ผู้บริโศคเองไม่มีความรู้เท่าทันในการที่จะเลือกซื้อหรือใช้บริการ ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิผู้บริโศคมากขึ้น กลไกภาครัฐเองก็ต้องยอมรับว่ายังมีข้อจำกัดในการดำเนินงาน เพราะฉะนั้นถือว่าการมืองค์การอิสระผู้บริโศคที่เป็นอิสระจริง ๆ จะเป็นกลไกหนึ่ง ถือเป็นกลไกปฏิบัติการคุ้มครองผู้บริโศค ก็เลยอยากจะฝากข้อเสนอนี้ต่อท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญไว้ ประกอบการพิจารณาด้วย นอกจากองค์การอิสระผู้บริโศคแล้ว ยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโศคในอีกหลายมาตรา ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๕๐ ที่ว่าด้วยเรื่องการบริการสาธารณสุข จากการทำงานเรื่องระบบหลักประกันสุขภาพที่มีโอกาสได้ติดตามและเข้าไปมีส่วนร่วม ทำให้เห็นปัญหาที่จะต้องพัฒนาระบบขึ้นด้วย นั่นคือเรื่องของบริการสาธารณสุขโดยรวม ทางภาคประชาชนเห็นว่าสิทธิของบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการสาธารณสุข ขอให้ตัดคำว่าที่ระบุว่า ผู้ยากไร้ เพราะถือว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันและมีความเสมอภาคกัน มีศักดิ์ศรีขอ ความเป็นมนุษย์เสมอเหมือนกัน นอกจากนั้นแล้วการคุ้มครองผู้บริโศคยังครอบคลุมไปถึงประเด็นที่เป็นผลกระทบจากนโยบายภาครัฐ ยกตัวอย่างในช่วงที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นนโยบายเปิดเสรีทางการค้า หรือแม้แต่นโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแพทย์แห่งเอเชีย ก็ส่งผลกระทบต่อระบบหลักประกันสุขภาพและระบบสาธารณสุขของประเทศ รวมถึงการที่รัฐมีนโยบายในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในรูปแบบของการขายเข้าตลาดหลักทรัพย์ ก็ยังเป็นปัญหาและอุปสรรค เป็นผลกระทบที่สุดท้ายแล้วผู้บริโศคคือผู้รับภาระ เพราะฉะนั้นในมาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๘๓ ที่อยากจะเสนอเพิ่มเติมตามเอกสารที่ได้แจกไปแล้วในวันนี้

สุดท้ายนี้ต้องขอกราบขอบพระคุณอีกครั้งสำหรับโอกาสที่ให้มานำเสนอ แล้วหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอเหล่านี้ ทางท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญคงจะช่วยเขาไปพิจารณาด้วยความเป็นธรรม ต้องขอกราบขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : ต้องขอขอบคุณเครือข่ายคุ้มครอง ผู้บริโศคคณะครับ ที่ได้นำเสนอประเด็นที่น่าสนใจ แล้วก็ทางคณะกรรมการยังมีเวลาที่จะพิจารณากันต่อไปนะครับ คุณหมอชัชชัยเชิญครับ

นายชัชชัย ศุภวงศ์ : ทางเครือข่ายเพื่อผู้บริโศคเป็นองค์กรไม่ใหญ่ แต่ว่าได้ทำหน้าที่ในการคุ้มครองสมบัติของชาติ ในเรื่อง กฟผ. คงจำกันได้ดีที่ฟ้องศาลปกครอง แล้วก็ทำให้ไม่ถูกปล้นไป

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะที่ ๓๓/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ในมาตรา ๖๐ ทางอาจารย์สมคิดก็กำลังจะปรับอยู่ใช่ไหมครับ ท่านซีพรครับ มาตรา ๖๐ เรื่ององค์กร
ผู้บริโภค ในประเด็นที่เขาเสนอว่า ให้เป็นองค์กรอิสระที่อิสระจากรัฐบาลเมือง จากธุรกิจอะไรต่าง ๆ อันนี้
เราปรับไปไหมครับ รับไปดู

เลขานุการ : เปล่าครับ คือมีการขอแปรญัตติว่าให้เป็นองค์กรอิสระจากรัฐ คือมีสำนักงาน
หน่วยธุรการต่างหากจากรัฐ แต่อิสระจากองค์กรอื่นยังไม่ได้พูดกัน ผมเรียนท่านหมอชัชช้อยอย่างนี้ครับว่า
สิ่งที่องค์กรต่าง ๆ ได้นำเสนอเรา เราก็รับไว้พิจารณา และฝ่ายเลขานุการจะไปดูนะครับ แล้วนำเสนอที่
อีกทีหนึ่ง เพราะว่าหลายเรื่องท่านเสนอนี้เราเพิ่งเห็นเอกสารครั้งแรก จะตอบทันทีก็คงลำบาก ถ้าตอบว่าได้
เดี๋ยวจะยุ่งนะครับ ตอบว่าไม่ได้ก็ไม่ดี ก็ขออนุญาตรับไว้ทั้งหมดเลยได้ไหมครับ

นายชัชชัย ศุภวงศ์ : อย่างไรก็ตามที่เขาเคยเสนอมาก่อนเกี่ยวกับเรื่องข้อเสนอ เราก็บันทึก
ในเจตนาธรรมณได้อันนั้น ที่เราเคยรับมา คงมีแค่นี้ครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์จะขออภิปราย เชิญครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือเรื่องนี้นะครับ ผมไม่ได้อยู่กรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ
แต่ว่าเป็นคนประสานงานแล้วก็จัดให้มีวันนี้ะครับ ต้องบอกไว้ก่อนว่าผมไม่ได้มีอำนาจเหมือนยกย่อง
นะครับ แต่ว่าผมอยากจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมก็แล้วกันว่า -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓๔/๑

เรื่ององค์การคุ้มครองผู้บริโภค รัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วก็เขียนไว้ แล้วเราก็ตีความกันว่าน่าจะเป็นองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ แล้วก็มีปัญหาตลอดมา ปัญหาหลัก ๆ ก็คือว่าสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคกลัวว่าจะมาซ้ำของเขาแล้วเขาก็เลยไม่มีงานทำ ผมเองเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบเรื่องนี้ ตอนนั้นคุณหมอกระแล ชนะวงศ์ เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผมอยากจะเรียนกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญนะครับ เพราะว่าคุณหมอกระแลได้พูดคุยกับผมอยู่ตลอด แล้วก็อยากจะร่างกฎหมายให้ออกมาเป็นองค์การคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่ว่าก็ถูกยื้ออยู่ตลอด แล้วคุณหมอกระแลก็เคยเอาร่างมาปรึกษากับผมในฐานะที่ผมอยู่วุฒิสภา คุณหมอกระแลก็เลยต้องพ้นหน้าที่ไป เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เรียนกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญว่าเรื่องนี้ทางคุ้มครองผู้บริโภคเดือดร้อนจริง ๆ แล้วก็พบว่าถ้าเราคุ้มครองผู้บริโภคก็แปลว่าจะกระทบผู้ผูกขาด ผมคิดว่าเรื่องนี้เมืองไทยมีความจำเป็นถ้าจะปฏิรูปการเมืองจะต้องทำลายการผูกขาดของรัฐกิจ เพราะฉะนั้นถ้าจะให้อำนาจขององค์กรคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจ ถ้ามีกฎหมายลูกฟ้องร้องและจัดการได้แทนผู้บริโภคก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นในความเห็นส่วนตัวผมเห็นด้วยในการที่จะต้องแปรรูปหรือในการที่จะต้องมีการแก้ไข เพื่อที่จะให้องค์กรผู้บริโภคนี้เป็นองค์การอิสระ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วทุกวันนี้ก็ขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วเมื่อขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรีก็จะมีปัญหา เพราะว่าเมื่อไรก็ตามที่มีผลประโยชน์ในทางธุรกิจทับซ้อน แล้วก็พยายามผลักดันที่จะให้องค์กรคุ้มครองผู้บริโภคเกิดไม่ได้ และทำไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว ผมคิดว่าในปีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ถ้าจะมีก็ต้องให้เขาทำงานได้ แต่ถ้าจะเขียนไว้เหมือนเดิมผมว่าอย่างนั้นตัดทิ้งไปเลยดีกว่า อย่าไปหลอกชาวบ้านเลยว่าจะมีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค ผมเห็นว่าอย่างนั้นนะครับ ถ้าจะมีต้องแก้ไขให้เขา ส่วนถ้อยคำเขาจะไม่เหมาะสม ผมคิดว่าเรารับหลักการแล้วก็หน้าที่จะดู ผมมองว่าอย่างนั้นนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : กล่าวโดยสรุปเรารับไว้พิจารณาต่อไปนะครับ ขอขอบคุณทางเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างยิ่งครับ อย่างนั้นก็ขอองค์กรต่อไปนะครับ ตมาคมก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมแล้วเชิญเลยครับ

นายไพศาล ปราการรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการ และคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ และท่านผู้ทรงเกียรติที่เคารพ กระผม ก้านันไพศาล ปราการรัตน์ นายกสมาคมก้านัน ผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย เหตุผลที่ผมเข้ามาวันนี้ก็เนื่องจากว่าสถาบันก้านัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นได้อยู่คู่บ้าน คู่เมืองมาถึง ๑๑๕ ปีแล้ว ในเรื่องของการบำบัดทุกข์บำรุงสุข ในเรื่องของความมั่นคงของประเทศ ในเรื่องการปราบปรามในสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ซึ่งขณะนั้นนโยบายภาครัฐนั้นได้มอบให้กับก้านัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นการทำงานในเรื่องนี้ และในสิ่งที่ผมพะวงมากที่สุดในเรื่องของการกระจายอำนาจ ซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นในส่วนของภูมิภาคนั้นไม่ได้มีการร่วมการบูรณาการกับท้องถิ่นเลย อย่างเช่น มาตรา ๒๗๔ วรรคสองนั้น การกำหนดอำนาจหน้าที่ เดิมนั้นใช้คำว่า รัฐ ผมขอ

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนู
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๓๔/๒

แก้ไขและเพิ่มเติมคำว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยกันเอง ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยให้คำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ และการบริหารราชการแผ่นดินเป็นสำคัญ _____

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นำพร ๓๕/๑

ซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นเหตุผลก็เนื่องจากว่า ถ้าทำอย่างนี้แล้วจะเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ให้มี
ประสิทธิภาพ และเกิดความมั่นคงกับประเทศมากที่สุด เพราะในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ในเมื่อกฎหมายให้มี
การกระจายอำนาจนั้นทางสถาบันเรายอมรับในเรื่องนี้ เพราะบทบาทหน้าที่ระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่น
ต่างกันโดยสิ้นเชิง การจะไปกำหนดท้องถิ่นในกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นไปได้ ผมจึงขอให้มีการ
กระจายอำนาจในส่วนภูมิภาคเข้าไปบรรจุอยู่ในรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ด้วย ขอกราบขอบคุณครับ

ประธาน : มีข้อคิดอะไรเพิ่มเติมอีกไหมครับ เชิญครับ

นายเมธา แซ่มสะอาด : กราบเรียนท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญที่เคารพ
นะครับ ผม กำนัน เมธา แซ่มสะอาด อุปนายกสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทยนะครับ
ขอเรียนชี้แจงให้คณะกรรมการการสถาปนารัฐธรรมนูญได้ทราบนะครับว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามที่
ท่านนายกสมาคมได้กล่าวไปแล้วว่า ๑๑๕ ปี ผมอยากเรียนให้ทราบว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จริง ๆ แล้วก็
กระจายเต็มพื้นที่ของแผ่นดินนะครับ โอกาสการสร้างชื่อเสียงความศรัทธาในใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน
กว่าจะสร้างความเชื่อความศรัทธาให้ชาวบ้านประจักษ์ ตรงนี้ในเรื่องของความมั่นคงของชาตินะครับ
ถ้าหากเรารู้จักใช้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้เป็นประโยชน์ แล้วรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่มาจากพี่น้อง
ประชาชนหลากหลายความคิด ทุกสาขาอาชีพ ถ้าหากว่าท่านได้เปิดโอกาสให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าไป
ทำงานเพื่อประชาชน ตามที่ท่านนายกสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้กล่าวไปแล้วนะครับว่า ให้กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านได้มีโอกาสเข้าไปทำงานในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในครั้งนี้ ในลักษณะของส่วนภูมิภาคเป็น
เรื่องที่ถูกต้องแล้วนะครับ ตรงที่ว่าให้กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในส่วนภูมิภาคทุกวันนี้ การที่ประชาชนไม่ได้
รับ หมายความว่าในท้องถิ่นหรือในท้องถิ่นเดียวกัน บางครั้งไม่ได้มีการคานอำนาจกันเกิดขึ้นมา
สภาท้องถิ่นลื้อมาจากสภาผู้แทนราษฎร แต่ในสภาท้องถิ่นมันไม่มีการคานอำนาจกัน ในฐานะที่เราอยู่ใน
ส่วนภูมิภาค สังกัดส่วนภูมิภาค เราก็คือส่วนท้องถิ่น ก็มาจากประชาชนเหมือนกัน ที่ประชาชนให้ความเชื่อ
ความศรัทธา ที่ได้กล่าวไปแล้วนะครับ ถ้าหากว่าเราได้เป็นตัวแทนของประชาชน ได้รู้จักได้คานอำนาจกัน
หรือรู้จักทำงานร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน มันจะดีขึ้น

ฉะนั้นถ้าหากว่าในครั้งนี้ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าหากว่าเดิมมาตรา ๒๗๔ วรรคสอง
ถ้าเพิ่มเติม อำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเข้าไปกำกับดูแลให้เป็นระเบียบ ผมว่า
ความมั่นคงและความอยู่ดีกินดีของพี่น้องประชาชนมันจะได้เป็นอย่างดีอีกครึ่งหนึ่งครับ ท่านครับ

ประธาน : ต้องขอขอบคุณทางสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนะครับ อย่างไรก็ตามก็ดีเนื่องจากว่า
ยังไม่มีลายลักษณ์อักษรที่ยื่นเข้ามา เพื่อจะให้เราได้พิจารณาในรายละเอียดของมาตราที่ท่านได้กล่าวไว้
ท่านพอพูดแล้วก็ยื่นมานะครับ แล้วเราจะได้นำมาพิจารณาในที่ประชุมนี้อีกครั้งหนึ่งนะครับ ขอรับไว้
พิจารณาคครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นำพร ๓๕/๒

นายไพศาล ปราการรัตน์ : เมื่อสักครู่ผมกราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกย่อง
รัฐธรรมนุญไปแล้วครับ นำเอกสารนี้ให้ท่านกับท่านประธานเรียบร้อยแล้วครับ

ประธาน : เนื่องจากว่าเวลานั้นจำกัดครับ ยังไม่ได้มีการกระจายเอกสารนั้นนะครับ
เอาเป็นว่าในแง่ของการรับฟังท่านได้นำเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ถือว่ามีการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ แล้ว
แต่ว่าประเด็นอย่างเป็นทางการนั้น จะได้มอบหมายให้ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่แจกให้ทางกรรมการยกย่อง
รัฐธรรมนุญทุกท่านต่อไปนะครับ แล้วเราจะนำมาพิจารณารายละเอียดอีกครั้งหนึ่งครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาสน์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ

ประธาน : ท่านไพโรจน์ เชิญครับ

- ๓๖/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วិถนา ๓๖/๑

นายไพโรจน์ พรหมลาสิน : ผมเข้าใจว่าทางสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็คงจะให้เกิดความชัดเจนจากมาตราที่ได้มีการกำหนดไว้นี้ โดยแก้ไขข้อความจากคำว่า การกำหนดหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แก่คำว่า รัฐ เป็น ราชการส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ซึ่งเรื่องนี้จะไปโยงกับมาตรา ๗๗ (๒) ซึ่งมีการพูดเอาไว้ในเรื่องการจัดระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ ก็คงจะเป็นสิ่งที่เราจะรับมาพิจารณาแก้ไขต่อไปอย่างที่ว่า และประกอบกับตอนนี้เมื่อสักหนึ่งหรือสองอาทิตย์มานี้ ทางคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการในร่างกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ เพื่อที่จะให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เพราะฉะนั้นก็คงจะมีหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐที่จะรักษาความมั่นคง รักษาระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ โดยเหตุที่ว่ากาปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นอยู่ในระดับตำบล หมู่บ้าน ซึ่งเป็นพื้นที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นข้อเสนอนี้เราก็ควรจะรับไปพิจารณาเพื่อที่จะดูว่ามันจะกำหนดให้ชัดเจนหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน ความความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในพื้นที่ต่อไปครับ

ประธาน : ขอบคุณท่านนายกสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะมาคณะครับ ก็ขอเชิญสมาคมต่อไป สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ที่มาถึงแล้ว ถ้าพร้อมแล้วเชิญเลยนะครับ

นายนาถล แก้วสุพัฒน์ : ขอบคุณครับ กราบเรียนท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ประธานร่างรัฐธรรมนูญ ผม นายนาถล แก้วสุพัฒน์ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ขอนำคณะเข้าร่วมแสดงความเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญที่ได้ยกไว้แล้วในส่วนของท้องถิ่น โดยที่ปัจจุบันแม้จะเห็นว่าหลายฝ่ายจะให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจ ดังเห็นได้จากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ได้พูดถึงหลักของการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะด้านงบประมาณ ในเรื่องของอัตราที่เป็นสัดส่วนของการจัดสรร หรือมี พรบ. กำหนดแผนขั้นตอนและการกระจายอำนาจไว้แล้ว แต่ปัจจุบันก็ยังคงอำนาจหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้หลาย ๆ มาตรา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วยังอยู่ภายใต้การกำกับของส่วนกลาง อันจะส่งผลให้การบริหารของท้องถิ่นกับพี่น้องประชาชนกำหนดทิศทางในการพัฒนาไม่ชัดเจน ยังขาดระบบที่เอื้ออำนวยต่อการประสานความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่นกับชุมชน และการพัฒนากับส่วนกลาง ในส่วนตรงนี้ก็ขอเรียนในเรื่องของทิศทางการกระจายอำนาจที่จะต้องอยู่ในหลักการที่ต้องให้ท้องถิ่นเป็นผู้พัฒนา เพราะว่าพี่น้องประชาชนหวังพึ่งท้องถิ่นเต็มรูปแบบแล้ว ให้เพิ่มขีดความสามารถให้มากขึ้น สอดคล้องกับความเหมาะสมเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงสมควรให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาเข้าสู่กรอบคิดที่จะเพิ่มขึ้น และเป็นมิติทางสังคมที่จะได้ให้พี่น้องประชาชนเข้าถึง ในส่วนตรงนี้ก็อยากจะให้ทางผู้มาร่วมได้ชี้แจงถึงเหตุผลที่จะเพิ่มเติมในการที่จะยกย่องตรงนี้ต่อไปเลยนะครับ ในมาตราในส่วนข้องที่เกี่ยวข้องกับทางท้องถิ่นครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พินัย ๓๖/๒

ประธาน : เชิญเลยครับ

นายธนวุฒิ ถาวรพราหม : กราบเรียนท่านกรรมการยกร่างที่เคารพครับ ในส่วนของ
องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นก็จะขอเสนอเรื่องหลัก ๆ ในกาที่จะยกร่างรัฐธรรมนูญ ๓ เรื่องหลัก ๆ
ด้วยกัน

เรื่องแรกก็คือ อยากจะให้มียกข้อระยะที่จะมากำหนดแนวทาง หรือทิศทางกากระจาย
อำนาจสู่องค์ประกอบส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน _____

- ๓๓๗/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๓๓๗/๑

องค์กฤษฎะในที่นี้ก็คงจะมีฐานะเป็นองค์กฤษฎะใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับ กกต. หรือ ปปช. อะไร
อย่างนั้นครับ

เหตุผลหลักการที่ ๒ ก็คือความมีอิสระในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ซึ่งการกำกับดูแลจะต้องเป็นไปด้วยการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้ว
คณะกรรมการที่จะมากำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็น่าจะเป็นคณะกรรมการที่มาจาก
ไตรภาคี

๑. ก็คือตัวแทนของภาครัฐ
๒. ก็คือตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. ก็คือตัวแทนของภาคประชาชนจากเดิมผู้กำกับดูแลเป็นตัวแทนจากภาครัฐ ก็คือ

นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

ประเด็นที่ ๓ ก็คือการแบ่งภารกิจ คณะกรรมการชุดนี้จะต้องแบ่งภารกิจระหว่าง
รัฐบาลกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน เพื่อกำหนดสัดส่วนรายได้ให้ชัดเจน และมี
ระยะเวลาที่แน่นอน ทั้งภารกิจและรายได้จะต้องสอดคล้องกัน ทั้งนี้เงื่อนไขของระยะเวลาก็ต้องเป็นที่
แน่นอนนะครับ

ในส่วนของรายมาตราที่จะขอแก้ไขในร่างรัฐธรรมนูญที่กำลังจัดทำอยู่นี้ครับ ในหมวดที่ ๕
มาตรา ๗๗ (๒) ตอนท้าย ๆ ที่เดิมให้จังหวัด เดิมการจัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการ
ส่วนภูมิภาค และของท้องถิ่นให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ มีความรับผิดชอบโดยให้จังหวัดเป็นตัวแทน
ของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และรวมทั้งกำกับ ดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันนี้ขอแก้ไข
ว่าในการจัดทำแผนของท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีอิสระในเรื่องของการจัดทำแผน เพราะความ
แตกต่างหลากหลายทางด้านสังคม ทางด้านความเชื่อ ทางด้านภูมิศาสตร์ และเศรษฐกิจ และทางด้าน
อื่น ๆ อีกมากมาย ส่วนการกำกับดูแลก็ให้เป็นรูปของไตรภาคีเหมือนที่เสนอไว้ในเบื้องต้นแล้ว

ส่วนลำดับต่อไป ก็อยู่ในหมวดที่ ๑๔ มาตรา ๒๗๓ ในมาตรา ๒๗๓ การกำกับดูแล
ท้องถิ่น เมื่อกี้ได้พูดโดยหลักการไปแล้วว่า ต้องเป็นไปเพื่อการส่งเสริมเจตนารมณ์ การปกครองตนเอง
ของท้องถิ่น และเพื่อการยอมรับ เพื่อการรับรองคุ้มครองสิทธิชุมชน และสืบทอดคุ้มครองวัฒนธรรม
ให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา

แล้วในมาตรา ๒๗๔ ในเรื่องของความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยากจะ
ให้ตัดในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาที่ไปสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ เมื่อกี้ เดิมการจัดทำแผนพัฒนา
และการกำหนดนโยบายจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัด และประเทศเป็น
ส่วนรวม เมื่อนำบทบัญญัตินี้ไปใช้ ถ้าท้องถิ่นใดที่อาจจะมีแผนพัฒนาที่แตกต่างกับจังหวัด ก็จะทำให้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๓๗/๒

แผนพัฒนาเหล่านั้นไม่ผ่าน แล้วก็จะไปเป็นข้อต่อของระบบราชการที่กำกับดูแลท้องถิ่น
แล้วในขณะที่เดียวกันที่ได้พูดไว้ในเบื้องต้น อยากจะให้มีความกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง
เราอาจจะใช้ชื่อเป็นคณะกรรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นระดับชาติ หรือท้องถิ่นแห่งชาติ ซึ่งเป็น
องค์กรอิสระเข้ามาดูแล แล้วก็นอกจากดูแลแล้วสามารถออกระเบียบ วางระเบียบหลักเกณฑ์ในเรื่อง
ของการกระจายอำนาจ แล้วก็การแบ่งภารกิจต่าง ๆ

- ๓๘/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๓๗/๑

อีกส่วนหนึ่งก็คือ มาตรา ๒๗๙ ในเรื่องของการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในวรรคสาม ในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องยึดถือระบบคุณธรรมและให้มีองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรม ผมคิดว่าตรงนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องให้มีองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรม เพราะองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรม ก็หมายความว่าระบบนั้นไม่มีคุณธรรม แต่ถ้าจะต้องใส่เข้าไปก็น่าจะเป็นองค์กรที่เสริมสร้างระบบคุณธรรม แล้วก็ขอเสนอบทบัญญัติบางตัวที่เขียนต่อท้ายในรัฐธรรมนูญว่า ตามกฎหมายบัญญัติ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็เช่นเดียวกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในเรื่องของการกำหนดนโยบาย ในเรื่องของการบริหารงานบุคคล ในเรื่องของการเงิน แต่ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ ที่นี้พอเป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ บางส่วนราชการก็เอาหลักเกณฑ์ ถือว่าเป็นกฎหมายมีเหตุผลแล้วก็มีประสบการณ์ในการบริหารงานราชการท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น การศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา แต่ในที่สุดแล้วอาจจะกรมเองหรือท่านข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางคนก็ได้วางหลักเกณฑ์ซึ่งหลักเกณฑ์เหล่านั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการและความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในเรื่องของการศึกษา เพราะฉะนั้นกฎหมายบัญญัติ กฎหมายตัวนี้ถ้าจะบัญญัติให้เป็นพระราชบัญญัติเสียดีกว่า เพราะว่าเอาหลักเกณฑ์ไปเป็นกฎหมาย เอาแนวทางปฏิบัติ แนวทางชักจูงของกรมไปถือว่าเป็นกฎหมาย ซึ่งในขณะนี้ปัจจุบันก็มีเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฟ้องศาลปกครองกับกรมส่งเสริมอยู่เป็นประจำ

ในมาตรา ๒๗๙ เช่นเดียวกัน วรรคท้าย เรื่องของการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือนและการลงโทษ ที่ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการท้องถิ่นและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามคณะกรรมการกำหนด ให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัตินะครับ อันนี้ขอเพิ่มเติมว่า แต่จะต้องไม่ขัดต่อความเป็นอิสระในการบริหารบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ประธาน : ครบถ้วนหรือยัง

นายธนาวุฒิ ถาวรพราหม์ : เดี่ยวยังมีเพิ่มเติมอีกนิดนะครับ

ประธาน : เชิญเลยครับ เพราะว่าเวลามีจำกัด

นายภาณุวุธ นุรณพรม : ขออนุญาตเพิ่มเติมในส่วนของมาตรา ๒๗๕ ในหมวดเดียวกันนะครับ ในมาตรา ๒๗๕ วรรคท้ายที่พูดถึงในเรื่องกรณีที่มีการจัดตั้งองค์กรส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดโครงสร้างการบริหารรูปแบบอื่นที่แตกต่างจากที่กฎหมายบัญญัติมิได้ อันนี้ในส่วนของท่านท้องถิ่นเรามีการประชุมหารือและพิจารณาเห็นว่าไม่ควรใส่ไว้ เพราะเป็นการป้องกันไม่ให้รัฐรูปแบบพิเศษ รูปแบบอื่นซึ่งมีใ้รูปแบบที่มีการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชนเข้ามานะครับ ก็คงจะขอตัดตรงนี้ได้ด้วยนะครับ
ขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๓๘/๒

ประธาน : ก็ครบถ้วนนะครับ ที่เป็นข้อเสนอของสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล
แห่งประเทศไทย ก็ขอขอบคุณทางสมาคมอย่างยิ่งนะครับ จะรับไว้พิจารณาต่อไปนะครับ เนื่องจากว่ายังมี
องค์กรที่มาแล้ว แล้วรออยู่หลายองค์กร ก็ขอเชิญที่ลงทะเบียนไว้ก่อนนะครับ คือ สหพันธ์วิทย์ชุมชน
แห่งชาติ ถ้าพร้อมแล้วเชิญนะครับ เชิญตรงกลาง เชิญนำเสนอข้อมูลที่จะเพิ่มเติมหรือแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ
ได้เลยครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พุทธชาติ ๓๗/๑

นายกนก มณีวงศ์ : ท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านนะครับ ข้อเสนอของ สหพันธ์นั้น ต้องขอภัยนะครับที่ไม่ได้เขียนหัวข้อว่า ข้อเสนอของสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ กรุณาตาม เอกสารขอเขียนข้อเสนอของสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติด้วยนะครับ ก่อนอื่นก่อนที่จะนำเสนอเรื่องของ ข้อเสนอของสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาตินั้น ขอนำเสนอที่มาที่ไปของสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติสักนิดหนึ่ง ว่า จริง ๆ แล้วสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาตินั้นตั้งขึ้นมาตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๕ ณ หอประชุมใหญ่ วิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก่อตั้งขึ้นมาโดยมีเครือข่ายภาค ๗ ภาค ก็มีภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคอีสาน กรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคกลาง โดยมีคณะกรรมการทั้งหมด ๒๑ ท่าน ที่นี้สหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาตินั้นได้มีเครือข่ายวิทยุชุมชนทั่วประเทศโดยประมาณ ๒๘๐ จุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชน แล้วก็วิทยุชุมชนที่อยู่ในเครือข่ายของสหพันธ์จะต้องเป็นวิทยุที่จัดตั้ง ขึ้นมาโดยชุมชน คือเป็นของชุมชน ชุมชนจัดตั้งขึ้นมาเอง เป็นของชุมชนและบริหารจัดการโดยชุมชน และบริหารจัดการเพื่อชุมชน และจะต้องไม่มีการโฆษณาเพื่อผลกำไรในเชิงธุรกิจใด ๆ ทั้งสิ้น นี่คือนโยบายของ วิทยุชุมชนนะครับ และที่เราจะเสนอวันนี้ก็คงจะลงลึกถึงมาตรา ๔๗ แล้วก็บทเฉพาะกาลตามที่แจกนะครับ เรียนเชิญอาจารย์

นายศิริพล สัจจาพันธุ์ : ท่านประธานที่เคารพ และผู้มีเกียรติครับ ในมาตรา ๔๗ ที่ทาง สหพันธ์ได้พิจารณาแล้วนะครับ เนื่องจากว่ามีเนื้อหาในรายละเอียดที่จะต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาก จึงจำเป็นต้องยกทั้งมาตรา ร่างใหม่ทั้งมาตราเลยนะครับ ผมขออนุญาตอ่านให้ท่านผู้มีเกียรติได้ฟังนะครับ

มาตรา ๔๗ คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติ เพื่อประโยชน์สาธารณะ ในวรรคแรกนี้ไม่เปลี่ยนแปลงแก้ไขนะครับ

ให้มีองค์กรอิสระชื่อ สภาพัฒนาทรัพยากรสื่อสารแห่งชาติ ซึ่งมาจากกระบวนการคัดสรร ประกอบด้วยผู้นำชุมชน ๑๕ คน ผู้นำท้องถิ่น ๑๐ คน ประชาสังคม ๘ คน นักวิชาการ ๕ คน ผู้เชี่ยวชาญ ๔ คน ตัวแทนกลุ่มผู้ประกอบการตามสัดส่วน ๑๘ คน ซึ่งทำหน้าที่ดังนี้

๑. ดูแลจัดสรรและพัฒนาคลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งกระจายเสียงวิทยุ โทรทัศน์และ โทรคมนาคมให้เกิดความเป็นธรรม ได้ประโยชน์สูงสุดทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และชุมชน

๒. ดูแลการพัฒนาสื่อทุกประเภทให้นำเสนอเนื้อหาสาระที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและ ประเทศชาติ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีของคนในชาติ สนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ทุกแขนง การพัฒนา คุณภาพชีวิต สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม การสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นทุกชนชาติ การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓. จัดตั้งและกำกับดูแลสถาบันจัดสรรและพัฒนาคลื่นความถี่แห่งชาติและสถาบันสื่อ เพื่อประโยชน์สาธารณะแห่งชาติตามข้อ ๑ และข้อ ๒

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พพธชาติ ๓๙/๒

๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้คนในชุมชนและประชาสังคมเข้าร่วมคิด
ร่วมพัฒนาทุกขั้นตอน

๕. จัดตั้งและดูแลกองทุนพัฒนาทรัพยากรสื่อสารของชาติที่สามารถหนุนเสริม
กระบวนการพัฒนาสื่อของชาติให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ

๖. กำกับการมิให้มีการครอบงำสื่อหรือการครอบงำใด ๆ ซึ่งจะมีผลเป็นการขัดขวาง
เสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

สุภาภรณ์ ๔๐/๑

๗. กำกับกรมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการ หรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหาร กิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าว

มาตรา ๒๙๕ เสนอเพิ่มเติมแก้ไขอย่างนั้นะครับ ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติ ดังต่อไปนี้มาใช้บังคับกับกรณีต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑. มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๗ วรรคสองมาใช้บังคับจนกว่าจะมีการตรากฎหมาย เพื่อจัดตั้งองค์กรอิสระ สภาพัฒนาทรัพยากรสื่อสารแห่งชาติ รวมถึงสถาบันทั้งสอง ทำหน้าที่จัดสรรคลื่น ความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งต้อง ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ กฎหมายที่จะตราขึ้นต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการ อนุญาตสัมปทานหรือสัญญาที่เป็นธรรม ซึ่งมีผลสมบูรณ์อยู่ในขณะที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จนกว่าการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญานั้นจะสิ้นสุด ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ก็เป็นข้อเสนอใหม่ะครับ ซึ่งเพิ่งเสนอเข้ามาก็คงจะรับไว้ที่จะพิจารณากัน ต่อไปนะครับ มีอะไรเพิ่มเติมอีกใหม่ครับนอกจาก ๒ มาตราแก้ไขใหม่ครับที่เป็นมาตราหลัก ขอขอบคุณทาง สหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติที่ได้นำเสนอข้อมูลแล้วก็ร่างเป็นมาตรามา เราจะรับไว้พิจารณาคำ ขอบคุณมากครับ ก็ขอองค์กรอื่น เนื่องจากว่าที่แจ้งไว้ยังไม่มาก็เลยมีองค์กรที่แทรกเข้ามาคือ เครือข่าย ปฏิรูปสื่อเพื่อประชาชนที่ขอเพิ่มมา ถ้าอย่างนั้นขอเชิญต่อเลยครับ เชิญเลยครับ

นางสาวปัทมพร ไพบุลย์วัฒนกิจ : กราบสวัสดิ์ท่านประธานและคณะกรรมการการยกเว้น รัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้คะ ดิฉัน นางสาวปัทมพร ไพบุลย์วัฒนกิจ และคณะ ก็คือคุณไพศาล พิโรคำ แล้วก็อาจารย์ธวัช อินทวงศ์ ซึ่งเป็นตัวแทนของเครือข่ายปฏิรูปสื่อภาคประชาชน ก็อยากจะมาขอเสนอ เกี่ยวกับเรื่องของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ๓ มาตรา ซึ่งวันนี้คณะเครือข่ายปฏิรูปสื่อภาคประชาชนประกอบด้วย สื่อทั้งวิทยุชุมชน ทั้งสื่อพื้นบ้าน ละครชุมชน สำนักข่าว แล้วก็สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ภาพยนตร์ ทุก ๆ สื่อรวมกันนะคะ ซึ่งเป็นเครือข่ายสื่อที่ทำเพื่อ ประโยชน์สาธารณะ ไม่มีการแสวงหากำไรในทางธุรกิจและการเมือง ก็ตั้งใจที่มีโอกาสได้มาเสนอในเวทีนี้ เพราะเราไม่คิดว่าเราจะจะมีโอกาสมาในวันนี้ ก็ขอพูดเลยแล้วกันนะคะ ก็คือเครือข่ายทั้งหมดทุกเครือข่าย ได้มีการประชุมและคุยกันที่ผ่านมามากตลอดระยะเวลา ๓ เดือน แล้วเข้าไปร่วมในเวทีรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชน แล้วเราก็มีข้อเสนอหลายข้อ แล้วเราก็มาดูรัฐธรรมนูญฉบับล่าสุดที่มีการยกเว้นกันนะคะ ก็มี ความคิดเห็นดังนี้

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๕๐/๒

ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยในสวนที่ ๗ มาตรา ๔๕ คำว่า
สื่อมวลชนอื่น วรรคที่สาม คำว่า การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลดรอนเสรีภาพตาม
มาตรานี้จะกระทำมิได้ ตรงนี้เราขอให้เพิ่มคำว่า นิยามคำว่า สื่อมวลชนอื่น _____

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๕๑/๑

เราเพิ่มว่า อันรวมถึงด้านหลังของสื่อมวลชนอื่น นะคะ อันรวมถึงสื่อกระแสหลัก สื่อทางเลือกและสื่อภาคประชาชน เพื่อสิทธิเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้ เพื่อให้เป็นการคุ้มครองสื่อ ทั้งสื่อภาคประชาชน สื่อทางเลือกภาพยนตร์ และอื่น ๆ ด้วยนะคะ อยากให้เพิ่มเติมนิดหน่อยเข้าไปในนี้ นอกจากนี้เราอยากให้ตัด วรรคห้า การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น ตรงนี้ก็ขอให้เพิ่มว่า หรือสื่อกระแสหลัก สื่อทางเลือก และสื่อภาคประชาชนจะกระทำมิได้ นะคะ การให้นำข่าว หรือบทความ หรือข้อความ หรือข่าวไปให้ตรวจก่อน แล้วเราค่อยตัดตรงนี้ว่า เว้นแต่ จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมาย เราอยากให้ตัดตรงนี้ทั้งนะคะ เราเปลี่ยนเป็นว่า เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติและประชาชน

ต่อไปมาตรา ๔๖ นะคะ เดี่ยวจะมอบเป็นเอกสารให้กับท่านประธานเอาไว้นะคะ มาตรา ๔๖ วรรคแรก ที่บอกว่า พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่น ย่อมมีเสรีภาพในการเล่นข่าวและแสดงความคิดเห็น ภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญโดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น แต่ต้องไม่ขัดต่อจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ เราให้เพิ่มตรงนี้เข้าไป ด้านหลังการประกอบวิชาชีพว่า ทั้งนี้ ต้องมีกลไกควบคุมกันเองขององค์กรวิชาชีพ นะคะ นอกจากนี้ใน มาตรา ๔๖ วรรคสุดท้ายก็คือวรรคสาม ให้ตัดตรงคำว่า กฎหมายหรือ ก็คือการเล่นข่าวหรือว่าการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าหากเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจโดยไม่ชอบและไม่มีผลใช้บังคับ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ ตรงนี้เราให้ตัดคำว่า กฎหมายหรือ ในวรรคสาม ออก คือเราคิดว่า เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ ก็พอแล้วนะคะ เพราะว่ามันมีกลไกการควบคุมกันเองขององค์กรวิชาชีพ เราเน้นในเรื่องจริยธรรมนะคะ นอกจากนี้เราขอเพิ่มเติมเข้ามาในมาตรา ๔๖ เป็นวรรคสี่ว่า เจ้าของกิจการสื่อและรัฐต้องสนับสนุนให้พนักงานรวมตัวกัน หรือจัดตั้งสหภาพแรงงานเพื่อให้มีกลไกกำกับดูแลกันเองของกลุ่มวิชาชีพสื่อ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและปกป้องสิทธิเสรีภาพของกลุ่มประกอบวิชาชีพสื่อ อันนี้เราอยากจะให้เพิ่มเติมให้มีการสนับสนุนให้มีการรวม หรือว่าจัดตั้งสหภาพแรงงานขึ้นมา เพื่อปกป้องความเป็นธรรมและสิทธิเสรีภาพ

ส่วนมาตรา ๔๗ เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปสื่อด้วยนะคะ ในมาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้มีองค์กร เราตัดคำว่า ของรัฐ ออกนะคะ ที่เป็นอิสระ คำนี้ถ้าประชาชนทั่วไปตีความ ของรัฐ มันจะเป็นอิสระได้อย่างไรคะ ดังนั้นเราเลยเพิ่มว่า ให้มีองค์กรอิสระไม่น้อยกว่าสององค์กร และองค์กรภาคประชาชน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

วีรพร ๔๑/๒

ร่วมกันทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลกิจการวิทยุโทรทัศน์และกิจการ
โทรคมนาคม แล้วก็ให้เพิ่มว่า ให้รัฐต้องสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเป็น
เจ้าของ การบริหารจัดการ และการดำเนินงานสื่อมวลชนสาธารณะ ตลอดจนต้องสนับสนุนส่งเสริมให้เกิด
การพัฒนาความเข้มแข็งของสื่อภาคประชาชน จัดสรรคลื่นความถี่อย่างทั่วถึงเท่าเทียม โดยคำนึงถึงสิทธิ
ของภาคประชาชนที่หลากหลายและเป็นธรรม กระจายอำนาจองค์การอิสระสู่ท้องถิ่น โดยเพิ่ม การมีส่วนร่วม
การบริหารจัดการ การจัดสรรคลื่นในระดับท้องถิ่น และติดตามตรวจสอบการทำงาน โดยภาคประชาชน
ให้เพิ่มเข้ามาในวรรคสาม การดำเนินงาน ดังนี้ค่ะ _____

- ๔๒/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๔๒/๑

นอกจากนี้แล้วเราอยากให้ตัดตรงวรรคสี่ การกำกับการประกอบกิจการตามวรรคสอง เมื่อกั้นที่กล่าวและ
เพิ่มไปแล้วนะคะ ต้องมีมาตรการเพื่อมิให้มีการควมรวมหรือการครองสิทธิ์ข้ามสื่อ หรือการครอบงำระหว่าง
สื่อมวลชน และตัดคำว่า ป้องกัน ออก เป็น มิให้มีการควมรวม และเราเพิ่มคำว่า หลังการควมรวมหรือ
การครองสิทธิ์ข้ามสื่อ อันนี้เราให้เพิ่มตรงนี้ด้วยเพื่อเป็นการป้องกันกรครองสิทธิ์ข้ามสื่อระหว่างสื่อด้วย
กันเอง ขอประทานโทษนะคะย้อนกลับไปท่วรรคสามตรงที่บอกว่า การดำเนินการตามวรรคสองต้อง
คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ ระดับประเทศ ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม
ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น ให้ตัดคำหลังตรงนี้ว่า รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรี เพราะว่า
เราไม่เน้นการทำสื่อเพื่อการแข่งขัน แต่เราเน้นเพื่อความเป็นธรรม อันนี้เราให้ตัดคำว่า แข่งขันโดยเสรี
ออกไป

นอกจากนี้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๙๕ ในมาตรา ๒๙๕ มันมีผลเนื่องมาจาก
มาตรา ๔๗ นั่นเอง ก็คือว่าเรายังขอยืนยันนะคะว่าใน (๑) ที่เพิ่มเติมว่า เพื่อจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ
องค์กรหนึ่ง เราตัดออก คำว่า ของรัฐที่เป็น กับตัดคำว่า องค์กรหนึ่ง ออกไปเลย ให้เป็น เพื่อจัดตั้งองค์กร
อิสระไม่น้อยกว่าสององค์กร และมีองค์กรภาคประชาชนทำหน้าที่จัดสรรคดีความถี่และกำกับดูแล
การประกอบกิจการ นอกจากนี้ในนี้ยังบอกอีกว่า ซึ่งการจัดตั้งองค์กรนี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับตั้งแต่วัน
ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ดังนั้นเราขอเพิ่มเติมเข้าไปว่า ในกรณีที่ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กร เราขอตัด
หลังคำว่า ทั้งนี้ ออกนะคะ กฎหมายที่ตราขึ้นต้องไม่กระทบกระเทือนถึงการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญา
ซึ่งมีผลสมบูรณ์ในขณะที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้จนกว่าการอนุญาตสัมปทานจะสิ้นสุดผลลง อันนี้
เราตัด ๒ บรรทัดนี้ออก เราขอแปลงใหม่เป็นว่า การตรากฎหมายต้องไม่กระทบกระเทือนเฉพาะการอนุญาต
สัมปทาน สัญญา ที่กระทำก่อนปี ๒๕๔๓ เท่านั้น เพื่อให้เกิดความยุติธรรมนะคะ รวมถึงให้คุ้มครองการ
ดำเนินการกิจการสื่อของภาคประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ จนกว่าจะมีองค์กรอิสระ
มากำกับดูแล โดยในระหว่างการจัดตั้งองค์กรอิสระนี้ ถ้าหากภายในหนึ่งปียังไม่สามารถจัดตั้งได้ให้มี
การจัดตั้งคณะกรรมการสื่อภาคประชาชนชั่วคราวขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่จัดสรรคดีความถี่และกำกับดูแล
การประกอบกิจการสื่อของภาคประชาชนที่ไม่มีผลประโยชน์ทางการเมืองและธุรกิจภายในระยะเวลา
เก้าสิบวัน ขอเสนอตรงนี้นะคะ

ประธาน : ครบถ้วนหรือยังครับ เพราะว่ามีองค์กรที่เขาเข้าคิว เขามาแล้วครับ

นางสาวปัทมา ไพบูลย์วัฒนกิจ : จะเพิ่มเติมอะไรใหม่คะ ไม่มีแล้วใช่ไหมคะ ไม่มีแล้วคะ

ก็ขอขอบพระคุณท่านประธานคณะกรรมการและอาจารย์เจิมศักดิ์ แล้วก็พี่ ๆ ที่เชื่ออำนวยความสะดวก
ให้เข้ามาในวันนี้คะ ขอบพระคุณมากคะ

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนู
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เบญจกุล ๔๒/๒

ประธาน : ครับ เราก็จะรับไว้พิจารณาค่ะ

นางสาวปิ่นพร ไพบูลย์วิเศษกิจ : เอกสารส่งไปแล้วค่ะ

ประธาน : ได้ครับ เดี่ยวขอตามคิว หมายเลข ๙ เข้ามาแล้วนะคะ สมาคมผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย ถ้าพร้อมแล้วเชิญนะคะ ถ้ายังไม่พร้อมก็เป็น คณะกรรมการ
สมานฉันท์แรงงานไทย เห็นว่ากำลังแลกเปลี่ยนอยู่ครับ

- ๔๗/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ฉันทฎา ๔๓/๑

ถ้ามัธยมศึกษามาถึงแล้ว เชิญเลยนะครับ สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย
เชิญเลยครับ สมาคมสันนิบาตเทศบาลมาถึงแล้วใช้ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นเชิญเลยครับ สมาคมสันนิบาต
เทศบาลก่อนแล้วกันครับ

นายวิทย์ ประทักใจ : ไม่ใช่ครับ สมาคมสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นต้องอยู่คิวหลังครับ ขอสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
แห่งประเทศไทยคิวก่อนครับ ท่านจะคิวหลังเขาจะครับ เรียงอย่างนี้ครับ สมาคมผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย แล้วก็คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย แล้วก็ถึงสันนิบาตสหกรณ์ครับ
เชิญเลยครับ

นายวิฑรยา บริบูรณ์ทรัพย์ : เรียนท่านประธานครับ เอกสารจะให้แจกเลยไหมครับ
ท่านจะได้ดูด้วย เรียนท่านกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนุญครับ ผมในนามของสมาคมผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษาแห่งประเทศไทยนะครับ พร้อมคณะกรรมการและผู้แทนของสมาคมผู้บริหารที่มา
ขอความกรุณาในเรื่องเกี่ยวกับการบัญญัติเรื่องที่เป็นสาระสำคัญในรัฐธรรมนุญในมาตรา ๗๙ และมาตรา
อื่น ๆ ที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษา ผมขออนุญาตเรียนว่า ทางสมาคมได้รับความเห็นจากสมาชิก
คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง ในส่วนที่เกี่ยวกับการมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษา
ที่มีนักเรียนอยู่หลายล้านคนในทุกจังหวัดของประเทศ เรื่องที่ทางสมาคมได้ขอความกรุณาจาก
คณะกรรมการการยกย่องก็คือเรื่องที่จะเสนอขอให้พิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องของนโยบายการศึกษา
แล้วก็เรื่องเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา คือ มาตรา ๔๔ นะครับ ในมาตรา ๔๔ นั้น
มีเรื่องเกี่ยวกับวรรคหนึ่ง เรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกี่ยวกับด้านการศึกษา คือในวรรคหนึ่งนั้น
ทางสมาคมขอให้ทางคณะกรรมการการยกย่องได้โปรดพิจารณาเพิ่มข้อความในวรรคหนึ่ง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ประกาศลักษณะ ๔๔/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

วรรคหนึ่ง บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี โดยเริ่มจากการศึกษาระดับปฐมวัย ที่เพิ่มนะครับ ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เหตุผลก็คือว่า ในขณะที่การศึกษาสิบสองปี ใช้คำว่า ไม่น้อยกว่า หมายความว่า อาจจะมากกว่าสิบสอง สิบสาม สิบสี่ สิบห้าก็ได้ แต่ที่เริ่มจากปฐมวัย เพราะขณะนี้เราเริ่มกันตั้งแต่ชั้น ป.๑ ชั้น ป.๑ เป็นชั้นที่นับไปตั้งแต่ ป.๑ ไปถึง ม.๖ แต่ความจริง ๆ แล้วฟังจากประชาชน ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดว่าเด็กตั้งแต่เริ่มปฐมวัย คือก่อนประถม เขาเรียกกันว่า อนุบาล นะครับ หรือก่อนชั้นประถม เป็นชั้นที่เด็กจะต้องเข้ารับการ ศึกษา เริ่มเรียน เดียวนี้ทุกคนนะครับลูกที่เกิดมาจะเข้าปฐมวัยก่อนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนของ เอกชนหรือของรัฐบาลก็ตาม โรงเรียนรัฐบาลทุกแห่งขณะนี้เกือบจะเรียกว่าทุกจังหวัด จะมีเรื่องของอนุบาล ในทุกโรงเรียนจัดไว้ให้ แต่ถ้าเป็นเอกชนก็จะคิดค่าใช้จ่ายครับ ถ้าเป็นเอกชนจะสูง ถ้าของรัฐบาลก็จะ ไม่เสียค่าใช้จ่าย เพราะฉะนั้นถ้าเมื่อมีการคุ้มครองให้สิทธิในการเรียนของนักเรียนโดยเริ่มจากชั้น ก่อนประถมศึกษา คือปฐมวัยเป็นต้นไปสิบสองปี เป็นอย่างน้อย ก็จะเริ่มต้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนกระทั่งถึง ม.๓ หรือจะจัดถึง ม.๔ ม.๕ ม.๖ ก็ไม่เป็นไร เพราะว่าไม่น้อยกว่าสิบสอง จะทำให้เกิดประโยชน์กับการ พัฒนาเด็ก ถ้าจะเริ่มเด็กเล็ก ๆ ซึ่งจะเป็นนักเรียน เป็นพื้นฐาน วางรากฐานก่อนจะไปสู่การเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาต่อไป

ในส่วนวรรคสามของมาตรา ๔๔ ทางสภาคอมอยากจะขอเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมนะครับ

ในวรรคสามคือ เพิ่มจากคำว่า การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ หรือเอกชน เพิ่มคำว่า บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันการศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ แต่ว่าอยากจะขอขีดคำว่า การศึกษาทางเลือกของประชาชน นอกนะครับ การศึกษาทางเลือกของประชาชน ที่เดิมในช่องกลางนั้น คือการศึกษาทางเลือกของประชาชนนี้ครับไม่มีความชัดเจนว่าจะเลือกอะไร เลือกแบบไหน เลือกอย่างไร และบาทที่เลือกแล้วเป็นทางเลือกที่ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งในพื้นที่ และมีปัญหาเรื่องความมั่นคงด้วยซ้ำไป และอีกอย่างหนึ่งนะครับ การศึกษาทางเลือกนี้ยังไม่มีบัญญัติไว้ใน ส่วนใดของกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเลย แต่คำที่ทางสภาคอมเสนอมานี้ ในเหตุผลข้อที่ ๓ นะครับ บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชนต่าง ๆ เหล่านี้นะครับ ขณะนี้มีบัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นข้อความที่ครอบคลุมว่า การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ หรือจะเป็นเอกชน จะเป็นบุคคล จะเป็นครอบครัว จะเป็นองค์กรชุมชน องค์กรสถาบันต่าง ๆ อะไรก็แล้วแต่ รวมหมดนี้นะครับ รวมทั้งการเรียนรู้อัตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ส่งเสริมจากรัฐ ความหมายจะครอบคลุมแล้วชัดเจนครับ ชัดเจนว่าการศึกษาทางเลือก ซึ่งจะทำให้ได้ผลและ ครอบคลุมได้หมด และตรงประเด็น ตรงเป้า และหลากหลายเหมือนกันครับ แต่ว่าชัดเจนและมีบัญญัติอยู่ แล้วในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา ๑๒

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะที่ ๔๔/๒

ในมาตรา ๗๙ (๑) สภาคนมอยากจะขอเพิ่มข้อความ คือเรื่องของคำว่า คู่ครองและ
พัฒนาเด็กและเยาวชน คือเพิ่มคำว่า สนับสนุน การอบรมเลี้ยงดู และการศึกษาปฐมวัย คือนอกจากจะ
พัฒนาเด็กแล้วรัฐต้องสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ปฐมวัยครับ จะไป
สอดคล้องกับมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งพอดี ซึ่งเป็นเรื่องที่จะทำให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ
การศึกษาเด็กตั้งแต่เริ่มเยาว์วัยเป็นต้นมา

- ๔๕/๑

คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

ยารัตน์ ๔๕/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

รวมทั้งการเลี้ยงดูด้วยเพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรา ๔๘ อีกนิตหนึ่งครับ มาตรา ๗๙ ในวรรคสาม เมื่อสักครู่วรรคหนึ่งนะครับ วรรคสามนั้นจะพูดถึงการพัฒนาคุณภาพแล้วก็การจัดการศึกษา ในนโยบายของการศึกษาของรัฐ ทางสมาคมขอความกรุณาว่าอยากจะขอเพิ่มในส่วนแรกก่อนที่ท่าน กรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญได้กำหนดไว้โดยที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไร แต่เพิ่มให้เกิดความชัดเจน เพิ่มให้เกิดความมีเอกภาพในการที่จะมีการจัดการพัฒนาคุณภาพในแต่ละระดับชั้น ผมทราบเรียนว่าที่เราเขียนว่า พัฒนากฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาตินั้น ปัจจุบันในวันนี้เรามี พรบ. การศึกษาแห่งชาติอยู่แล้ว อยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ แต่ถ้าเผื่อว่าฉบับนี้ไม่ได้เขียนไว้ทำให้กฎหมายการศึกษาแห่งชาตินั้น หายไป ก็อยากจะให้พัฒนากฎหมายเดิมให้มันเป็นการส่งเสริมการศึกษา อันนี้ไม่มีอะไรครับ เป็นเพียงว่า ยังคงให้มีคำว่า กฎหมาย พรบ. การศึกษาแห่งชาติอยู่ แต่ว่าในบรรทัดที่ ๒ ส่งเสริมการจัดการการศึกษา แยกเป็นระดับประถม มัธยม อุดมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนโดยมีหน่วยงานรับผิดชอบในการ จัดการศึกษานั้น ผมทราบเรียนว่า คำว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา นั้น ถ้าหากว่า (๓) ขึ้นมาโดยที่บอกว่า พัฒนาคุณภาพการศึกษา นั้น ในปัจจุบันวันนี้เราขาดการพัฒนาในแต่ละ ระดับชั้นที่ชัดเจน คำว่า ชัดเจน กระผมทราบเรียนว่าในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปี ๒๕๔๒ นั้น จัดการศึกษาไว้แบ่ง เป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาอุดมศึกษา ขั้นพื้นฐานนั้นแบ่งแยกออกเป็น ๒ ระดับ คือระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในกฎกระทรวง ฉบับปี ๒๕๔๖ ว่าด้วยการจัดระบบการศึกษา ตรงนี้ครับ ขณะนี้ถ้าเราไม่จัดให้ชัดเจนก็จะมีการบริหาร จัดการเรื่องนโยบายและมีองค์กรที่รับผิดชอบไม่เป็นเอกภาพ ทำให้คุณภาพ ประสิทธิภาพ มาตรฐาน การศึกษานั้นลดลง ผมมีเอกสารประกอบที่แจกแนบมาด้วย ซึ่งจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์มีการวิจัยมีเอกสาร ที่ท่านรัฐมนตรีว่าการหรือทางกระทรวงศึกษา ทาง สมศ. ได้ชี้แจงว่า คุณภาพการศึกษามันตกต่ำอย่างไร ซึ่งผมจะนำเสนอให้ท่านรู้ว่า เรื่องคุณภาพมาตรฐานการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ขณะนี้เรากำลังเป็นห่วงว่าไม่นานหรือครับเด็กเราอาจจะต้องถูกแซงจากประเทศเพื่อนบ้าน เพราะว่าเดี๋ยวนี้การจัดการศึกษา นั้นใช้ระบบการบริหารจัดการ แล้วก็การกำหนดมาตรฐานการศึกษานั้นไม่ชัดเจน เช่น เรื่องคุณภาพทาง วิชาการ นอกจากตกต่ำแล้ว เรื่องของบุคคลในการที่จะมาดูแลการจัดการศึกษาก็เอาหลักการแบบที่ว่า ใช้การผสมปนเปกัน ท่านเชื่อไหมครับ การบริหารบุคคลเอาครูประถมศึกษา เอกปฐมวัยไปสอนมัธยม ให้ย้ายไปสอนมัธยมในวิชาหลัก เอาครูวิชาหลัก เอกเคมี ชีวะ ฟิสิกส์ ย้ายไป เอาพละ ศิลปะ สังคม มาแทน ไม่มีการจัดการเรื่องเกี่ยวกับการบริหารบุคคล รวมทั้งการดูแลเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเกี่ยวกับ เรื่องบริหารทั่วไป ตลอดจนงบประมาณต่าง ๆ ไม่มีเอกภาพ เขตพื้นที่การศึกษานั้นบริหารหมดทุกอย่าง ทุกระบบ ทั้งเอกชนด้วย ทั้งมัธยม ทั้งประถมด้วย ขณะนี้มันทำให้เกิดปัญหาในทุกพื้นที่ของประเทศ ยกเว้น กรุงเทพมหานครที่ไม่มีปัญหาเพราะอยู่ในส่วนกลาง นอกนั้นแล้วจะเป็นสิ่งที่น่าวิตกห่วงใยทั้งสิ้น ถ้ามีการ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

อารีรัตน์ ๔๕/๒

กำหนดความรับผิดชอบการจัดการ และมุ่งเห็นว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในแต่ละระดับชั้น ให้ชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคม แล้วก็ให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ แต่ระดับนั้น จะมีแผนปฏิบัติและแผนในการบริหารจัดการการศึกษา ในแต่ละช่วงชั้น ระดับชั้น อย่างชัดเจน ผมขอฝาก ใน ๒ บรรทัดสุดท้ายครับ เกี่ยวกับการพัฒนาครู ซึ่งท่านกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนูญได้เสนอมานั้น ผมเห็นว่าดีมากอยู่แล้ว คงจะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ขอเพิ่มนิดเดียวครับในส่วนบรรทัดสุดท้าย โดยที่ การจัดการศึกษานั้นรัฐควรจัดงบประมาณและบุคลากร เพิ่มคำว่า บุคลากร _____

- ๔๖/๑

คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

น้ำพร ๔๖/๒

มาอยู่ในพื้นที่ในเขตอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในเขตเมือง แต่ปรากฏว่าเวลาถึงการเลือกตั้งจะต้องกลับไปเลือกตั้งในพื้นที่ ภูมิลำเนาเดิมก็เลยเป็นปัญหาว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนกับประชาชนนั้นมันขาดหายกัน เพราะว่าถึงแม้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้อำนวยความสะดวก เช่น ให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้าไว้ก่อน แต่ปัญหาก็คือว่ายังคงต้องเลือกผู้แทนในพื้นที่ ๆ ตนเคยอาศัยอยู่เช่นเดิม เพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนกับประชาชนมันไม่มีความสัมพันธ์กัน ก็คือผู้แทนที่เลือกไปนั้นไม่มีโอกาสได้มาดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนหรือพี่น้องผู้ใช้แรงงาน เพราะฉะนั้นข้อเสนอของเราจึงเสนอบอกว่าขอให้ผู้ใช้แรงงานที่ทำงานอยู่ที่แห่งไหน ขอให้ใช้พื้นที่นั้นเป็นสถานที่ในการเลือกตั้ง ใช้สิทธิเลือกตั้งในพื้นที่นั้น ให้เขาเลือก สส. ในพื้นที่นั้นเลย นั่นคือประเด็นที่หนึ่ง ซึ่งรายละเอียดก็ได้แนบให้แล้วนะครับ

ในประการที่สอง เรื่องการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งในเรื่องของการกำหนดว่าต้องจบปริญญาตรี อันนี้เป็นประเด็นที่สำคัญที่ผมคิดว่ารัฐธรรมนูญ ถ้ามองในเชิงหลักการว่าเป็นของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีนาศ ๔๗/๑

เพราะฉะนั้นวันนี้มีคนที่จะบปริญญาดูที่เพียงไม่กี่คนในประเทศไทย ไม่ก็เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นถ้า
รัฐธรรมนุญไปกัดกันสิทธิเสรีภาพของคนส่วนใหญ่ ประชาชนก็อาจจะมองว่า รัฐธรรมนุญนั้นไม่เอื้อ
ประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ ก็อาจจะทำให้เรื่องของการทำงานที่จะมองรัฐธรรมนุญเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต
เป็นส่วนหนึ่งของระบบประชาธิปไตยนั้นอาจจะเป็นปัญหา เพราะฉะนั้นในทัศนะของคณะกรรมการ
สมานฉันท์แรงงานไทยในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ สส. ซึ่งก็ได้มีการบัญญัติไว้แล้วว่าไม่ต้องจบ
ปริญญาตรี แต่ว่าในส่วนของวุฒิสภาก็ยังกำหนดไว้อยู่ดี หรือแม้กระทั่งการเป็นรัฐมนตรีก็ยังคงกำหนดไว้ว่า
ต้องจบปริญญาตรี เพราะฉะนั้นข้อเสนอของคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยก็เลยเสนอบอกว่า
ผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง ไม่ว่าจะ เป็น สส. กดี ลว. กดี หรือรัฐมนตรีก็ดี ไม่ควรที่จะกำหนดเรื่องปริญญาตรีไว้
เพราะว่าการจบปริญญาตรีนั้น ถ้าไม่มีศีลธรรม ไม่มีจริยธรรมอันดี ที่มีต่อประเทศชาติบ้านเมือง ในที่สุด
แล้ว ปัญหาที่เราเคยประสบมาในช่วงยุคสมัยที่ผ่านมา ก็จะปรากฏขึ้น อันนั้นคือสิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าวิกฤติใน
หลาย ๆ ครั้งที่เกิดขึ้นของรัฐธรรมนุญ เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วม แล้วก็
เข้าถึงกระบวนการรัฐธรรมนุญ และการใช้สิทธิเหล่านั้น นั่นก็เลยเป็นข้อเสนอในประการที่ ๒

ข้อเสนอในประการที่ ๓ ก็คือเรื่องของสิทธิการรวมตัวกันเป็นสหภาพแรงงาน รวมทั้ง
การเจรจาต่อรอง ซึ่งจะต้องได้รับการคุ้มครองจากภาครัฐ เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้ วันนี้มีการรวมตัวกัน
อย่างมากมายเพื่อที่จะต่อรอง เพื่อไม่ให้บรรษัทเจ้าเอารัดเอาเปรียบ เวลาที่มีการรวมตัวกันที่ไรก็ปรากฏว่า
ต้องมีการถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมาก อันนี้ก็ถือว่า สหภาพแรงงานนั้นก็ถือว่าเป็นองค์กรประชาธิปไตย
ขั้นพื้นฐาน ที่ทุกครั้งเราก็จะมีการเลือกตั้งกัน ก็ถือว่าเป็นองค์กรประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน ถ้าหากว่า
รัฐให้การสนับสนุน แล้วก็การคุ้มครองลงไป ก็จะทำให้โอกาสของประชาชนในการรวมตัว เพื่อที่จะรักษา
ผลประโยชน์ของตัวเอง ใช้เครื่องมือเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อที่จะดูแลสิทธิเสรีภาพของตัวเองนั้น
ก็จะเป็นการดี แล้วก็ที่ผ่านมาก็ยังให้ได้แก่เรื่องของการยอมรับในการรวมตัวกันเป็นสมาคม สหภาพ
สหพันธ์ และสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และองค์กรเอกชน ในมาตรา ๖๓ แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีบทบัญญัติว่า
ให้มีการคุ้มครอง เพราะฉะนั้นการคุ้มครองสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะขอความกรุณาจาก
คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญให้ได้บัญญัติไว้ ก็ถือว่าเป็นหัวใจในเรื่องของสิทธิเสรีภาพในการรวมตัว
กัน แต่ว่าถ้าไม่มีการคุ้มครอง ที่ผ่านมาก็เปล่าประโยชน์ เพราะว่าเมื่อมีการรวมตัวกันที่ไร เวลาจะก่อตั้ง
เป็นสหภาพแรงงานก็ถูกเลิกจ้างกันโดยตลอด ก็ทำให้พี่น้องผู้ใช้แรงงานในขณะนี้อยู่ในสภาวะเรียกร้อง
ซึ่งก็เรียกร้องอะไรต่าง ๆ ไม่ได้ อยู่ในสภาวะที่ต้องทนทุกข์ทรมาน ค่าจ้างต่าง ๆ ก็ไม่เป็นธรรม ไม่ยุติธรรม
ต่อพี่น้องผู้ใช้แรงงาน นั่นคือประเด็นที่ ๓

ประเด็นที่ ๔ อันนี้ก็ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ก็คือเรื่องของการคุ้มครองสุขภาพและความ
ปลอดภัยในการทำงาน อันนี้ก็ก็เป็นเรื่องที่ได้เสนอกันมานาน นับตั้งแต่เกิดโคกนาฏกรรมที่คณงานเคเคอร์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วិถนา ๔๗/๒

แถวพุทธมณฑล สาย ๔ ได้เสียชีวิตลง ๑๘๘ ศพ ทางพี่น้องผู้ใช้แรงงานก็เห็นว่า ประเทศไทยน่าจะกำหนดเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อที่จะดูแลความเป็นอยู่ ความปลอดภัยให้กับพี่น้องผู้ใช้แรงงาน หรือประชาชน ด้วยอย่างแท้จริง แต่ว่าในร่างรัฐธรรมนุญฉบับที่กำลังร่างกันอยู่ในขณะนี้ ก็ยังพูดถึงการเข้าถึงระบบสาธารณสุข แต่ไม่ลงรายละเอียดไปถึงลักษณะของการจัดตั้งองค์กรที่เป็นอิสระ เพราะว่าที่ผ่านมา ยกตัวอย่างเช่น สำนักงานประกันสังคมอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ก็อยู่ในภายใต้เงื่อนไขการกำกับดูแลของภาครัฐ เวลาถึงขั้นการบริหาร การจัดการจริง ๆ ก็ปรากฏว่าประชาชนผู้ได้รับผลกระทบเหล่านั้น กลับไม่ได้รับการดูแลที่เป็นธรรม เพราะฉะนั้นตามข้อเสนอของคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย ที่เสนอให้รัฐนั้น ต้องจัดให้มีสถาบันคุ้มครองสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ โดยให้เป็นองค์กรอิสระ ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ทำหน้าที่ดูแลด้านสุขภาพ ความปลอดภัย ในการทำงานแบบครบวงจร และห้ามมาตรการป้องกันตรวจสอบ การฟื้นฟู การรักษาพยาบาล และการจ่ายเงินทดแทน โดยให้ความสำคัญกับการป้องกัน แล้วก็มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยผู้แทนภาคภาคี ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐ ผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบด้วย

ประเด็นที่ ๕ ถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญในเรื่องของนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ เพราะดูในมาตรา ๘๒ ดูเหมือนว่าร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้จะบอกว่า จะดำเนินแนวนโยบายภายใต้แนวพระราชดำรัส ก็คือเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง แต่ว่าไปดูในมาตรา ๘๓ เริ่ม (๑) ก็ไปพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจเสรี ที่สนับสนุนเรื่องกลไกตลาด สิ่งเหล่านี้เองที่เป็นเรื่องสำคัญ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

จกณอม ๔๘/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เพราะว่าในประเด็นเวลานี้ก็จะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพราะฉะนั้นในข้อเสนอของคณะกรรมการสภามานฉันท์แรงงานไทย เพื่อที่จะให้ดำรงแล้วก็รักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินสมบัติของชาติไม่ให้เกิดไปอยู่ของกลุ่มนายทุนเอกชนทั้งหลาย ก็เสนอเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของมาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ บอกว่า รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจที่สามารถสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม โดยกำกับดูแลให้มีการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยเอกชน เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม ของประเทศชาติ และประชาชน หรือเพื่อให้มีการสาธารณูปโภคอันจำเป็นสำหรับประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ถือเป็นภารกิจของรัฐที่จะต้องเข้าเป็นผู้ประกอบกิจการดังกล่าวด้วยตัวเอง ห้ามมิให้นำวิสาหกิจของรัฐไปขาย หรือกระทำเพื่อผลประโยชน์ของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อันนี้ก็เป็นข้อเสนอเพิ่มเติมใน ๕ ประเด็นที่เสนอต่อคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ ซึ่งอย่างที่ทราบเรียนท่านประธานไปว่าก่อนหน้านั้นใน ๑๕ ประเด็นทางพวกกระผมพี่น้องผู้ใช้แรงงานก็ได้นำเสนอมาขั้นตอนหนึ่งแล้ว แล้วก็ในช่วงวันที่ ๑ ใน ๕ ประเด็นที่ผมนำเสนออยู่ในขณะนี้ ก็ได้นำเสนอท่านประธานคณะกรรมการ แล้วก็เมื่อ ๒ - ๓ วันที่ผ่านมา ก็ได้นำเสนอผ่านทางนายแพทย์ศุภชัย ขออนุญาตถ้าผมจำชื่อผิดนะครับ

ประธาน : ท่านชูชัยครับ

นายสาวิทย์ แก้วหวาน : ท่านนายแพทย์ชูชัยได้นำเสนอท่านไปครั้งหนึ่งแล้ว

เพราะฉะนั้นการมาในวันนี้เพื่อที่จะทราบเรียน ก็ยืนยันในเจตนารมณ์ แล้วข้อเสนอของพี่น้องผู้ใช้แรงงาน แล้วข้อเสนอเหล่านี้อยากจะทราบเรียนทั้ง ๑๕ ประเด็น และ ๕ ประเด็นที่เพิ่มเติมเหล่านี้อยากจะทราบเรียนว่าไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้น เมื่อหลังเหตุการณ์วันที่ ๑๙ กันยายน แต่ว่าเรื่องของ ๑๕ ประเด็น และ ๕ ประเด็นที่ผมเพิ่มเติมในวันนี้ ได้มีการรวบรวมนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ประกาศใช้ ๒ ปี เสร็จสิ้นลง เราก็เห็นว่าช่องว่างของรัฐธรรมนูญที่มีอยู่เมื่อปี ๒๕๕๐ นั้นมีปัญหา พวกเราเองก็พยายามที่จะรวบรวมในประเด็นที่ว่าปัญหา และประชาชนเข้าไม่ถึงรัฐธรรมนูญ พี่น้องผู้ใช้แรงงานเข้าไม่ถึงรัฐธรรมนูญก็รวบรวมไว้มาหลายปี จนถึงสถานการณ์ปัจจุบันเห็นว่าเป็นช่องทางที่เหมาะสม แล้วก็เห็นว่าทางคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญทุก ๆ ท่านนั้นก็ถือว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วก็ทำหน้าที่เพื่อชาติ เพื่อบ้าน เพื่อเมืองมาโดยตลอด เพราะฉะนั้นข้อเสนอของพี่น้องผู้ใช้แรงงานใน ๑๕ ประเด็นที่ได้นำเสนอมาก่อนหน้านี้ แล้วก็ใน ๕ ประเด็นที่ผมนำเสนอเรียนท่านประธาน และคณะกรรมการทุกท่านอยู่ในขณะนี้ ถือว่าเป็นสาระสำคัญที่จะทำให้อำนาจประชาชนส่วนใหญ่ พี่น้องผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ซึ่งในขณะนี้ มีประมาณ ๓๕ ล้านคน ทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ได้มีโอกาสเข้าถึงรัฐธรรมนูญ ถ้าเราเขียนไว้ให้ประชาชนเข้าถึง และสามารถใช้อนุสัญญาได้ ให้ประชาชนเห็นว่ารัฐธรรมนูญนั้นมันสามารถที่จะกินได้ ประชาชนผู้ใช้แรงงานเองก็หวงแหนรัฐธรรมนูญ แล้วก็ต่อไปคนอื่นจะมาฉีกรัฐธรรมนูญ หรือเปลี่ยนแปลง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จกณม ๔๘/๒

รัฐธรรมนุญโดยง่าย ๆ นั้น ประชาชนก็จะลุกขึ้นมาต่อต้าน อันนี้ผมว่าเป็นประเด็น แล้วก็หัวใจหลัก
ภายใต้หลักการของระบอบประชาธิปไตย ก็บอกว่าเป็นของประชาชนโดยประชาชน แล้วก็เพื่อประชาชน
เพราะฉะนั้นเสียงของคนส่วนใหญ่จึงน่าที่จะเป็นสิ่งที่กราบเรียนท่านกรรมการ ท่านประธาน ทุก ๆ ท่าน
จะได้บรรจุในสิ่งที่พี่น้องผู้ใช้แรงงานได้นำเสนอไว้ กราบขอบพระคุณครับ

ประธาน : ต้องขอขอบคุณท่านคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย ที่ได้เสนอประเด็น
เพิ่มเติม อย่างที่ได้กล่าวไว้แล้ว ๕ ประเด็น ครบถ้วนกระบวนการแล้ว แล้วก็ชัดเจนแจ่มแจ้งทั้งวาจา แล้วก็
ลายลักษณ์อักษร เราจะได้รับไปพิจารณาต่อไป เพราะว่ายังมีองค์กรอื่นรออยู่อีก ต้องขอขอบคุณครับ

นายสาวิทย์ แก้วหวาน : กราบขอบคุณครับ

ประธาน : ขอที่รอคิวอยู่คือ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เชิญท่านนำเสนอ
ได้เลยครับ เชิญครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ทหัยกาเบญจณี ๔๙/๑

นายมงคลสิทธิ์ พุกะนัดดี : กราบเรียนท่านประธาน ผม นายมงคลสิทธิ์ พุกะนัดดี ประธานสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย วันนี้สันนิบาตสหกรณ์ในฐานะแกนนำขบวนการสหกรณ์ไทย ซึ่งรวมด้วยสหกรณ์ทั้งสิ้นทั้งหมด ๔,๐๐๐ สหกรณ์ มีชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภท แล้วก็สหกรณ์ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๘ ล้านกว่าคนนะครับ วันนี้จะมานำเสนอเกี่ยวกับเรื่องร่างรัฐธรรมนุญฉบับปัจจุบันที่มีข้อเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ของประเทศไทย สำหรับรัฐธรรมนุญเมื่อปี ๒๕๔๐ ขบวนการสหกรณ์ เราได้บัญญัติเอาไว้ในมาตรา ๘๕ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ แต่พอมาปี ๒๕๕๐ ก็ได้เปลี่ยนมาเป็น มาตรา ๘๓ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนของสหกรณ์ไปอยู่ใน (๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์หรือการรวมกลุ่มของประชาชนในการดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ อันนี้ทางขบวนการสหกรณ์ซึ่งนำโดยสันนิบาตสหกรณ์จึงขอกราบเรียนท่านประธานช่วยกรุณาบรรจุในกลุ่มของสหกรณ์ที่เราจะได้นำเสนอในวันนั้นะครับ ซึ่งวันนี้ผมได้ให้ท่านผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นผู้นำเสนอ นะครับ ขอเรียนเชิญครับ

นายวิทย์ ประทักษ์ใจ : ขอบคุณครับ กราบเรียนท่านประธานครับ รัฐธรรมนุญของไทยที่ผมไปค้นมาที่ได้บรรจุและบัญญัติเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์ไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ ที่ระบุว่า รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการประกอบเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มพูนผลผลิตทั้งในทางปริมาณและคุณภาพและพึงสนับสนุนการสหกรณ์เพื่อผลเช่นว่านั้นด้วย คือขณะนั้นผมเข้าใจว่าเรื่องการเกษตรเป็นเรื่องที่สำคัญ แล้วรัฐธรรมนุญก็ให้สหกรณ์ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการเกษตร ทั้ง ๆ ที่สหกรณ์ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ก่อนหน้ารัฐธรรมนุญปี ๒๕๓๒ มาแล้ว แล้วต่อมาในรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๑๗ ก็มีมาตราที่เกี่ยวกับสหกรณ์มาตราเดียวเลยนะครับ คือ มาตรา ๘๓ บอกว่า รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการสหกรณ์ รัฐธรรมนุญต่อมาไม่ได้บรรจุ มาถึงรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๓๘ มาตรา ๘๐ ก็ได้ระบุว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ ก็จะทำให้เห็นว่าเนื้อหา เนื้อความที่บัญญัติไว้เพิ่มเติมให้ความสำคัญสหกรณ์มากขึ้นเรื่อย ๆ นะครับ พอรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ ได้บัญญัติในมาตรา ๘๕ ว่า รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ ซึ่งท่านจะเห็นว่าจากมาตรา ๘๐ ของปี ๒๕๓๘ มาเป็น มาตรา ๘๕ ของปี ๒๕๕๐ เปลี่ยนแปลงจาก รัฐพึง เป็น รัฐต้อง ทีนี้พอมาร่างรัฐธรรมนุญฉบับที่ท่านกำลังทำอยู่ คือร่างของปี ๒๕๕๐ นี้ได้ผนวกของสหกรณ์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ คือ มาตรา ๘๓ บอกว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ซึ่งต่อไปนี่ ก็อยู่ใน (๑๐) คือ ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ หรือการรวมกลุ่มของประชาชนในการดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ อันนี้ก็ป็น นำเอาสหกรณ์ที่ได้รับการจดทะเบียนที่เป็นสหกรณ์แล้วกับกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันจะมาเป็นสหกรณ์อยู่รวมกัน ซึ่งผมเข้าใจว่าความสำคัญของสหกรณ์ตรงนี้ก็หายไป อันนี้ก็เป็นที่เข้าใจได้ว่าความเข้าใจของคนโดยทั่วไปจะไม่ค่อยเข้าใจสหกรณ์ ทั้ง ๆ ที่สหกรณ์นี้เป็นเรือของหลักการสากลที่ส่งเสริมและก็ช่วยพัฒนาการเศรษฐกิจ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๔๗/๒

สังคมในระดับพื้นฐาน และนอกจากนั้นก็ยังมีกระบวนการที่พัฒนาระบบประชาธิปไตย เป็นหน่วยงาน
ทางเศรษฐกิจและสังคมในระบบประชาธิปไตย ซึ่งถ้าหากว่าท่านส่งเสริมการสหกรณ์ในทุกชุมชน
ก็เหมือนกับการส่งเสริมเศรษฐกิจในระดับฐานราก แล้วก็จะช่วยส่งเสริมการปกครองในระบบประชาธิปไตย
ซึ่งกระบวนการของสหกรณ์เป็นกระบวนการที่ต้องมีเรื่องของกระบวนการวิธีทางประชาธิปไตยอยู่ด้วย
ตลอดทุกขั้นตอน

- ๕๐/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พุทธชาติ ๕๐/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นในคราวนี้ เราในนามของสหกรณ์ทั่วประเทศ เราก็ได้ดำเนินการเรื่องนี้มาเป็นระยะ ได้นำเสนอ ต่อท่านประธานคณะกรรมการ ท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ และสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ กรรมการทุกท่าน ผมได้ส่งหนังสือไปถึงท่านทั้งหมด ชี้แจง พร้อมทั้งส่งไปที่หน่วยงานทั้ง ๑๒ หน่วย และเข้าไปชี้แจงเมื่อเข้านี้ก็เข้าไปยื่นหนังสือต่อ ฯพณฯ พลเอก เปรม คุ้ม ด้วย เราเห็นว่า การสหกรณ์เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง แต่เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ยาก เข้าใจยาก ก็เลยต้องพยายามที่จะอธิบายให้ทุกภาคส่วนได้ เข้าใจนะครับ คราวนี้เราก็เลยเสนอว่า ขอให้มาตรา ๑ มาตรา สำหรับสหกรณ์ เพื่อเป็นการให้การยอมรับ และให้ความสำคัญกับการสหกรณ์กับประชาชน เขาเสนอว่า รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองและพัฒนา ระบบสหกรณ์ พัฒนา เพิ่มเข้ามานะครับ แล้วก็ขอเพิ่มเข้ามาว่า ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้มี หน่วยงานกลางที่เป็นอิสระทำหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ นะครับ ส่วนนี้เป็น ส่วนที่ผมจะขออนุญาตอธิบายในวันนี้ะครับ เนื่องจากว่ามีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเรื่องของ หน่วยงานกลางที่เป็นอิสระนะครับ ซึ่งเราคิดว่าขบวนการสหกรณ์มีความสำคัญ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ณ วันนี้ โดยเฉพาะในโลกที่เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว โลกาภิวัตน์ เราอยากจะให้มีหน่วยงาน ของรัฐในรูปแบบพิเศษที่ไม่ได้ติดอยู่ที่ระบบราชการซึ่งมีระเบียบที่เข้มงวด เอามาใช้กับประชาชนที่จะ รวมตัวกันเป็นสหกรณ์ ซึ่งมีปัญหาเยอะครับ ก็เลยอยากจะให้มีหน่วยงานกลาง อันนี้ก็ขออธิบาย เหตุผลนะครับว่า มีหลายท่านก็สงสัยว่าหน่วยงานสหกรณ์ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ปัจจุบันนี้ ก็มีเยอะแล้ว ถ้าไปตั้งขึ้นใหม่ก็จะมีปัญหานะครับ จริง ๆ แล้วหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่มาส่งเสริม พัฒนา สหกรณ์ปัจจุบันนี้ มีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้ภาคสหกรณ์อ่อนแอและปรับตัวเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ค่อนข้าง ยาก เนื่องจากว่าสหกรณ์ถูกกำกับและควบคุมภายใต้ระบบราชการ เช่นเดียวกับส่วนราชการจะต้องมี ระเบียบ มีการตีความในการทำงาน เพราะฉะนั้นประชาชนที่อยู่นอกระบบสหกรณ์ที่อยากจะเข้ามาอยู่ใน ระบบสหกรณ์ ก็ไม่กล้าจะเข้ามา เพราะว่ามันมีระเบียบ ขั้นตอนที่ยาก กว่าจะผิด เพราะฉะนั้นขณะนี้ สหกรณ์ก็เลยมีคนรุ่นใหม่เข้ามาน้อยมาก หรือแทบจะไม่มี หรือว่ากลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่รวมตัวกันที่ทำงานมี ระบบเช่นเดียวกับสหกรณ์ แต่ไม่กล้าที่จะมาจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ เพราะเมื่อจดทะเบียนเป็นสหกรณ์แล้ว เขาก็จะปฏิบัติตามกฎหมายผิดพลาด ก็เลยทำให้กระบวนการสหกรณ์ทั้งระบบ มีปัญหาในการ ดำเนินการ เพราะว่าสหกรณ์นี้เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ และการดำเนินการในเชิงทาง สังคมและการพัฒนานะครับ เมื่อการทำธุรกิจที่มีระบบการทำงานที่ติดกับระเบียบมากก็ไม่สามารถที่จะ เปิดมาสู่ระบบเศรษฐกิจข้างนอกได้ ทำให้ธุรกิจขอสหกรณ์เหมือนกับว่าถูกดองไว้ ขยายได้ยาก และทำ อย่างไรมาตั้ง ๕๐ ปีที่ผ่านมาที่ไม่ได้ขยาย ุปมากเท่าไร ในเชิงการพัฒนาแทนที่สหกรณ์จะเป็นหน่วยงานที่ ช่วยพัฒนาผู้นำ ช่วยพัฒนาคนให้กับชุมชน ให้กับสังคม เพราะมีกระบวนการทำงานร่วมกันในระบบอบ ประชาธิปไตย ซึ่งมีความเท่าเทียมกัน เราก็ไม่สามารถที่จะทำได้เต็มที่ เพราะทุกอย่างจะต้องกำกับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พทชชาติ ๕๐/๒

โดยระเบียบต่าง ๆ แล้วก็มีผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้งบต่าง ๆ ก็จะดำเนินการค่อนข้างที่จะเข้มงวด ชาวบ้าน
ที่มาทำงานเรื่องสหกรณ์ก็ค่อนข้างกลัวนะครับ

- ๕๑/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๕๑/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เราจึงคิดว่าราชการสมควรที่จะทำหน้าที่เหมือนกับเป็นนายทะเบียนสหกรณ์ รับจดทะเบียน จัดตั้งสหกรณ์ จดทะเบียนเลิกสหกรณ์ และทำหน้าที่ในการกำกับ ตรวจสอบ แล้วก็ดูแลเรื่องบัญชีต่าง ๆ อย่างนี้ผมคิดว่าระบบราชการทำได้ แต่ว่างานทางด้านส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องสหกรณ์ การส่งเสริมให้ประชาชนมารวมตัวกันแล้วก็มาจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ อันนี้เป็นสิ่งที่น่าจะมององค์กรที่เป็นกลาง ที่มีความเป็นอิสระในการที่จะเข้าไปร่วมกับหน่วยราชการอื่นนอกจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์โดยตรง ขณะนี้มีหลายกระทรวง มีหลายกรมที่ทำงานกับประชาชนในชุมชน การรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ แต่ว่าหน่วยงานราชการที่ดูแลทางด้านสหกรณ์ไม่สามารถที่จะเข้าไปทำงานตรงนั้น ไม่สามารถจะก้าวกายตรงนั้นได้ ผมคิดว่าถ้าหากมีหน่วยงานที่เป็นอิสระที่สามารถที่จะร่วมกับทุกกรม กอง ทุกกระทรวงได้ ก็จะเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่นอกสหกรณ์ที่จดทะเบียนแล้วเข้ามาอยู่ในระบบนี้มากขึ้น แล้วก็หน่วยงานนี้ก็สามารถที่จะปรับเปลี่ยนทันต่อโลกของการเปลี่ยนแปลงได้ เพราะว่าบริหารโดยตัวแทนของผู้ที่มาจากส่วนราชการ ผู้ที่มาจากส่วนที่เป็นสหกรณ์ และผู้มาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าใจ ผมเข้าใจว่าจะสามารถประหยัดงบประมาณของรัฐได้ เพราะว่าเงินงบประมาณขององค์กรใหม่นี้ก็จะใช้เป็นเงินอุดหนุนจากรัฐส่วนหนึ่ง แล้วก็ส่วนหนึ่งก็ให้สหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิจัดสรรให้มาสมทบได้ แต่รายละเอียดก็สามารถที่จะกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมสหกรณ์ที่จะเกิดขึ้นถ้าหากรัฐธรรมนูญนี้ได้บรรจุมาตรานี้ไว้แน่ครับ อีกอันหนึ่ง หน่วยงานนี้จะไม่เป็นหน่วยงานที่แสวงหากำไร ก็จะเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนองค์กรอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสหกรณ์

อีกอันหนึ่งคือการพัฒนาสหกรณ์ที่จดทะเบียนแล้ว ผมคิดว่ามีความจำเป็นที่จะต้องให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไปได้ ก็จะต้องเปิดให้สหกรณ์มีความเป็นอิสระตามสมควร แล้วก็หน่วยงานใหม่ที่เกิดขึ้นนี้จะสนับสนุนสหกรณ์ได้ดีกว่าหน่วยงานในระบบราชการ เพราะว่าระบบราชการก็จะดำเนินการอะไรก็ต้องดูที่ระเบียบ ต้องใช้อำนาจ ไม่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาแน่ครับ เมื่อรัฐธรรมนูญนี้ได้บรรจุมาตรานี้ไว้แล้ว ผมคิดว่าก็จะได้มีร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมสหกรณ์ขึ้นมาใหม่ก็สามารถที่จะกำหนดบทบาทหน้าที่ของส่วนราชการกับหน่วยงานใหม่ขึ้นมาให้ชัดเจน ผมคิดว่าส่วนราชการที่ปัจจุบันนี้มีอยู่ ๒ กรม คือ กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ก็จะทำหน้าที่เหมือนกับเป็นนายทะเบียนสหกรณ์ รับจดทะเบียนสหกรณ์ จัดตั้งสหกรณ์ แล้วก็จดทะเบียนเลิก กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ทั้งเรื่องการบริหารจัดการ การดำเนินการ และการบัญชี สอนจัดทำเรื่องบัญชี ซึ่งในที่สุดแล้วหน่วยงานทั้ง ๒ หน่วยงานนี้จะรวมเป็นกรมเดียวหรือจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ อันนี้ก็ถือว่าเป็นภารกิจที่รัฐจะต้องดำเนินการต่อไป ขณะนี้กรมส่งเสริมมีงบประมาณ ๓,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ ล้านบาท มีบุคลากรประมาณ ๗,๐๐๐ คน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีงบประมาณเกือบ ๒,๐๐๐ ล้านบาท มีบุคลากร ๑,๐๐๐ กว่าคน ซึ่งผมคิดว่าเยอะมาก แล้วก็อาจจะเยอะเกินไป ถ้าหากว่าจัดตั้งเป็นหน่วยงานอิสระนี้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุภาภรณ์ ๕๑/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ผมอยากจะเสนอเป็นตุ๊กตาว่าน่าจะเป็นค้ำงานพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ซึ่งหน่วยงานนี้ก็จะมีความเป็นอิสระ แล้วก็สามารถที่จะนำเอาภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ที่ทั้ง ๒ หน่วยงานดูแลอยู่ เฉพาะส่วนที่ส่งเสริมและพัฒนาเข้ามาดูแลตรงนี้ได้ แล้วก็ทำได้ดีกว่า แล้วก็ประหยัดงบประมาณได้มากกว่า บุคลากรต่าง ๆ หรือว่างงบประมาณของส่วนราชการอื่นก็สามารถที่จะลดลงได้นะครับ

ปัญหาสุดท้ายอีกอันหนึ่งว่า มีหลายท่านบอกว่าเราไม่สามารถที่จะเพิ่มมาตราใหม่ หรือถ้าจะเพิ่มก็คงจะอยากให้กับสหกรณ์ ผมมีตุ๊กตาว่าสหกรณ์กับเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งที่ต้องไปด้วยกัน แล้วผมเชื่อว่าไปด้วยกันได้เป็นอย่างดีครับ ผมลองยกมาตรา ๘๒ ยกขึ้นมา มาตรา ๘๒ ที่เกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนให้ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมารวมไว้กับสหกรณ์ที่เสนอนี้

มาตรา ๘๒ ถ้าจะแปรญัตติแก้ไข ผมขอเสนอว่า รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพัฒนาระบบสหกรณ์ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วีรพร ๕๒/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้มีหน่วย งานกลาง ที่เป็นอิสระทำหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายนี้ก็จะมิประเด็นถึงเรื่องสหกรณ์และเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผมเชื่อว่าไปด้วยกัน ได้ นะครับ หากว่าท่านมีคำถามหรือว่าต้องการให้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเป็นเอกสารมาภายหลังหรือว่าเมื่อไร ทางสันนิบาตสหกรณ์ยินดีที่จะนำมาส่งแก่เราก็มาชี้แจงได้ตลอดเวลา นะครับ ผมหวังว่าที่ชี้แจงมาก็จะทำให้ ความเข้าใจกับท่านซึ่งรับผิดชอบในการจะยกย่องรัฐธรรมนุญฉบับนี้ตามสมควร นะครับ จริง ๆ แล้ว หลายท่านก็เข้าใจเรื่องสหกรณ์ดี นะครับ แต่ว่าภาพของสหกรณ์ที่ออกมาต่อสาธารณชนที่ผ่านมามากจะไม่ค่อย เป็นที่ประทับใจเท่าไร แต่ผมเชื่อว่าถ้าหากเรามีกลไกในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ที่ดี สหกรณ์จะ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของชาติได้เป็นอย่างดี ครับ อันนี้ก็หวังว่าท่านจะรับไว้พิจารณา ขอบพระคุณมากครับ

ประธาน : ขอขอบคุณสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่ได้นำเสนอข้อมูล แล้วก็สิ่งที่ เป็นประโยชน์คงจะรับไว้ นะครับ เนื่องจากว่าเวลานี้น้อยก็ต้องขอรายต่อไป นะครับ รองสุดท้ายคือ FTA Watch แล้วก็สุดท้ายคือเครือข่ายศิลปินแห่งประเทศไทยครับ เชิญ FTA Watch ก่อน นะครับ

นายจักรชัย โฉมทองดี : ขอบพระคุณครับ ผมชื่อ จักรชัย โฉมทองดี วันนี้มาพร้อมกับ คุณบรรพต เศรษฐศิริโรจน์ เป็นตัวแทนของกรมศึกษาความตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชนหรือว่า FTA Watch นะครับ อยากจะขอเสนอในมาตรา ๑๘๖ ว่าด้วยการกระทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ นะครับ ขอเจ้าหน้าที่ช่วยดู PowerPoint ด้วยครับ ไม่ทราบมีเจ้าหน้าที่หรือเปล่าครับ

ประธาน : ไม่เป็นไรครับ รับนำเสนอเลยเพราะว่าเวลานี้น้อย นะครับ

นายจักรชัย โฉมทองดี : ขอบพระคุณครับ ท่านประธาน มาตรา ๑๘๖ มีเนื้อหา ส่วนที่เราให้ความสำคัญอยู่ นะครับ ในวรรคสองตามนั้น นะครับ ถ้าดูร่างการปรับแก้ไขของกรรมาธิการ ยกย่องรัฐธรรมนุญเราเข้าใจตามนี้ร่วมกับเราบนข้อเสนอก็คือ บทบาทของการเจรจาทำความตกลง ระหว่างประเทศนั้นเป็นบทบาทของฝ่ายบริหารครับ แต่ว่าหนังสือสัญญาที่มีความสำคัญที่จะมีผลผูกพัน ประเทศในระยะยาวนั้นสมควรที่จะต้องไปให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนแสดงเจตนาผูกพัน นะครับ ข้อเสนอที่เราได้เสนอไปก็คือว่า ความตกลงที่มีผลผูกพันทางด้านการค้าและการลงทุน ความตกลงที่มีผล ผูกพันรายจ่ายหรืองบประมาณของประเทศอย่างสำคัญ ความตกลงที่มีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของ ประชาชนอย่างกว้างขวาง นะครับ และ ความตกลงที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนแสดงเจตนาผูกพัน

ขั้นตอนในส่วนต่อไป นะครับ ในวรรคสี่ การเข้าถึงรายละเอียดของความตกลงหรือหนังสือ สัญญาก่อนแสดงเจตนาผูกพันซึ่งเรามองว่ามีความสำคัญอย่างมาก นะครับ ในที่นี้เราเข้าใจดีว่าการเปิดเผย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๕๒/๒

เนื้อหารายละเอียดนั้นในขั้นตอนที่ไม่เหมาะสมอาจจะนำมาซึ่งการสูญเสียทำที่หรือการเจรจาต่อรอง
ที่อาจจะทำให้ประเทศนั้นเสียความได้เปรียบนะครับ แต่ว่าเราะบุลงไปตรงนี้ด้วยความมุ่งหวังให้มีการ
เปิดเผยรายละเอียดภายหลังการจบการเจรจาแล้วนะครับ ก่อนการขอความเห็นชอบจากรัฐสภานะครับ

- ๕๓/๑

คณะกรรมการข้าราชการรัฐธรรมนูญ

เบญจกุล ๕๓/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เนื่องจากว่ารายละเอียดนั้นมีความสำคัญ ความตกลงนั้นเพียงให้ข้อมูลประชาสัมพันธ์นั้นไม่สามารถที่จะทำให้ช่วยกันเข้าถึงรายละเอียด แล้วก็ศึกษาผลกระทบอย่างถี่ถ้วนได้ นะครับ เพราะฉะนั้นขอสรุปอย่างนี้นะครับ หลักการของมาตรา ๑๘๖ ที่จะขาดเสียมิได้ นะครับ ก็คือในวรรคสองนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนดอยู่ในร่างเพื่อรับฟังความคิดเห็น จำเป็นต้องมีข้อกำหนดให้ประเภทของหนังสือสัญญาดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนแสดงเจตนาผูกพัน คือหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันการค้าหรือการลงทุน และหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันรายจ่ายหรืองบประมาณของประเทศอย่างสำคัญ เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์จากต่างประเทศนะครับ จะพบว่าประเทศคู่เจรจาของไทยที่สำคัญ ๆ ถ้าดูในเอกสารประกอบจะพบนะครับ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศญี่ปุ่น มีตัวอย่างของสนธิสัญญาหรือความตกลง เช่น สนธิสัญญาความตกลงทางการค้า สนธิสัญญาหรือความตกลงเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ หรือสนธิสัญญาที่มีผลผูกพันการเงินการคลังของประเทศ ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนจะต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนที่จะแสดงเจตนาผูกพัน แม้ว่าประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ก็ล้วนที่จะให้อำนาจการเจรจาระหว่างประเทศนั้นเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร แต่ความตกลงที่มีผลผูกพันระยะยาวนั้น จะต้องให้รัฐสภาแสดงความเห็นชอบก่อนนะครับ

สรุปข้อที่ ๒ ในมาตรา ๑๘๖ ก็คือ การที่ก่อนแสดงเจตนาผูกพันในหนังสือสัญญาใด คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้น โดยให้เวลาในการศึกษา และแสดงความคิดเห็นที่เพียงพอ ทั้งนี้รายละเอียดทั้งหมดจะเป็นการเปิดเผยในช่วงเวลาภายหลังจบการเจรจาแล้ว แต่ก่อนการให้ความเห็นชอบจากรัฐสภาเพื่อมิให้เสียท่าที่การเจรจา ขณะเดียวกันรัฐสภาจะมีข้อมูลครบถ้วน รัดกุมยิ่งขึ้น ในการพิจารณาตลอดโอกาสการเกิดปัญหาดังที่ผ่านมา ในมาตราที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๘๖ ว่าด้วยการเจรจาการค้าระหว่างประเทศนะครับ ก็คือมาตราในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๙๕ (๔) ที่ระบุมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ วรรคสามมาบังคับใช้กับสนธิสัญญาที่ได้เริ่มเจรจาไปแล้วนะครับ วรรคสามก็คือ ก่อนการดำเนินการเพื่อทำสนธิสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนี้จะต้องเป็นเรื่องของการให้ข้อมูล รับฟังความคิดเห็น แล้วก็ชี้แจงต่อรัฐสภา เราเข้าใจอย่างนี้ครับ ว่าถ้าเกิดว่ามีกรณีใดตามนี้ ก็เกรงว่าการเจรจาทุกการเจรจาที่ได้เริ่มไปแล้ว ถ้าเกิดว่าไม่ใสในบทเฉพาะกาลเอาไว้ จะต้องมาเริ่มนับหนึ่งใหม่ และจะทำให้สูญเสียความเชื่อมั่นจากต่างประเทศ แต่สิ่งที่อยากที่จะชี้แจงก็คือว่า อย่างไรก็ตามการให้ข้อมูลและการชี้แจงต่อสาธารณะและรัฐสภานั้น จะเป็นการให้ข้อมูลและการชี้แจง ไม่เพียงแต่ก่อนเริ่มเจรจาเท่านั้น แต่จะอยู่ในช่วงระหว่างการเจรจาด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นหากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้วก็สามารถดำเนินการได้นับตั้งแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนะครับ แต่ถ้าเกิดเกรงว่าจะตีความไปในทิศทางอื่นก็สามารถที่จะแก้ไขมาตรา ๒๙๕ (๔) ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ วรรคสาม มาบังคับใช้กับสนธิสัญญาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

เบญจกุล ๕๓/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เฉพาะกับกระบวนการจัดทำสนธิสัญญาฉบับจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญจนจบสิ้นกระบวนการนะครับ เพราะถ้าเกิดว่าไม่แก้ไขตามนี้นะครับ ถ้าดูในเนื้อหาถัดมาก็คือว่า ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำสนธิสัญญากับประเทศไทยแล้วที่ได้เริ่มทำไปแล้วนะครับ ณ ขณะนี้แต่ยังไม่จบสิ้นกระบวนการนะครับ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตามแล้วแต่ รวมหลากหลายประเทศ และถ้านับเป็นตัวเลขความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจก็คือว่า แทบจะไม่มีประเทศใดเหลือ หรือคู่ภาคีทางเศรษฐกิจใดเหลือในโลกที่จะเอามาตรา ๑๘๖ ไปบังคับใช้นะครับ ตัวอย่างเช่น ในข้อมูลที่ได้ส่งมานะครับ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป อินเดีย จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ไทย บาร์เรน มิ้มเทศ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป เปรู อาเซียน เกาหลี นอกจากนี้ยังรวมถึงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และญี่ปุ่นที่ได้ลงนามไปแล้วนะครับ ต่าง ๆ เหล่านี้ก็คือประเทศที่ได้อยู่ในขั้นตอนการเจรจากับประเทศไทยไปแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าเกิดว่าไม่ได้มีการแก้ไขมาตรา ๒๙๕ (๔) นี้ มาตรา ๑๘๖ จะคลุมแทบจะหมดความหมายนะครับ

ในส่วนสุดท้ายก็คือเป็นข้อเสนอเพิ่มเติมในบทเฉพาะกาล ให้มีการดำเนินการจัดทำกฎหมายการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นรายละเอียดและกำกับในการเจรจาให้เหมาะสมโดยมีหลักการ กระบวนการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเป็นกระบวนการที่วางดุลตรวจสอบระหว่างอำนาจของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและภาคประชาชน โดยกำหนดบทบาทสิทธิและหน้าที่ชัดเจนของฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และประชาชน สร้างความโปร่งใส กลไกการมีส่วนร่วมที่เป็นจริงนะครับ กำหนดให้มีการศึกษาวิจัยแบบมีส่วนร่วม รอบด้านและเป็นอิสระ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้กระบวนการจัดทำหนังสือสัญญานั้นมีประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาลและเสริมสร้างความเชื่อมั่นในสังคม ขอให้เวลาส่วนที่เหลือคุณบัณฑิตชี้แจงเพิ่มเติมครับ ขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ณัฐญา ๕๔/๑

ประธาน : ขอสั้น ๆ นะครับ ข้อมูลท่านก็ให้มาครบถ้วน เชิญครับ

นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์ : ขอขอบคุณครับ อยากเรียนนำเสนอในภาพของแนวคิด โครงสร้างของมาตรฐานนี้เพียงเท่านี้ว่า ในโลกของโลกาภิวัตน์ที่ฝ่ายบริหารมักจะมีแนวโน้มเอียงในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่จะเร่งรัดการเข้าไปสู่กระแสโลกาภิวัตน์ และโดยเฉพาะเมื่อประเทศต้องไปเจอกับแรงกดดันทางการค้ากับประเทศมหาอำนาจ เราคิดว่าสิ่งที่จะช่วยรับมือกับโลกาภิวัตน์ได้ในสังคมไทย ก็คือการถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และภาคประชาสังคมอย่างพอเหมาะ มีสมดุล ตรงนี้ จึงเป็นเหตุที่ทำให้มีการเพิ่มข้อเสนอในวรรคสองเกี่ยวกับเงื่อนไขที่จะนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ และวรรคสาม วรรคสี่ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมมากขึ้น ก็อยากได้นำเสนอภาพแนวคิดแบบนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ต้องขอขอบคุณ FTA Watch ที่ทำข้อมูลมาครบถ้วนนะครับ ทั้งข้อเสนอ แล้วกับบทความ รวมทั้งโบชัวร์ที่เป็นเรื่องหยกและกระเทียม ก็คงจะรับไว้พิจารณาต่อไป ต้องขอขอบคุณมากครับ สุดท้ายนะครับ เครือข่ายศิลปินแห่งประเทศไทย เชิญเลยครับ

นายมานิตย์ ศรีวานิชภูมิ : สวัสดีครับ คณะกรรมการทุกท่าน ขอสรุปสั้น ๆ นะครับว่า เราก็มียุทธศาสตร์เรื่องนี้มาพอสมควร แล้วก็ได้ทำการยื่นเรื่องราวต่าง ๆ มาพอสมควร ฉะนั้น เรายังมองเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่เราจะขอเสนอแนวความคิดในการปรับปรุง เราเรียกว่า ปรับปรุง ร่างรัฐธรรมนุญ คือในอดีตที่ผ่านมาส่วนที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม มีน้อยมาก วันนี้จะเป็นโอกาสของการเคลื่อนไหวในภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ที่อยากจะนำเสนอเรื่องนี้ เพราะว่าพวกเราเห็นว่าอนาคตศิลปวัฒนธรรมนี้เป็นเรื่องของอนาคต เพราะทุกวันนี้เศรษฐกิจนี้ก็พัวพันกับเรื่องศิลปวัฒนธรรม เราจึงมองเห็นว่า ถ้าร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้จะมีเนื้อหาและมีคุณค่าเพิ่มเติม ก็น่าจะมองไปถึงอนาคต นอกจากปัญหาทางการเมืองที่ท่านจะตั้งไว้แล้วเนี่ยครับ ปัญหาเรื่องศิลปวัฒนธรรมเรามองว่าเราจะทำกันอย่างไร

ประเด็นแรก ในร่างรัฐธรรมนุญที่เรา มองดูในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ ที่ผ่านมาในการเขียนถ้อยคำ ตรวจสอบที่มาตรา ๔๕ ถ้ามีเลข อยู่ เลขเดียวกันจะอยู่ในที่หน้า ๒๕ มาตรา ๔๕ เขียนไว้ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ปัญหาในกลุ่มผู้ทำ งานศิลปวัฒนธรรม ตัวอย่างที่เห็นชัดก็คือ กรณีของภาพยนตร์ ภาพยนตร์นี้จะถูกละเมิดมากที่สุด ภาพยนตร์ถูกบังคับใช้ด้วยกฎหมายที่มีมาก่อนการปกครองระบอบประชาธิปไตย กฎหมายฉบับที่ว่าเป็น พ.ร.บ. ภาพยนตร์แห่งชาติ ปี ๒๕๓๓ เพราะฉะนั้นเป็นที่น่าตกใจว่า เรายังปกครองอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ซึ่งที่ผ่านมาก็ไม่ทราบว่าจะอะไรขึ้น เพราะรัฐบาลไม่เคยทำการชำระหรือว่าสภาไม่เคยชำระกฎหมายนี้ตัดต่อรัฐธรรมนุญใหญ่ นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๕๕/๑

เพราะฉะนั้นเรามองเห็นว่าเพื่อที่จะทำให้อายุค่าในมาตรานี้มีความศักดิ์สิทธิ์และไม่เป็นที่เบี่ยงเบนทำให้เฉไฉไป เราจึงขอเพิ่มอายุค่าในมาตรา ๕๐ นั้นนะครับ ข้อเสนอนี้ที่เราขอเพิ่มก็คือ การสื่อความหมายโดยวิธีการทางศิลปวัฒนธรรม อันนี้ขอเพิ่มด้วยค่าเข้าไปในระหว่างอายุค่าก่อนถึงคำว่า และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจน ส่วนการตีความว่า ศิลปวัฒนธรรม คืออะไร แม้แต่ทางราชบัณฑิตก็สามารถจะให้ความหมายได้นะครับ ซึ่งการตีความที่กว้าง และสิทธิเสรีภาพของประชาชนจะไม่ถูกละเมิดด้วยกฎหมายลูกที่ล่าช้า ตรงนี้ที่กฝ่ายเราเห็นความจำเป็นมาก และในกรณีของภาพยนตร์นี้เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนนะครับ ในกรณีอื่น ๆ ก็มีโอกาสนะครับ แต่จะไม่ขอพูด ณ ที่นี้นะครับ

ต่อไปกรณีที่ความต้องการของร่างรัฐธรรมนุญฉบับปี ๒๕๕๐ ที่อ้างถึงการเพิ่มอำนาจลดบทบาทภาครัฐ ในส่วนของศิลปวัฒนธรรม ผมเอง มองเห็นว่าในส่วนของร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้ยังไม่บรรลุผลในด้านของศิลปวัฒนธรรม ถ้าไม่เราถึงพูดอย่างนี้ครับ เพราะว่าผมมองเห็นว่ากรณีเรื่องสิทธิเสรีภาพ เราพุ่งไปที่กรณีเรื่องสิทธิชุมชน เราจะเพิ่มสิทธิชุมชนได้อย่างไร และเราจะลดบทบาทอำนาจรัฐได้อย่างไร ลองมาดูที่มาตรา ๖๑ ส่วนที่ ๑๒ สิทธิชุมชน มาตรา ๖๕ เขียนไว้ว่า บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ในส่วนของกลุ่มนี้ครับ มองเห็นว่าถ้ามาตรานี้จะทำให้เกิดความชัดเจนและเป็นการเพิ่มบทบาทของภาคประชาชนอย่างแท้จริง เราขอเปลี่ยนเป็นอายุค่าว่า มาตรา ๖๕ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิในการระบุว่าสิ่งใดคือมรดกทางศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีสิทธิเสรีภาพในการจัดตั้งเครือข่ายกองทุนศิลปวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ในประเด็นนี้เหตุที่เรามาตั้งเสนอนี้ว่าทำไมชุมชนถึงจะมีสิทธิในการที่จะมาระบุว่าอะไรคือมรดกของชุมชน มรดกทางศิลปวัฒนธรรมนะครับ ในอดีตที่ผ่านมาคำว่า ศิลปวัฒนธรรม จะถูกกำหนดโดยภาครัฐ ภาครัฐเท่านั้นที่จะเป็นผู้ระบุว่าอะไรคือศิลปวัฒนธรรม เช่น กรณีโบราณสถานนะครับ ชุมชนเห็นว่าโบราณสถานแห่งนี้มีความสำคัญกับชุมชน แต่ว่าการจะขึ้นทะเบียนหรืออะไรต่าง ๆ ไปขึ้นอยู่กับกรมศิลปากร ทีนี้กรมศิลปากรก็มาตีความว่าโบราณสถานนี้สมควรไหมที่จะได้ขึ้นทะเบียน เพราะฉะนั้นจะเกิดอะไรขึ้นครับ เมื่อกรมศิลปากรมีอำนาจชี้ว่า กรมศิลปากรก็บอกว่าอันนี้ขอให้เป็นโบราณสถานเกรด ๔ เกรด ๕ ซึ่งหมายความว่า จะไม่ได้รับเงินอุดหนุนหรือการทำนุบำรุง ทำให้ประเด็นนี้ชุมชนหลายชุมชนได้สูญเสียโบราณสถานของตัวเองและถูกทำลายไป เนื่องจากภาครัฐไม่สามารถดูแลได้ เมื่อเป็นอย่างนี้การเพิ่มอำนาจให้ประชาชน ให้ชุมชนเองเป็นผู้นำมาดูแล และเป็นผู้กำหนด อันนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมาก และอันนี้คือการเพิ่มอำนาจอย่างแท้จริงต่อสิทธิชุมชน อันนี้คือสิ่งที่ผมเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างมาก และ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประกาศลักษณะ ๕๕/๒

โดยเฉพาะที่เรามองต่อมาก็คือในเรื่องของ... ซึ่งรับประโยชน์จากมรดกทางวัฒนธรรม ประเด็นนี้เราเห็นว่าเป็น
สิ่งที่สำคัญ ชุมชนน่าจะมีโอกาสมีส่วนร่วม... ใน... รัฐธรรมนุญก็อยากให้ประชาชนมีส่วนร่วม ชุมชนน่าจะมี
ส่วนร่วมในการที่จะมาจัดการเรื่องมรดก... วัฒนธรรมของตน อันนี้ถือว่าสำคัญมากนะครับ ในเรื่องนี้ผมจะ
ก้าวต่อไปเลยนะครับ ผมคิดว่าการเพิ่มมี... กับที่ท่านพยายามทำอยู่นะครับ การเพิ่มอำนาจประชาชน
และลดบทบาทอำนาจรัฐนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๕๖/๑

ที่นี้ผมขอท้าวต่อมาในหมวด ๕ เรื่องแนว ขยายพื้นฐานแห่งรัฐนะครับ ผมคิดว่าประเด็นนี้เป็นสิ่งสำคัญ เราไม่เพียงแต่มองแต่ว่าประชาชนมีหน้าที่อะไรบ้าง เราก็มองต่อไปว่า ภาครัฐนี้ควรจะต้องทำอะไรบ้าง แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ สิ่งที่เราจะขอเพิ่มเติมนะครับ สิ่งที่เราเห็นว่าเป็นข้อดีที่มีอยู่นะครับ ในของเดิมร่างรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ นั้น นะครับ ในข้อ ๕ (๕) ในมาตรา ๗๙ (๕) ซึ่งมีอยู่เดิมแล้ว ของเดิมนี่ คงไว้ เราเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีนะครับ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการในแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูล ผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าถึง

ประธาน : เอาที่เพิ่มเลขนะครับ

นายมานิต ศรีวานิชภูมิ : วันนี้ต้องขอขอบคุณนะครับที่ผู้ร่างได้รับเอาไว้นะครับในข้อนี้ ซึ่งเป็นแนวความคิดจากทางเครือข่ายขอ กานะครับ ในที่เราจะขอเพิ่มและเปลี่ยนถ้อยค่านะครับ ก็คือใน (๖) อนุรักษ์ พื้นฟู ของเดิมนะครับ อนุรักษ์ ที่เหลือ บกป้อง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น และต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้ ประชาชนมีจิตสำนึกในเรื่องดังกล่าว เราจะปรับสั้น ๆ นะครับ ข้อความสั้น ๆ ก็คือ เปลี่ยนใหม่เป็น (๖) อนุรักษ์ พื้นฟู ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ และ ภูมิปัญญาของท้องถิ่น เหตุที่เราขอตัดสั้น ๆ นะครับ เพราะว่าที่ผ่านมา แนวคิดในเรื่องของศิลปวัฒนธรรม ของรัฐธรรมนุญมีแนวในเชิงของการอนุรักษ์ ฐานะครับ ไม่ได้คำนึงถึงการพัฒนาเลยนะครับ อันนี้เป็น ประเด็นที่สำคัญมาก ผมอยากให้คุณผู้ร่าง นี้ได้พิจารณาเพิ่มเติมคำว่า ส่งเสริมและพัฒนาเข้าไป อันนี้ สำคัญมาก และในประเด็นที่เราเห็นว่าตัด ตัดถ้อยคำออกไป เช่น ค่านิยมอันดีงามนี้ เราเห็นว่าอันนี้เป็น ปัญหามาก เพราะค่านิยมอันดีงามนี้ถูกตีความมากกว่า ใครดีกว่าของใครนะครับ เพราะฉะนั้นเราถึง เห็นว่า อยากจะให้ข้อความที่เป็นเชิงในทาง เทคนิค แล้วเป็นข้อถกเถียงโปรดเอาออกไปจากร่างนี้ นะครับ

ต่อไปเราขอเพิ่มอีก ๒ ข้อ เป็น (๗) ซึ่งอันนี้เป็นส่วนที่สำคัญมากนะครับ รัฐมีหน้าที่ ส่งเสริมและจัดให้มีศิลปวัฒนธรรมในครม ของขอ แรงคม โดยจัดโครงสร้างพื้นฐาน ผมขอวงเล็บนิดเดียวก็คือ (Culture Infrastructure) โดยจัดโครงสร้าง พื้นฐานรองรับทางศิลปวัฒนธรรม ในส่วนของทรัพยากร การศึกษา กฎหมาย ส่งเสริมให้เกิดการสรุ สรรพจากภาคเอกชน และกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายทางศิลปะและวัฒนธรรม อันนี้เราจะเห็นว่าเป็นการเพิ่มอำนาจให้ประชาชนเข้ามามี บทบาทในการกำหนดนโยบายว่า ประเทศ ชาตินี้จะพัฒนาไปอย่างไรในทางศิลปวัฒนธรรมนะครับ ที่ผ่าน มาภาครัฐเป็นผู้นำอย่างเดียวนะครับ และ อันนี้ที่สำคัญก็คือ โครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมา เราเน้นแต่สร้าง ถนน สร้างไฟฟ้า แล้วก็สร้างดาวเทียมอะไรต่าง นะครับ พิพิธภัณฑท์ทุกวันนี้เราก็แทบไม่มีให้ ประชาชนไปศึกษานะครับ เรื่องเกี่ยวกับศิลปกรรมรู้ ไม่ทราบว่าจะไปไหน นอกจากความ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อารีรัตน์ ๕๖/๒

เด็อดร้อนหรือว่าจะต้องไปกันแต่ศูนย์ภาคนี้แหละครับ เพราะฉะนั้นเราเห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานทาง
ศิลปวัฒนธรรม ตรงนี้เราอยากจะนำเสนอ นะครับ แล้วก็ไปตีความกันอีกทีว่า อะไรคือองค์ประกอบของ
โครงสร้างพื้นฐานทางวัฒนธรรมบ้าง อันนี้เราอยากจะฝากไว้ในประเด็นนี้นะครับ

ต่อไป ขอเพิ่มใน (๘) รัฐ อธิบายความหลากหลายของชุมชน กลุ่มชน ในทาง
ศิลปวัฒนธรรม จัดให้มีการอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา สร้างสรรค์ สนับสนุน เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอย่าง
เสมอภาค ในท้องถิ่นและในระดับชาติ ที่ ส่งเสริมถึงคุณค่าศิลปวัฒนธรรมอันเป็นวิถีทางเศรษฐกิจ
สังคม และการเมือง อันนี้คือสิ่งที่เราต้องการให้รัฐตระหนักถึงสิ่งเหล่านั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผู้นำรัฐบาลใน
ชุดถัด ๆ ไปนี้จะได้นำสิ่งเหล่านี้มาพิจารณา นะครับ ก็เป็นประเด็นที่เราขอนำเสนอเพิ่มเติม เพราะเรายังพอมี
ความหวังนะครับกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ

ประธาน : ขอขอบคุณนางเค็ช่ายศิลปินแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรสุดท้ายที่ได้
นำเสนอข้อมูลข้อสังเกตที่จะเพิ่มเติมในร่าง รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นี้ นะครับ ขอขอบคุณมากครับ รับไว้
พิจารณาครับ ครบถ้วนแล้วนะครับสำหรับ องค์กรทั้งหมดที่มีการนำเสนอความคิดเห็นต่อกรรมาธิการ
ยกย่องรัฐธรรมนุญในช่วงบ่ายวันนี้ ทางนี้ ขออนุญาตมีอะไรใหม่ครับ คงไม่มีแล้วครับ คงนัดกันอีกทีวันที่
๒๘ ที่นัดไว้ มาพบกันอีกครั้งหนึ่งวันที่ ๒๘ วันจันทร์ นะครับ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา มาพบกัน
อีกครั้งหนึ่งครับ ต้องขอขอบคุณทางคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญทุกท่านครับ ขอขอบคุณมากครับ

ได้ รับ เวลา ๑๖.๓๑ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข